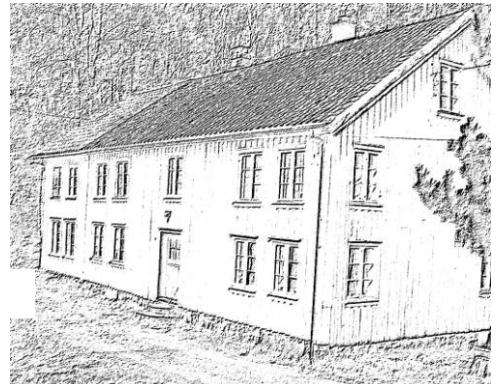

Slektssaga

Fra Gangsaa til Vognmannsgaten

Heimegarden på Gangsaa

Til byen
B. Andersen etter original

Støa og Skåran i Mandal ca 1910

© Arvid Andersen
Kungsgatan 24
453 33 Lysekil
Sverige
Tel: +46(0)523 29260
Fax: +46(0)523 29261
arvid@talab.se
www.talab.se

Innehold

<u>Kapitel</u>	<u>Beskrivning</u>	<u>Side</u>
1	Innledning	<u>4</u>
2	Svartedøden	<u>5</u>
3	Mandalen i eldre tid – litt informasjon	<u>6</u>
4	Slektsdiagram	<u>7</u>
5	Gangsaa - 1325 til 1814	<u>9</u>
6	Christen Joensen Gangsaa	<u>14</u>
7	Siri Knudsdatter Svinagel	<u>15</u>
8	Siri og Christens barn	<u>18</u>
8:1	John Christensen	<u>20</u>
8:2	Knud Christensen	<u>20</u>
8:3	Tomine Christensdatter	<u>20</u>
8:3	Tobias Christensen	<u>20</u>
8:5	Gunille Christensdatter	<u>21</u>
8:6	Gabriel Christensen	<u>21</u>
8:7	Christiane Cecilie Christensdatter	<u>23</u>
8:8	Peder Christensen	<u>23</u>
8:9	Isak Christensen	<u>24</u>
8:10	Abraham Christensen	<u>24</u>
9	Tomine Emilie Torkildsdatter	<u>25</u>
10	Gabriel og Tomines etterkommere	<u>26</u>
10:1	Kristen Christensen	<u>27</u>
10:2	Thorvald Christensen	<u>29</u>
10:3	Edvarda Christensen	<u>30</u>
10:4	Thomas Christensen	<u>30</u>
10:5	Emilie Christensen	<u>32</u>
10:5:1	Johan Waldemar Andersen	<u>34</u>
10:5:2	Karl Evald Andersen	<u>38</u>
10:5:3	Aksel William Andersson	<u>39</u>
10:5:4	Anne Marie Andersen	<u>40</u>
10:6	Kristine Christensen	<u>42</u>
10:7	Gudrun Christensen	<u>43</u>
11	Fjeldmansgaten – kulturhistorie som forsvant	<u>44</u>
12	Vognmannsgaten	<u>47</u>
13	Stamtavle for Gabriel og Tomine Christensens barn	<u>48</u>
14	Steder	<u>85</u>
15	Kilder	<u>99</u>

[Til innehold](#)

I Inledning

Dette hefte er det første i en samling som er tenkt å dekke bakgrunn og forfedre for familie og slekt til Berit og meg.

Berit er født i Sørum og bodde der fram til hun hadde gått i første klasse på folkeskolen. Etter det flyttet hun til Tånevik i Søgne der hun vokste opp. I Berits bakgrunn finns foruten bønder fra Sørum, fiskere og loser fra Tånevik også handelsmenn og handverkere fra Larvik og fra Italia.

De eldste sporen av Berits slekt finner vi på Tånevik der Jens Tånevik viser seg alt på 1500 tallet. Det finns andre tråder som er mye kortere og som kommer å kreve mye arbeide før de er helt utredde, bland andre Berits farmor som har vært veldig vanskelig å spore opp. Også den italienske grenen har hittil vært nesten umulig å finne ut av, men en forsker i Italia arbeider med saken.

Min egen slekt har vært noe enklere å følge, helt enkelt derfor at andre alt har gjort så mye. Derimot kan det sies at det har vært ganske lite interesse i slekten for å ta rede på hvor de har kommet fra. Det var med stor forbauselse som vi etter hvert oppdaget at vi i et ledd kom fra en av de eldste dokumenterte slektene på Sørlandet og at den kunne følges tilbake helt til tiden for Svartedøden. Når det gjelder farfar, Karl Andersson, som kom flyttende til Mandal fra Sverige, så hadde hans søsterdatter Iris Erneling og hennes mann Dan gjort ett stort arbeid med å beskrive den delen av slekten mens Odvar Torkelsen hadde sammenstilt morfar Olaus slekt.

Dette, det første heftet, i det som er meningen skal bli en serie, kommer å handle om Vognmannsslekten Christenses. Slektens første spor finner vi på Usland og Gangsaa i Øyslebø og de leder derfra til Vognmannsgaten i Mandal. På den syv hundre år lange reisen skytter det fram tusentalls mennesker som har etterkommere spredde over hele verden. Vi skal forsøke å konsentrere oss på den røde tråden som går fra Bjørn Usland født noen gang på 1300 tallet til Christen Joensen Gangsaa født i det historiske året 1814 og hans etterkommere fram så langt vi har informasjon.

Etter som sporene etter denne slekten liksom så mange andre forsvinner bakom Svartedøden som herjet i Europa straks før 1350, så begynner vi med en liten beskrivning av denne forferdelige hendelse.

Som utgangspunkt i denne rapport har jeg valt å bruke min bestemor Sigrid Emilie Christensen og hennes søsken. Etter som jeg kjenner Emilies etterslekt ganske gott har jeg også fulgt opp den bedre. Det er givetvis mulig å komplettere alle deler av slekten bedre og det er min tanke at de av dere som tilhører Gabriel og Tomines etterkommere har fått en plattform å stå på for å fortsette å dokumentere slekten og den egne familien.

Jeg vill slutte med å be dere alle om å snakke med deres eldre slektninger. Be dem tale om sin ungdom og oppvekst, folk de kjente og ting som hendte – skriv det ner.

[Til innehold](#)

2 Svartedøden

En er ganske siker på at det var rottene som hadde skylden for at den verste katastrofen som til da hendt Europa fikk en sånn enorm spredning. En er også ganske sikker på at sjukdommen oppsto i Asia, men vet ikke sikkert hvor. Svartedøden, Digerdøden, The Black Death var ikke den første pesten som herjet i verden, men den var den første som fikk en så omfattende spredning.

De første pestofrene i Europa kom innom den Gyllne Horden i den sydlige delen av Russland. Under årene 1345 til 1346 døde mengder av mennesker og det var kanskje en medvirkende årsak til at Gyllne Horden falt sammen omkring år 1400.

I 1347 nådde pesten Sicilia og i begynnelsen av 1348 ble befolkningen i Genova angrepne av pesten som deretter spredde seg i rasende fart over resten av Europa. Alt i 1349 slo pesten til i Norge og året deretter i Danmark og i Sverige.

I Norden har en forsøkt å kartlegge virkningene av Svartedøden gjennom et prosjekt som går under navnet Ødegårdsprosjektet. Der sies det at sjukdommen antagelig kom til Norge med en Kogg fra England med destinasjon Bergen. Når godset fra skipet kom i land begynte folk i byen å dø. Det var typisk for pesten at de som ble smittet døde innom en til to dager.

En har beregnet at bare en tredjedel av Norges befolkning overlevde pesten og at mengder med gårder ble liggende øde. Gårdsnavnet Ødegård skal være fra den tiden.

Når det gjelder gårdene i Marnadalen, fremst Usland og Gangsaa, så skriver Paul Sveinall i sine bøker ”Gård og Ætt” at han ikke tror at disse gårdene ble liggende øde etter som så mange navn og betegnelser er fra tiden før den Store Pesten.

Svartedøden må ha hvert en forferdelig hendelse som vi i vår tid ikke på noe vis kan sette oss in i. Selv de verste krig en kan tenke seg i dag dreper ikke tilnærmedesvis så mange som mannen med ljåen gjorde da – men det er også ved denne forferdlig tid som historien om vår slekts eldste forfedre begynner.

De første kjente personene på Usland og Gangsaa har antagelig overlevd pesten og har sikkert også hatt ”sølv og penninger” spart ettersom de kunne kjøpe opp gårder og skape det store Usland-Gangsaa godset.

[Til innhold](#)

3

Mandalen i eldre tid

Det er ikke mye som er kjent om Mandalen og heller ikke om Agder i riktig gammel tid. Det sies at Halfdan Svarte, far til Harald Hårfagre var konge på Agder, men etter det er det forunderlig stille om landsdelen i historiebøkene. En anledning er at Agder og kanskje spesielt Vest-Agder er ganske karrig i forhold til de brede bygdene på Østlandet og i Trøndelag

Agder skal ha fått sitt navn etter en folkestamme som innvandret hit, kanskje under folkevandringstiden på 200 til 300 e.kr. som kaltes Egger. Det der med Egdene er kanskje bare en skrøne, men det kan også ligge noe i det. I følge forskningen så må dog innvandringen til Agder ha kommet i flere omganger. Forskerne peker på at den brede tungerotsÆR_som finns i kystbygdene forsvinner når en kommer noen mil inn i landet. Det kan også tenkes at forskjellen ikke var så stor i begynnelsen men at den forsterkes etterhand, det var nemlig så at kommunikasjonen i liten utstrekning gikk fra kysten og opp gjennom dalen, den gikk heller mellom bygdene. Et eksempel er den så kalte ”Mannaveien” som gikk fra Harkmark over Øyslebø til Vigeland og videre til Lenefjorden. Dette kanskje bidrog til at folket oppen i bygdene ikke ble like påvirket av det danske språket som folket ved kysten. Det var ikke før i 1880 som det fantes en sammenhengende postvei fra Mandal til Åseral.

Det fantes en viktig forskjell mellom Agder og de fleste andre steder i landet og det var at så mye av jorden eides av bøndene selv. Det i sin tur hengte sammen med at naturen var karrig og jorden vanskelig å arbeide med – Kongen ville ikke eie den, men allikevel ha kontroll over det lille som kunne produseres av forskjellige varer gjennom å gi handelsrettighetene til ”sitt” folk (Det fantes tross alt ganske mange Kronegods og Kirkegods).

Det sies at Agder ansluttet seg til Gulatingsloven så tidlig som rundt år 1000. Gulatinget omfattet da hele Vestlandet og Agder. Hvert år deltok 400 mann på tinget som varte i flere dager. På Gulatinget bestemtes blant andre viktige saker, den militære organisasjon som Kongen ville ha, og som bøndene da gikk med på. Den militære organisasjonen var oppdelt i ”Skipreider”. Fra begynnelsen en båt med en besetning på 40 mann.

Det som i dag er Vest Agder hette da Lister og Mandal len og i Mandals len var oppdelningen denne:

- Halse og Harkmark, Holum, Øyslebø og det meste av Laudal.
- Søgne, Greipstad, Øvrebø, Hægeland og Finsland.
- Oddernes, Vennesla, Tveit og Randesund.

Denne oppdelingen med røttene helt tilbake på 1000 tallet fantes med små forandringer helt fram til 1800 tallet.

Den geistlige eller kirkens inndeling så litt annerledes ut, noe som bland annet kommer til uttrykk når en skal lete etter for lengst avdøde slekninger. I Mandals len fantes det tre Prestegjeld:

- Tveit
- Oddernes
- Mandal

[Til innehold](#)

Mandal Prestegjeld bestod da av de samme plassene som i Skipreidet, dvs Halse og Harkmark, Holum, Øyslebø og Laudal. På slutet av 1700 tallet blev så Mandal Prestegjeld oppdelt i to prestegjeld: Mandal og Halse og Harkmark i det ene og Holum, Øyslebø og Laudal i det andre.

Dette at Gulatingsloven ble innført så tidlig på Agder har kanskje en viss betydels i årene etter Svartedøden. Selv om kanskje to tredjedeler av befolkningen var borte og mange gårder lå øde, så var det ikke lovløst. Om noen ville overta en gård så måtte kjøpet registreres. På Usland og Gangsaa må dette ha hatt betydning. Ganske tidlig på 1400 tallet bygdes ett stort gods opp og på tross av lave priser på gårder og lite folk må det ha funnes penger og forbindelser fra begynnelsen av. Det fants sikkert ganske mange mennesker med penger som ville slå til seg eiendom på den tiden. Nå var det vel som nevnt tidligere så at sørlandsbygdene ikke var de mest lukrative så en kanskje må tro at den første Bjørn Gunnarsen Usland hadde sine røtter i bygden og kom fra en slekt som hadde samlet på seg ”sølv og penninger” alt føre Pesten slo til.

Gabriel Øydne skriver i verket ”Norges Bebyggelse” om Vest Agders Kultur- og Næringshistorie at vikingtiden sikkert har vært en gyllen tid for Agder. Han mener at menn fra Agder har vært flittige deltagere i vikingtokter i vesterled og på så måte søkt rikdommer som ikke gårdsbruket kunne gi. Det skal også vært mange Egder som først utvandret til Shetlandsøyene og senere var med å koloniserte Island. Store fødselstall og minimale muligheter å rydde nytt land gjorde det nødvendig for folket på Agder å finne nye måter å overleve.

Å ta in skatt har alltid vært en måte for kongen og styremaktene å finansiere sin virksomhet, enten det skulle drives krig eller for andre mer private foretninger. Skatteindelingen baserte seg på følgende klasseinndelning:

- Fullgård 4 – 6 huder 4 – 6 tønner utsæd
- Halvgård 2 – 4 huder
- Ødegård mindre en 2 huder

I Mandals len var brukene i gjennomsnitt på 1 hud og mange var mindre. Ved kysten kompensertes nok bristen på jord med fiske og i innlandet med fiske i elver og vann og også med skogsdrift og jakt. Tross det var det mange som hadde det vanskelig og led ondt. At så mange gårder som kanskje fra begynnelsen var store nok til å fø en familie etter hvert ble delt opp så at de levde på sultegrensen var nok en av årsakene til at Egdene utvandret til Shetland, Island og Holland og etter det til Amerika og Australia.

Fra Gangsaa til Vognmandsgaten

8

[Til innehold](#)

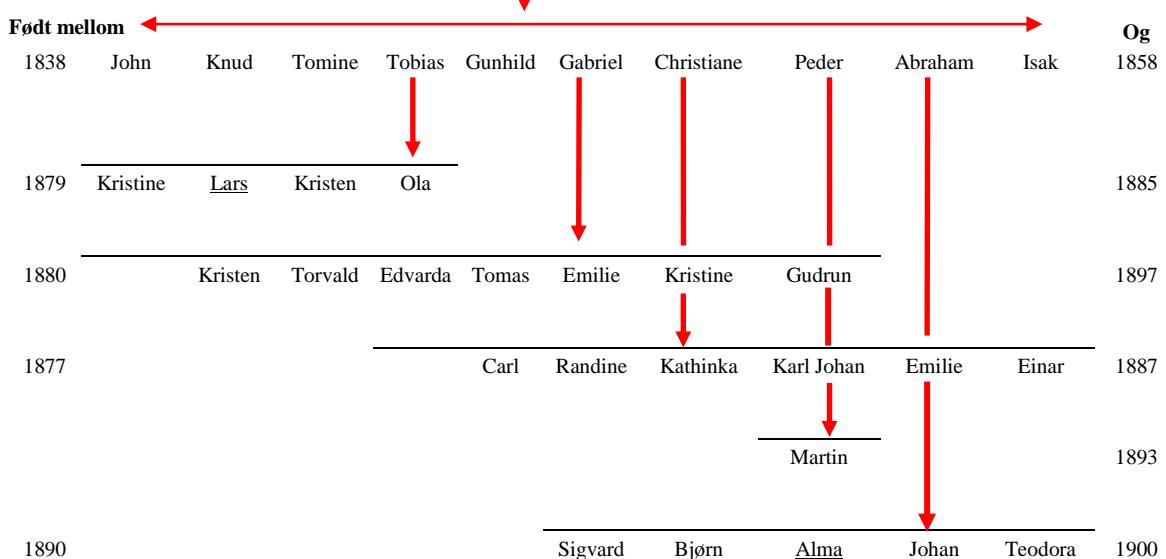
4

Fra Gangsaa til Vognmandsgaten

År

År

1325	Bjørn Usland											
1345	Gunnar Bjørnsen Usland											
1380	Bjørn Gunnarsen Usland											
1409	Gunnar Bjørnson Gangsaa											
1440	Bjørn Gunnarson Usland											
1470	Gunnar Bjørnson Gangsaa											
1495	Olaff Bjørnson Usland											
1525	Bjørn Olaffseon Gangsaa											
1550	Olaff Bjørnson Gangsaa											
1570	Gunnar Oloffson Gangsaa											
1590	Olaff Gunnarson Gangsaa											
1634	Lille Gunnar Olafsson Gangsaa											
1662	Gase Gunnarson Gangsaa											
1700	Lars Gaseson Gangsaa						Ole Salveson Byremo				1680	
1728	Joen Larson Gangsaa						Lars Olson Byremo				1710	
1753	Gase Joensen Gangsaa						Povel Larson Byremo				1743	
1785	Joen Gaseson Gangsaa						Knud Povelsen Svinagel				1779	
1814	Christen Joenson Gangsaa						Siri Knudsatter Svinagel				1817	

[Til innehold](#)

5

Gangsaa 1325 til 1814

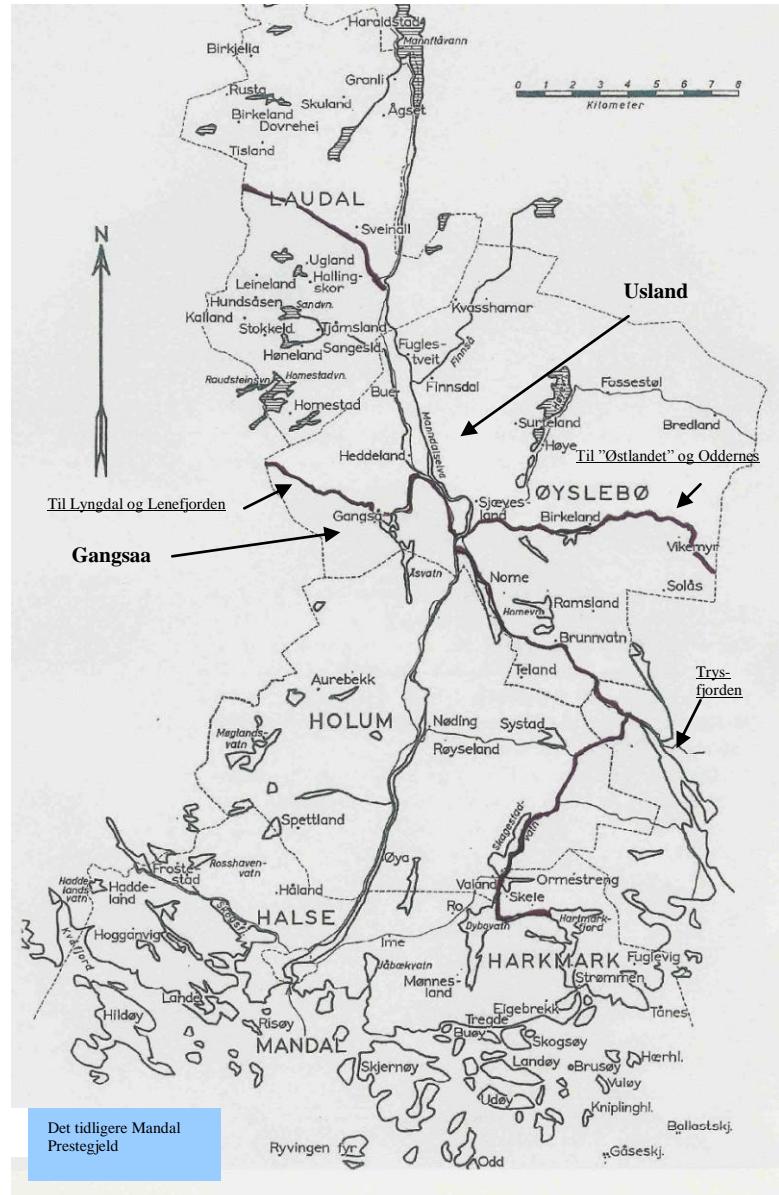
Gangsaa er navnet på en gård i nåværende Marnardal kommune i Norge. Marnardal heter så etter elven Marna eller Mandalselven som renner gjennom bygden. Elven har også gitt navn til Mandal, byen som ligger der elven renner ut i Nordsjøen. Mandalselven ga tidligere store rikdommer til de av bøndene som hadde fiskerett. Den var rik på laks og bruktes også for transport av tømmer fra de nedre bygdene till Mandal for videre transport til utlandet – i første hand Holland og Danmark. Handelsrettighetene tilhørte oftest Kongen, eller under en periode, borgerne i Landskrona. Skåne var jo en del av Danmark, og Danmark styrte Norge, tidvis med jernhand.

For å komme til Gangsaa så kjører en igjennom Øyslebø mot Laudal. Noen km ovenfor Øyslebø sentrum tar en av til venstre opp mot

Gangsaa som ligger høyt inntil den gamle veien mellom Mandalen og Audnedal. Det er Vollen på høyre side og Heimegården på venstre. En kan forstå at gården hadde en strategisk betydning i gagne tider når varer og mennesker skulle fraktes over fjellet til neste dalføre, til havnen i Harkmark eller ner til Trysfjorden.

Hva navnet Gangsaa betyr har en ikke blitt enig om, uten konstaterer at det er et meget gammelt navn fra tiden før den Store Pesten. På gården har det blitt oppdaget gravfund fra jernalderen og det er klart at plassen har vært bebodd i hvert fall siden 300 – 400 e kr.

At gården og gårdsnavnet er gammelt er alle enige i, derimot så deler Gangsaa med så mange andre bondegårder og bondegods problemene med å finne de som brukte gården før Svartedøden i midten av 1300 tallet. Gården var som størst på 1400 og 1500 tallet da Gangsaa var den ene av stamgårdene i det store Usland-Gangsaa godset. I 1665 hadde

[Til innehold](#)

forandringer alt begynt og da fans det 3 hester, 23 kuer og ca 30 sauер på gården foruten skogen.

Den eldste kjente ættfaren til Gangsaafolket er Bjørn Gunnarsen Usland som var født ca 1380 på Usland i Øyslebø. Hans etterkommere bygde opp det som kaltes Usland-Gangsaa godset og han og hans etterkommere ble meget rike godseiere som eide eller brukte flere titals gårder. Det spekuleres i at det fants en Bjørn Usland som var født ca 1320 til 1325 og en Gunnar Usland født ca 1340 -1350.

Vi kommer å vise at vi kan følge slekten fra de eldste kjente eierne og brukerne av Usland – Gangsaa i Øyslebø i nåværende Marnadal Kommune, først fram til Christen Joensen Gangsaa og siden til Christens etterkommere fram til 1900 tallets mitt.

Om den første Bjørn Usland vet en ikke mye mer en at han antagelig ble født ca 1325, sannsynligvis på Usland. Gunnar Bjørnsen Usland, sønn til Bjørn vet en ikke mye mer om foruten at han nok ble født straks etter at den Store Pesten hadde herjet landet. Gunnars sønn, Bjørn Gunnarsen Usland er derimot en historisk person som var vitne ved to tilfeller når eiendom bytte eiere. Usland Gangsaa godset må alt på hans tid ha begynt å ta form og hans sønn Gunnar Bjørnsen Gangsaa som ble født 1409 var den første i slekten som bosatte seg på Gangsaa. Hans sønn Bjørn Gunnarsen Usland ble født 1440 og bodde på Usland. Bjørn var storgodseier og er nevnt som vitne i 1507. Neste sønn er Bjørn Bjørnsen Gangsaa som

b

o

s

a

t

t

e

i

1

4

7

0

.

D

e

n

n

b

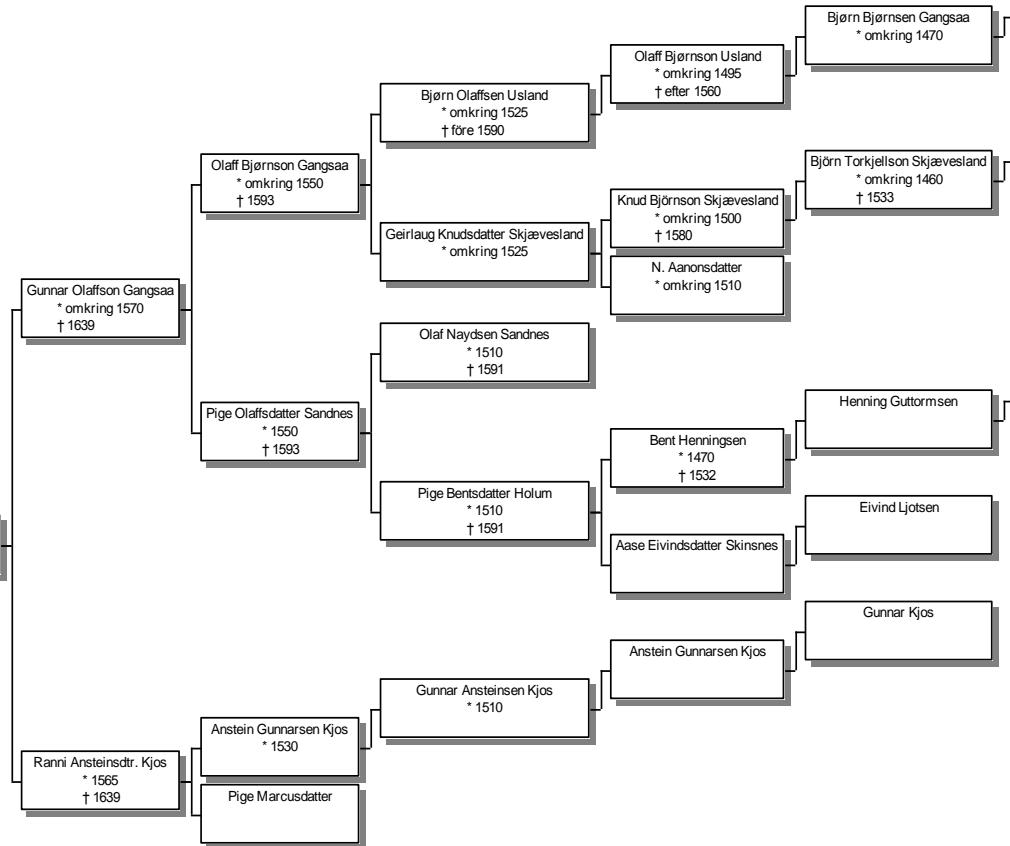
o

d

d

e

bodde på Gangsaa mens hans sønn igjen, Olaff Bjørnsen bosatte seg på Usland. Vi ser at generasjonene har bodde ene gangen på Usland og neste gang på Gangsaa. Så er det også

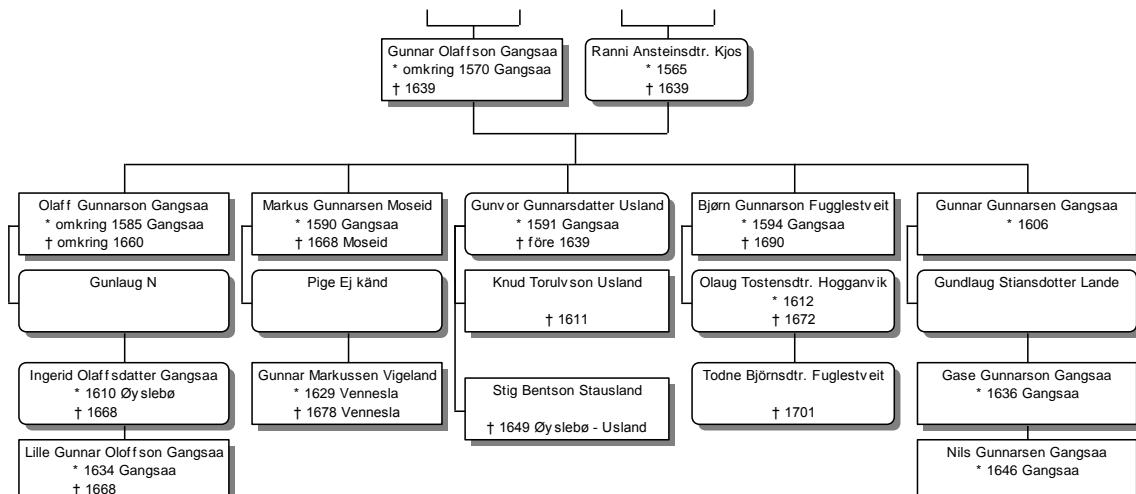
[Til innehold](#)

med Olaff Bjørnsens sønn Bjørn Olaffsen Gangsaa som ble født i 1525. Han gifte seg med Geirlaug Knudsdatter Skjævesland og bosatte seg på Gangsaa.
Stamtavlen viser noen av forfedrene som levde på Usland og Gangsaa på 1400, 1500 og 1600 tallet, de tilhørte de rikeste bøndene i Mandalen og faktisk i hele Agder.

Olaff Bjørnsen Gangsaa den yngre ble født i 1550. Han var som sine forfedre, storgodseiere og satt som odelsbonde både på Gangsaa og Fuglestveit. Det sies om Olaff at han var en av de rikeste på Agder i sin tid. Han var gift med Pige Olafsdatter Sandnes, datter til en annen storgodseier, Olaf Naydsen Sandnes, som i sin tur var gift med Pige Bentsdatter Holum som kunne lede sin slekt tilbake til Ragnvald Urka Jonsen som var født ca 1240 og var med Kong Haakon Haakonsen på dennes reise til Skottland. Far til Pige Bentsdatter var Bent Henningsen. Han var født ca 1470 på Blaker i Lom og blev drept på Tinget i Høllen i Søgne i 1532. Bent var lagman på Agder, og det sies at drapet var bestilt av Kongen i København.

Olaffs sønn Gunnar Olaffsen Gangsaa giftet seg med Ranni Ansteinsdatter Kjos som også hun kom fra en godseierslekt i trakten av dagens Kristiansand
I 1601 skattet han av 9 huder.

Det har givetvis hvert mange årsaker til at Gangsaa kunne være så viktig og at eierne kunne bli så rike. En sånn anledning som jeg tenkt en del på er den strategiske plassering som gården hadde. Veiene til Vigmostad og videre til Lenefjorden og Lyngdal gikk opp gjennom kleiva forbi Gangsaa. Reisende derfra kunde velge veien ner til Trysfjorden eller som reiste videre til ”Østlandet” måtte også passere her. Så vidt jeg har forstått så er denne veien gammel og har hatt stor betydels helt siden gammel tid. Vi skal huske at veien op gjennom dalen ikke kom før i slutten på 1800 tallet. Før det var det kommunikasjonen på tvers som var viktig.

Det ble sagt om Gangsaafolket at de var gode hestekarer og at de også var fraktekarer. Det kanskje ikke var en ren slump som gjorde at Christen og hans sønner valgte å bli vognmenn.

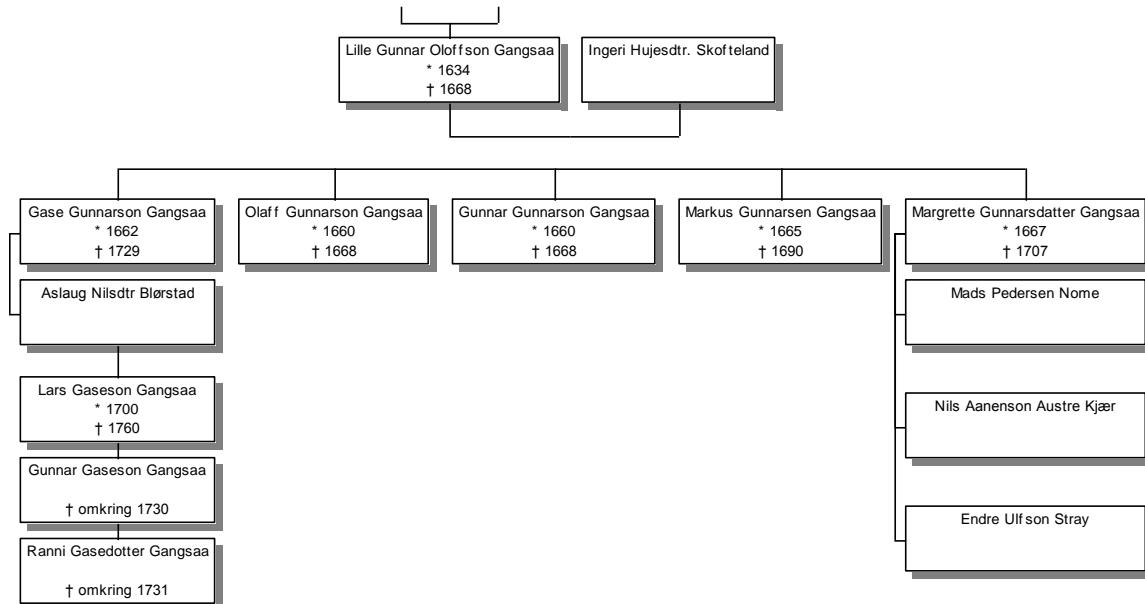
Slekten var nå som rikest noe som bland annet framgår av hvor Gunnars barn bosatte seg; Olaff, den eldste ble på Gangsaa, Markus flyttet til Moseid i Vennesla, Bjørn flyttet til Fuglestveit, Gunnar tog over Lillabrukets mens Gunvor giftet seg på Usland.

Til innhold

Gunnar eide nok alle disse gårdene og flere dertil. Det sies at han eide eller hadde bruksrett til flere titalls gårder. Det er derfor ganske inntresant att eldste sønnen valte å være på Gangsaa, de satt altså Gangsaa høyt.

Lille Gunnar Olaffsen, sønnesøn til Gunnar Olaffsen, ble kalt så for å skille han fra hans onkel Store Gunnar Gunnarsen på Lillebruket, gifte seg med Ingeri Hujesdatter Skofteland og fikk følgende barn som vi kjenner til:

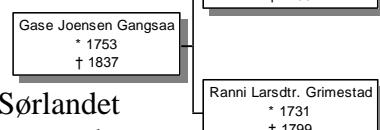

Ingeri som kom fra Skofteland i Sødre Undal (Sør-Audnedal), kunde lede slekten tilbake til Foss i Sødre Undal.

Når Lille Gunnar døde i 1665 eller 1668 så gifte Ingeri om seg med Thore Thorgiersen og fikk flere barn med ham. Ved skiftet etter Lille Gunnar ble Gangsaa delt så at Gase Gunnarsen ble sittende med det som kaltes Nya-bruket og hans stefar, Thore den andre halvparten av gården. Thore fikk altså Heimegården og den delen av Gangsaa tilhørte ikke lenger den ”gamle” Gangsaa slekten. Den slekt som utgår fra Ingeri og Thore har siden da blitt sittende på Heimegården og den eies i 2002 av Birger Gangsaa. Så vidt det går å utlese av bygdebøkene har det ikke vært gifte mellom Thores og Gases etterkommere. Vi skal følge Gase, eldste sønn till Lille Gunnar og hans sønn igjen, Lars Gaseson Gangsaa. I følge bygdebøkene så hadde Lars, som giftet seg med Guri Joensdatter Kolstad, bare to barn.

Joen, eldste sønn till Lars tog over gården seg med Ranni Larsdatter Grimestad. Etter det Gase som overtok 1822 sålte han halvparten

Gase som

Sørlandet en ganske

og giftet Joen var gården. I til sønnen gift seg med Helga Madsdatter Brunvatne.

Det finns et ordspråk som heter ”krake søker make”. Vi har jo tidligere sagt at var og kanskje er en relativt fattig landsdel, men også her ble strikt hierarki opprettholdt. Sønnene og døttrene på de større gårdene gifte seg med sine liker. Vi kan ofte se det når vi følger Gangsaafolket. De gifte seg sjeldent eller aldri under sin ”stand”.

Fra Gangsaa til Vognmandsgaten

13

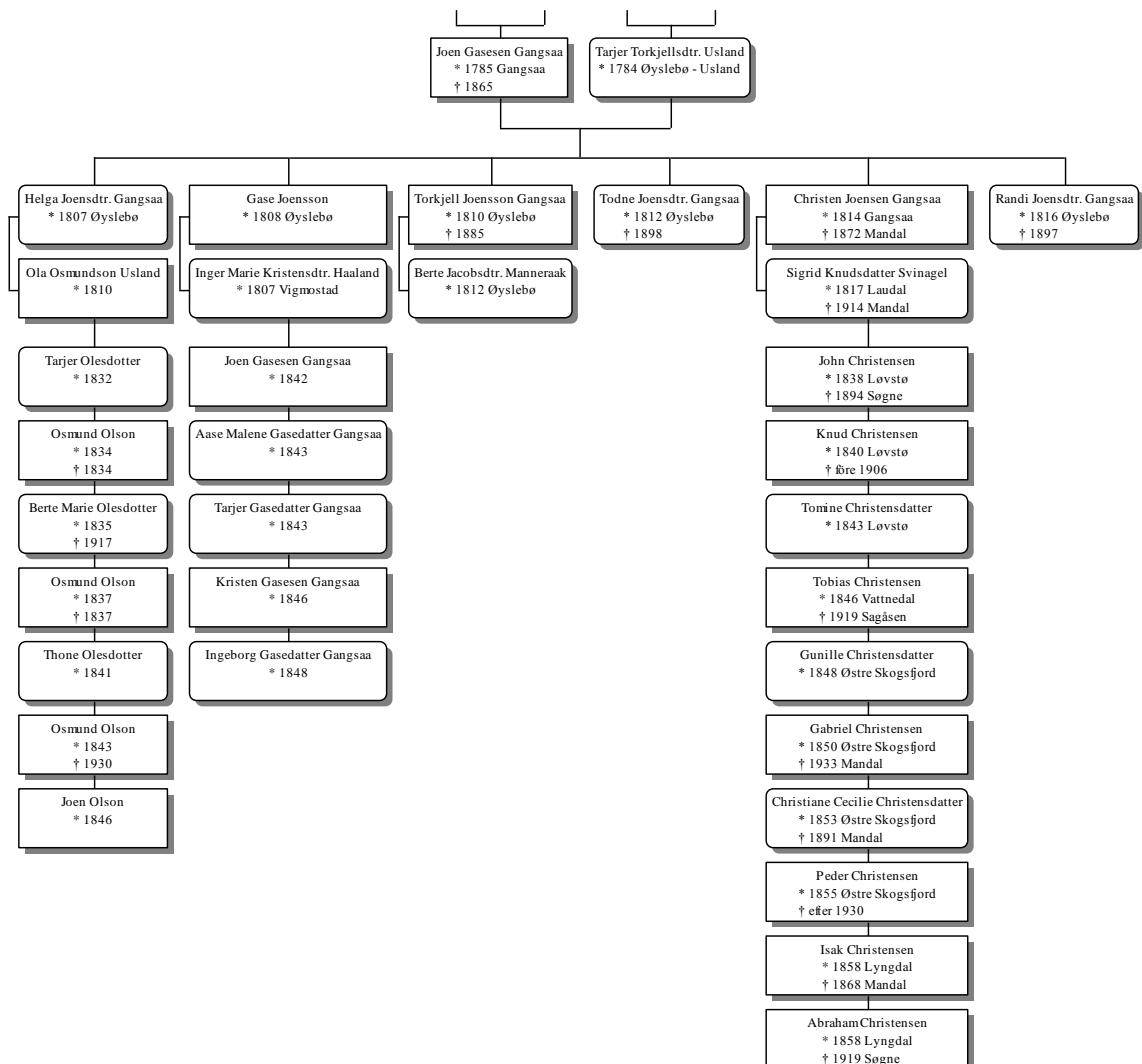

[Til innehold](#)

Gase Joensen og Helga Madsdatters Brunlanes fikk 12 barn

Navn	Fött	Död	Gift
Ingeborg Gasedatter	1777	1779	
Todne Gasedatter	1780	1865	Joen Larson Sagåsen
Ranni Gasedatter	1783	1784	
Joen Gaseson Gangsaa	1785	1865	Tarjer Torkelsdtr. Usland
Mads Gaseson	1791		
ThorGaseson	1796	1798	
Magnhild Gasedatter	1796	1796	
Magnihild Gasedatter	1797	1837	Torgrim Jørgensen Grimestad
Ranni Gasedatter	1801	1801	
Ingeborg Gasedatter	1803	1858	Torgrim Jørgensen Grimestad

Joen Gaseson Gangsaa giftet seg med Tarjer Torkjellsdatter Usland og de fikk minst 6 barn.

[Til innehold](#)

6

Christen Joensen Gangsaa

Christen var nest yngste barn og yngste sønn til Joen og Tarjer og hadde derfor ikke store muligheter å skaffe gård på Gangsaa. Helga fikk Vollen og Gase fikk Nyabruket. De yngre søsknene var nødt å reise ut om de ikke ville bli som husmenn og ta arbeid hos sine slektninger. Det fants antagelig penger å få med så at de søsknene som ikke kunne få jord på Gangsaa kunde få hjelp til å kjøpe gårder på andre plasser. Torkjell kjøpte bland annet Lauvstø i Holum men solgte og flyttet derfra til Ime i 1857. Et diagram over Christen og hans søsken vistes på forrige side.

Paul Sveinall sier i Bygdeboken ”Gård og Ætt” at Gangsafolket alltid ville være litt finere en andre. De holdt seg på sin kant og giftet seg innom sin ”stand”. Det skal også ha funnets godt om penger så at de hadde råd å kjøpe seg bra gårder når de flyttet hjemmefra.

Vi vet at foruten Christen som vi følger så kjøpte Gangsaafolk gårder på Ormestad, på Ime og som framgår i denne skrift, på Berge i Søgne.

Vollen på Gangsaa

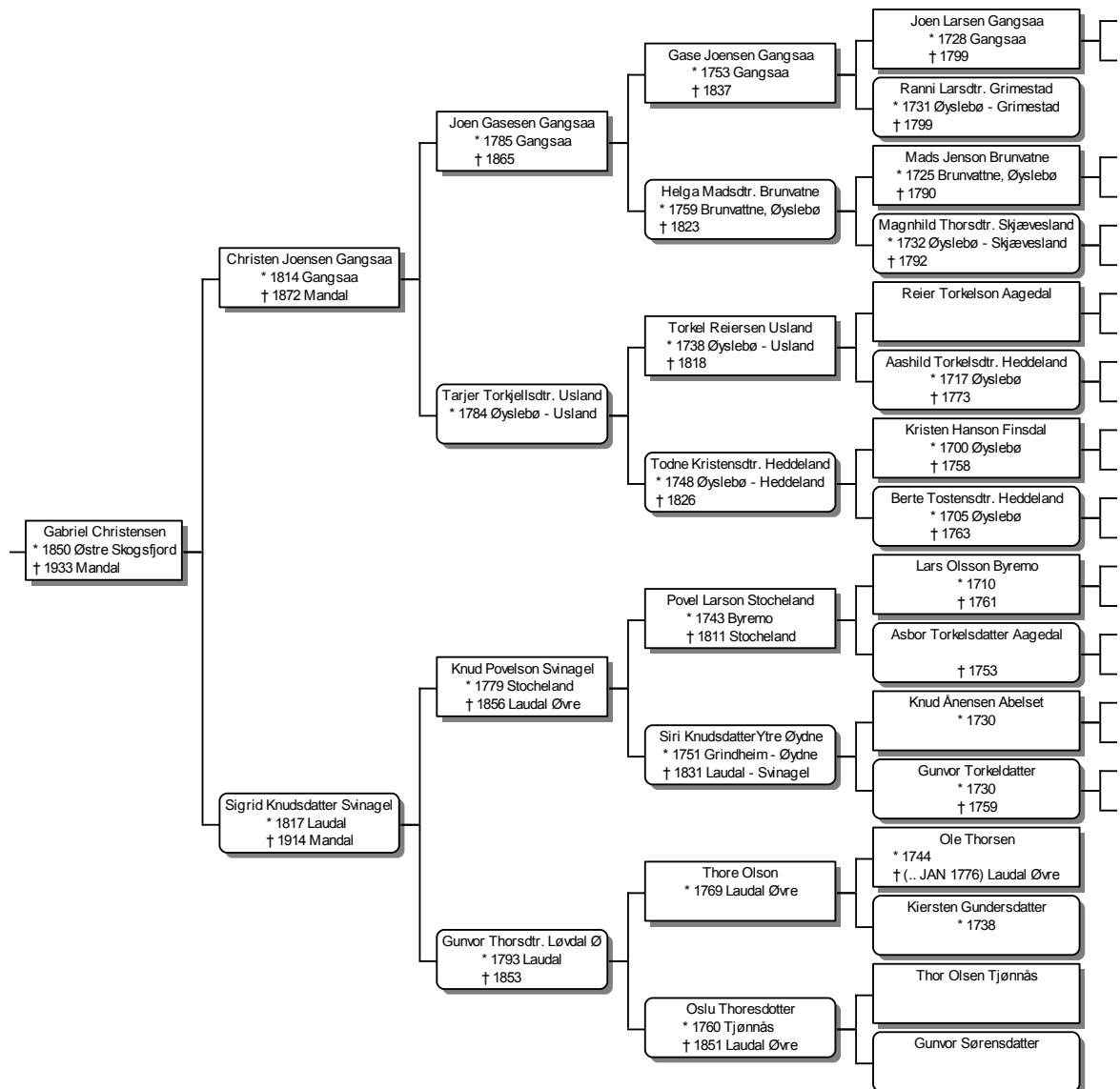

[Til innehold](#)

7

Siri Knudsdatter Svinagel

Ved et første blikk ser det ut som om Siri og Christen ikke var slekt i det hele tatt, noe som sikkert var nyttig men også kanskje litt uvanlig der oppe i bygdene. Når en ser litt nærmere på stamtavlene så oppdager en att det faktisk finns berøringspunkter tross alt.

Stamtavlen viser at Gabriel, en av Christen og Siris barn som tipsoldeforeldre har søsknene Reier Torkelsen Aagedal og Asbor Torkelsdatter Aagedal. Ågedal är en gård i nåværende Audnedal kommune som en gang var en riktig storgård og folket derfra styrte og stelte i bygden og følte seg gjerne litt mer enn andre så som det også ble sagt om Gangsaafolket. Far til Reier og Asbor var Torkel Reiersen Aagedal og han i sin tur var trolig sønn til Sti Reiersen Aagedal, alt i følge Bygdeboken for Grindheim. Christen og Siri var altså femmenninger. Det betyr jo at de tross alt var nesten helt ubeslektet, det var ikke uvanlig å gifte seg med mye nærmere slektninger en det.

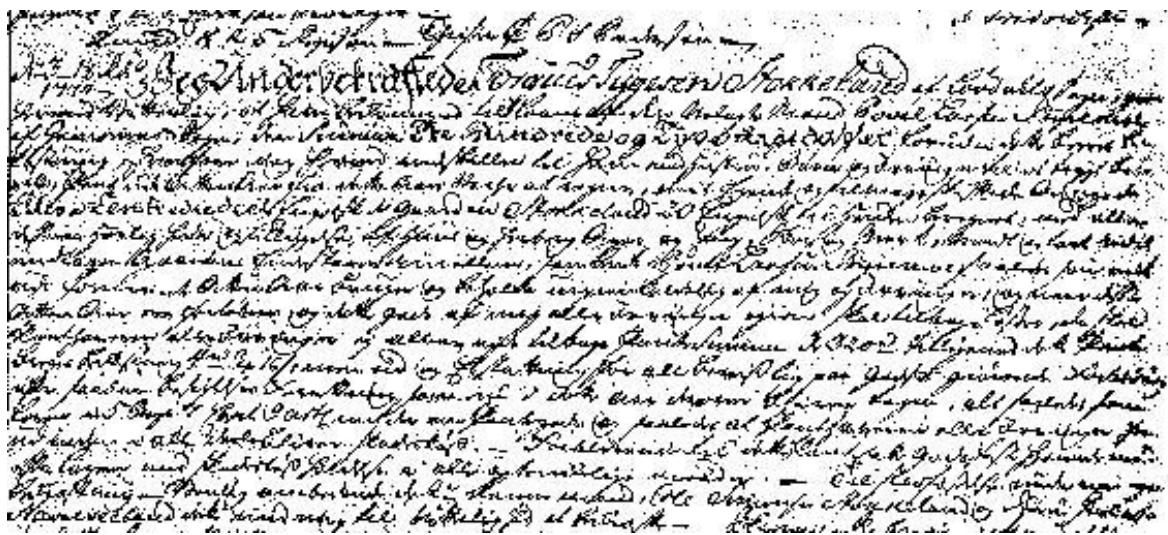
Til innhold

Christen Gangsaa og Siri Knudsdatter Svinagel gifte sig i 1838. Siri var datter til Knud Povelsen Svinagel som til tross for navnet Svinagel gjenom sin far stammet fra gården Byremo i grannsoknen Grindheim.

Gammelt gårdshus i Byremo. Kanskje liknende plassen der Povel Larssons var født

Siris bestefar, Povel Larsen og bestemor som også hette Siri Knudsdatter, men som kom fra Ytre Øydne kom til Laudal og overtok gården Stocheland på et 18 års kontrakt. Under åren på Stocheland skaffet de seg mark og gårder på andre steder rundt i bygden, noe som sønnen Knud fortsatte med.

Kontrakten som viser at Povel Larsen fra Byremo i Grindheim sokn i 1774 betaler 320 Rd for å "låne" gården Stocheland i 18 år. Når kontraktiden var slutt skulle han få tilbake pengene samt visse utlegg han hatt.

Povels sønn Knud Povelsen føddes på Stocheland men skaffede seg siden mark på Svinagel og tog det navnet. Han gifte seg med Gunvor Thorsdatter fra Laudal Øvre. Siri Knudsdatter ble født mens familien bodde på Svinagel og beholdt siden det navnet. Knud og Gunvor flyttet til Laudal Øvre der de fleste av barna ble født. Povels mor Siri, døde forresten på Svinagel. Det har ikke gått å følge Siris stamtre like langt tilbake som Christens, vi er tilbake til 1600 tallet i de fleste grener men det finns sikkert flere interessante saker å oppdage, spesielt i Byremo og Grindheim.

På side 17 viser vi det som i dag er kjent om Siri og hennes søsken, hvem de eventuelt gifte seg med i den grad det har vært mulig å ta rede på.

Povel Larsen Stocheland (Byremo) fikk mange barn liksom hans barn igjen, og det finns etterslekt i flere av bygdene i Mandalen og i Audnedal liksom flere som har flyttet lengre bort. Noen av gårdene i Laudal som de bodde på var foruten Laudal Øvre, Svinagel, Apesland og Ugland. Når det gjelder Apesland så går det en ganske morsom historie. August Nilsson fra Vänersborg i Sverige kom som veiarbeider og veiingeniør til Laudal. Han var med å stakk ut nye veier i området, kanskje postveien gjennom Mandalen som bygdes på

[Til innehold](#)

hans tid. Når han var ute på ”forretning”- stakk ut veistrekninger så kom han i hvit dress. Det må ha vært en syn for laudølene. Han gifte seg med en datter til Thore Kundsen Ø. Laudal, sønn til Knud Povelsen og ble bonde på Apesland. Det er jo ganske intressant at noen år senere så kom en ny svenske, Carl August Andersson från Vänersborg i Sverige og gifte seg med en annen av Knuds etterkommere, Emilie Christensen i Mandal.

Knud Povelsen og Gunvor Thorsdatter fra Øvre Laudal fikk 9 barn:

Navn	Fött	Död	Gift
Povel	1815		Anna Aanensdatter Nordre Undal
Sigrid	1817	1914	Christen Joensen Gangsaa
Thore	1821		Todne Evensdatter Apesland
Rakel	1823		Gunder Thoresen Ugland
Ole	1828		Anna Tomine Torkildsdtr. Birkeland
Apelone	1830	1897	Ugift
Aanen	1832		Berthe Bentsdatter Fjellestad
Anne Marie	1834	1835	
Lars	1836	1846	

[Til innehold](#)

8

Siri og Christens og deres barn

Diagrammet på side 19 viser Siri og Christens barn så langt vi kjenner til i dag.

Siri og Christen bodde først på Laustø der Joen eller John, Knud og Tomine føddes. Antagelig leide de av Christens bror Torkel. I ca 1843 kjøpte de gård på Vatnedal der Tobias blev født og i 1850 flyttet de til Østre Skogsfjord og mens de bodde der blev Gunhild, Gabriel, Christiane Cecilie og Peder født.

Gård på Vatnedal.ca 1960

Østre Skogsfjord ca 1970.

I 1858 tog de et stort steg når de kjøpte Rosfjord i Lyngdal. Rosfjord var en stor gård. Som eksempel hadde Christen 6 hester mens de var der. På Rosfjord føddes tvillingene Abraham og Isak.

Alt i 1862 flyttet Siri og Christen fra Rosfjord til Mandal og åpnet Vognmannsforetning og sies det, pensjonat. Anledningen til flyttet skal ha hvert at Christen hadde kommet i lag med storkarer og drakk og svirte. Under et av drikkelagene skal de ha lurt ham til å selge gården for en spottstyver. Om det har hvert i kortspill eller hvordan det har gått til vet vi ikke. Bygdebøker og skjøter er nøkterne dokument som bare skriver om fakta, og fakta var at de fikk reise fra gården med et tap på noen hundre riksdaler. Det verste kanskje ikke var de kronene de tapte, men de som var lånt og ikke kunne betales tilbake.

I Mandal åpnet de som sagt vognmannsforetning, men det var ikke lenger Christen som styrt. Christen står bare som kjører i folketellingen. Om dette kan en også bare spekulere. Men det kan ha fått den betydningen at Christen og Siris barn og etterkommere helt mistet kontakten med sine slektninger i øvre Mandalen. Christen døde i 1872, bare 58 år gammel, mens Siri ble 97 år og levde sine siste år som ”rentenist”.

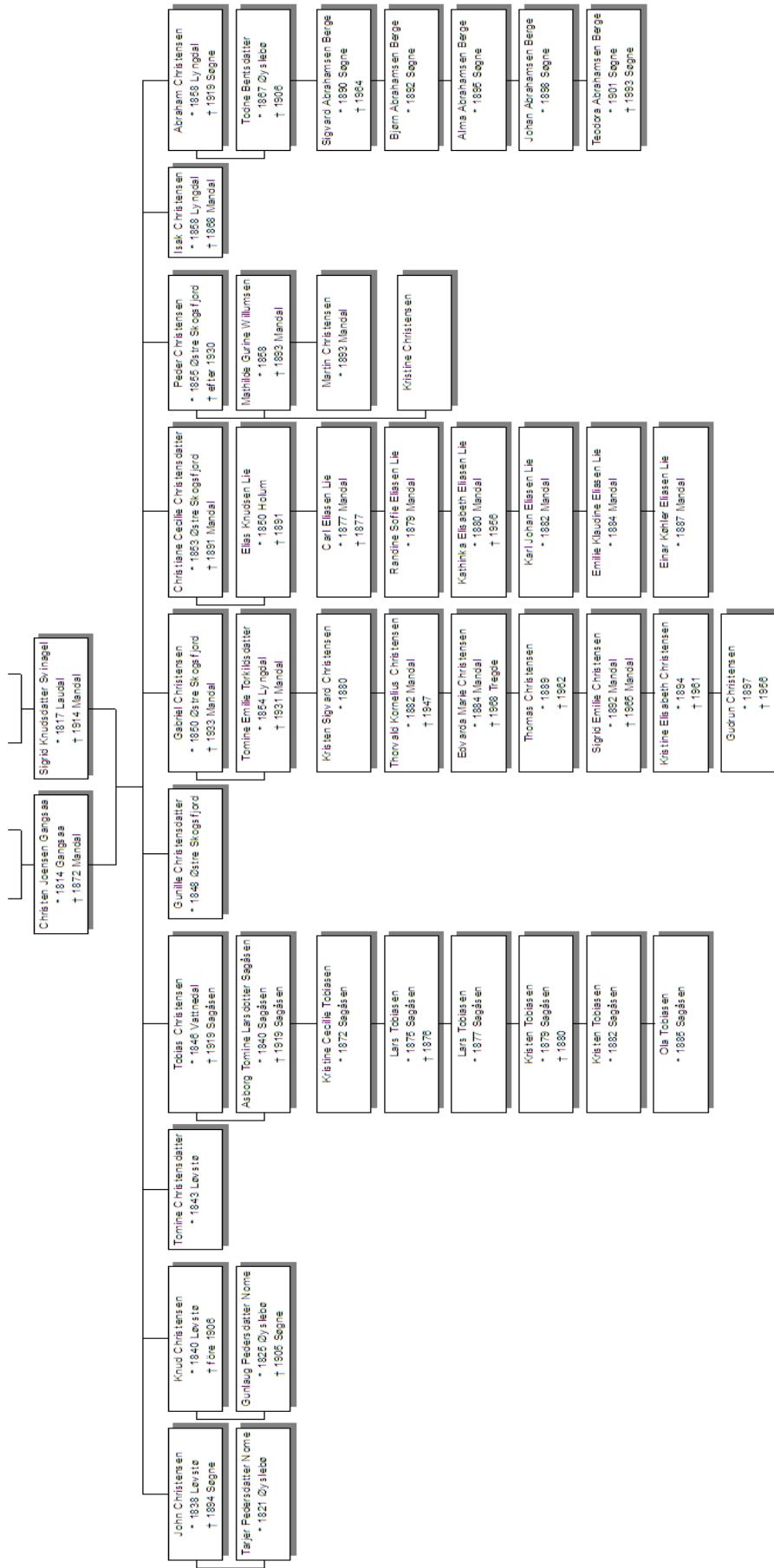
I 1875 står Siri som eier til Skyssforretningen mens Knud er handelsbestyrer, Gabriel er kjører og Christiane er tjenestejente.

Fra Gangsaa til Vognmandsgaten

19

[Til innehold](#)

Til innehold

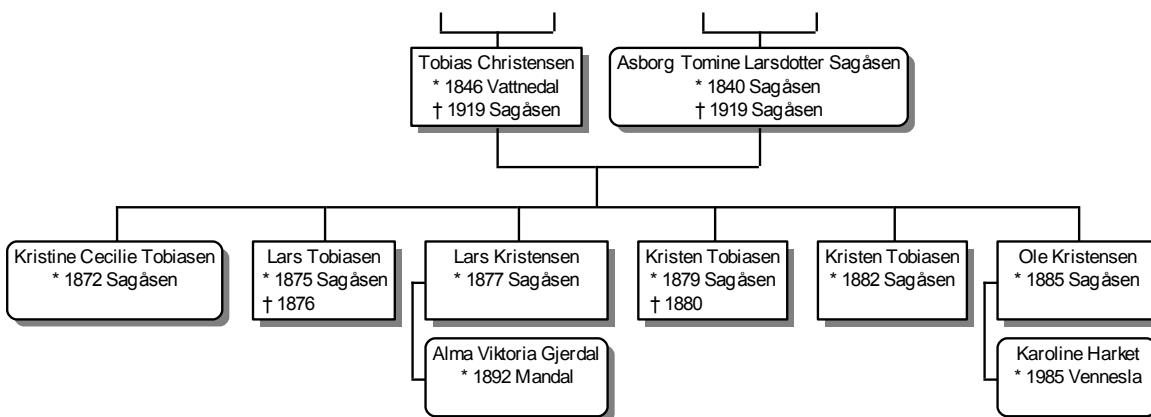
Christen og Siri fikk hele tolv barn, to døde ved fødselen og det var bare fire av dem som fikk egne barn. Gabriel overtok forretningen, Tomine, Christiane Cecilie og Peder ble i Mandal. Tobias flyttet til Øyslebø og havnet på Sagåsen, han var altså den eneste som kom tilbake ”hjem” til Øyslebø, John, Knud og Abraham flyttet til Søgne og Gunhild flyttet til Kristiania.

Vi har nå vist i store drag slektskapet fra den første kjente Bjørn Usland fram til Christen Joensen Gangsaa og hans barn.

8:1 og 8:2. John (Joen) og Knud giftet seg med de to søstrene Gunlaug og Tarjer Pedersdatter Nome som var ca 15 år eldre en sine menn. Det har antagelig følgt en anselig hjemmegift med søstrene, men John hadde jo også solgt Fjeldmansgaten 8a til sin syster Tomine og bruket Svartfjell på Tufte i Søgne var en ganske liten gård. Knud og Gunlaug bosatte seg på bruk nr 2 på Berge også det i Søgne.

8:3 Tomine var i tjeneste hos Holmesland i Mandal i 1875, Jeg har ikke funnet at hun har giftet seg og i 1900 stod hun som fattiglem i folkbokføringen. Av skifteprotokollene framgår imidlertid at i 1868 så kjøpte hun huset på Fjeldmansgaten 8a av sin bror John og hun eier det helt til 1890 da hun selger til Abraham Christensen mot å få disponere to værelser.

8:4 Tobias flyttet alt i 1868 tilbake til Øyslebø og etter at han giftet seg med Asborg Tomine Larsdatter flyttet de til Sagåsen som en gang hadde vært utgård til Gangsaa. Tobias ble altså den av Christens barn som flyttet ”hjem” til Øyslebø. Tobias og Asborg bodde i noen år på Sagåsen før sønnen Lars tog over og beholdt det til 1915 da han solgte.

Bildet til venstre finns i Paul Sveialls ”Gård og Ått” om Øyslebø og viser Tobias og Asborg. De var begge etterkommere til det ”gamle” Gangsaafolket og var faktisk firmenninger. Ingen av barna ble i Øyslebø. Kristine skal etter en tur til USA ha bosatt seg i Vennesla, Lars gifta seg med Alma og flyttet til Mandal, Kristen dro til USA

[Til innhold](#)

mens Ola bosatte seg i Vennesla, gifta seg med Karoline Harket og fikk fem barn. Av disse har jeg funnet at Thorleif ble igjen i Vennesla, giftet seg med Margit Aakre og fikk minst to barn: Margit og Magne.

8:5 Gunille eller Gunhild giftet seg aldri så vidt vi har funnet. Hun kom i tjeneste hos Grosserer Holter i Kristiania. Etter søsteren Christianes død kom døtrene Randine og Kathinka når de var gamle nok, til Gunhild for å lære seg serveringsyrket. I 1893 hadde Gunhild kjøpt huset på Fjeldmansgaten 8a av sin bror Abraham som hadde kjøpt det av Tomine. Gunhild eide huset til 1917 da hun selger og kjøper et hus på Holbek Eriksens gate 3 i Mandal. Den gaten hette på folkemunn Kakelovnsgata, kanskje på grunn av at den var ganske kort men allikevel veldig krokig. Dette huset fikk hennes brorsdatter Emilie arve mot at Gunhild fikk bo der og fikk pleie så lenge hun levde.

8:6 Gabriel Vognmand føddes i 1850 på foreldrenes gård på Østre Skogsfjord. Han bodde sine første år på Skogsfjord og opplevde lilleøster Christiane Cecilias og broren Peders fødsel, at gården ble solgt i 1857 og at tvillingene Abraham og Isak føddes samme år som de flyttet til Rosfjord i Lyngdal. Gabriel hadde ni søskener så de var en stor familie. Hvor mange av disse som flyttet med til Lyngdal vet vi ikke, men etter som det var seks hester på Rosfjord så krevdes det nok mange som kunne arbeide.

Det var nok et hardt slag for alle når de måtte flytte fra Rosfjord etter bare fire år, antagelig mer for de eldre enn for Gabriel og de yngre søsknene.

Fra Fjeldmansgaten kjørte Gabriel og sønnene turer med post og mennesker til Marnardal, Kristiansand og til Lyngdal foruten lokale turer. Virksomheten fungerte bra i mange år, selv om biler begynte å ta over deler av kjøringen i årene etter første verdenskrigen. Den første bilen skal ha kommet til Mandal alt i 1905 kjøpt av kjøpmann Edvard Klev.

Når familien flyttet fra Lyngdal til Mandal så hadde de med seg tilstrekkelig med penger for å starte vognmannsforetning og å ta over et pensjonat som vi dessverre ikke vet mye om i dag. Hvem som eide vognmannsforetningen vet vi ikke. I 1865 står Christen som ”kjører” og vi kan vel mistenke at han kanskje hadde stor gjeld etter Rosfjord eller at han drakk. Antagelig var de eldre sønnene og moren Siri som stelte med foretningene. Når Gabriel ble gammel nok begynte han som ”kjører” og i 1890 hadde han tatt over som vognmann. I 1890 kjøpte Gabriel også bygården Fjeldmansgaten 19 av Fogd Bugge og forretningen flytter in i det store treetasjes huset. Det var uthus, stall og en stor beitehage som senere ble kalt Christens hage.

[Til innhold](#)

Torvald var kjører og senere tog han og eldste broren Kristen, som først hadde gått i lære som sadelmaker, over virksomheten. Etter Kristen og Torvald fortsatte Kristens sønn Harry, men også Torvalds sønn Thorleif hadde hest. De siste årene gikk de till og med over til å bruke lastebil. Når bilene tog over forsvant en hel del av underlaget for Christensens Vognmannsforetning.

Det kan i denne sammenheng nevnes at en av de siste hestkarene i Mandal, Fritjof Kolstad, fortsatte å kjøre smålass, gjerne sand, med sin hest langt ut på 1950 tallet.

Gabriel og Tomine fikk mange barn som alle ble i Mandal eller i distriktet. Alle Gabriels barn giftet seg og de fleste fikk mange barn.

Skyssvesenet på Sørlandet i 1892.

Bildet til venstre viser Gabriels hus så som det så ut i år 2000.

Midt på 1850 tallet døptes veien som gikk fra Skårodden ner til Skinnermoen til Fjeldmandsgaten

I 1934 døptes gaten om og blev en del av Store Elvegate, men det meste er seg likt fra når den tiden når det var vognmandsforretning i huset og hester i stallen på gården.

Det var viktig for en vognmann å ha gode hester og Lillerøen skal ha vært Gabriels beste hest. Fritjof Kolstad fortalte en gang at vognmennene tog veldig

Til innehold

alvorlig på hvem som hadde beste tid på de forskjellige strekningene. Han sa også at Lillerøen var raskere en de andre hestene i byen.

Det er litt vanskelig å se hva det er slags hester som Gabriel og senere Kristen hadde. Det

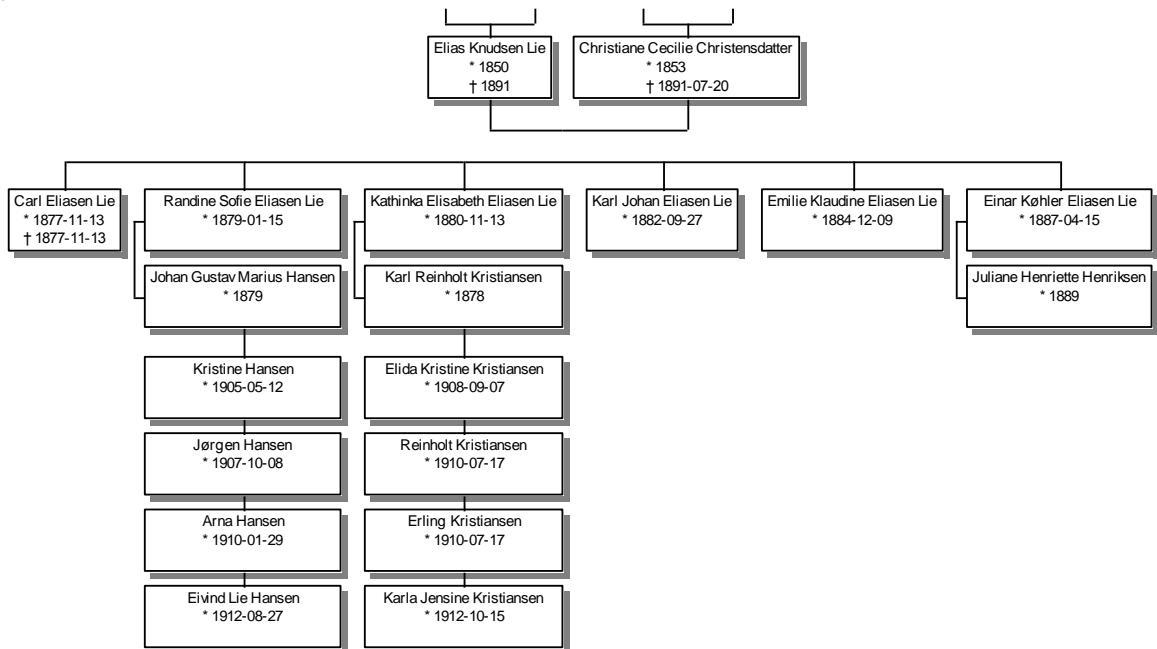
finns en del bilder og hestene ser ut for å være av halvblodsrase. Det finns ingen anledning å tro at de var eksklusive rasehester, det var nok snarere så at vognmennene hadde vært hestefolk i generasjoner og hadde god greie på hester og kunne plukke ut de som var best for sitt bruk.

Gabriel med Lillerøen

8:7

Christiane Cecile giftet seg i 1877 med Elias Knudsen Lie. Deres første barn døde, som det ser ut, samme dag som han føddes. De fikk senere flere barn i ganske rask takt, men begge foreldrene døde alt i 1991 da det yngste barnet bare var fire år gammelt.

Vi vet ikke sikkert hvor alle barnene havnet, men Karl Johan og Randine Sofia kom til Peder og Einar Køller kom til familien på Lie i Holum. Kathinka giftet seg og fikk flere barn. Av disse så døde tvillingene bare tre måneder gamle, mens Elida og Karla lever i 2002. Også Einar giftet seg men fikk ingen barn. Randines mann, Johan er nevnt som styrmann, men skal ha begynt å arbeide innom tollvesenet og flyttet til Oslo. Kathinkas mann, Karl Reinholdt er nevnt på side 48 i ”Fra Sjø og Land II. Også Karl Johan Lie var sjømann.

8:8 **Peder** ble sjømann og bodde da han var i Mandal i Brogata på Malmøsiden. Han var gift med Matilde Gurine Willumsen og de fikk en sønn, Martin i 1893. Dessverre så døde Matilde i barselfeber. Ved folketellingen år 1900 bor Peder med sin sønn Martin, sin søstersønn Karl Johan og søsterdatteren Dina som husholderske. Peder giftet om seg med Kristine.

[Til innehold](#)

8:9 Isak ble født på Rosfjord og flyttet med til Mandal. Dessverre døde han bare ti år gammel.

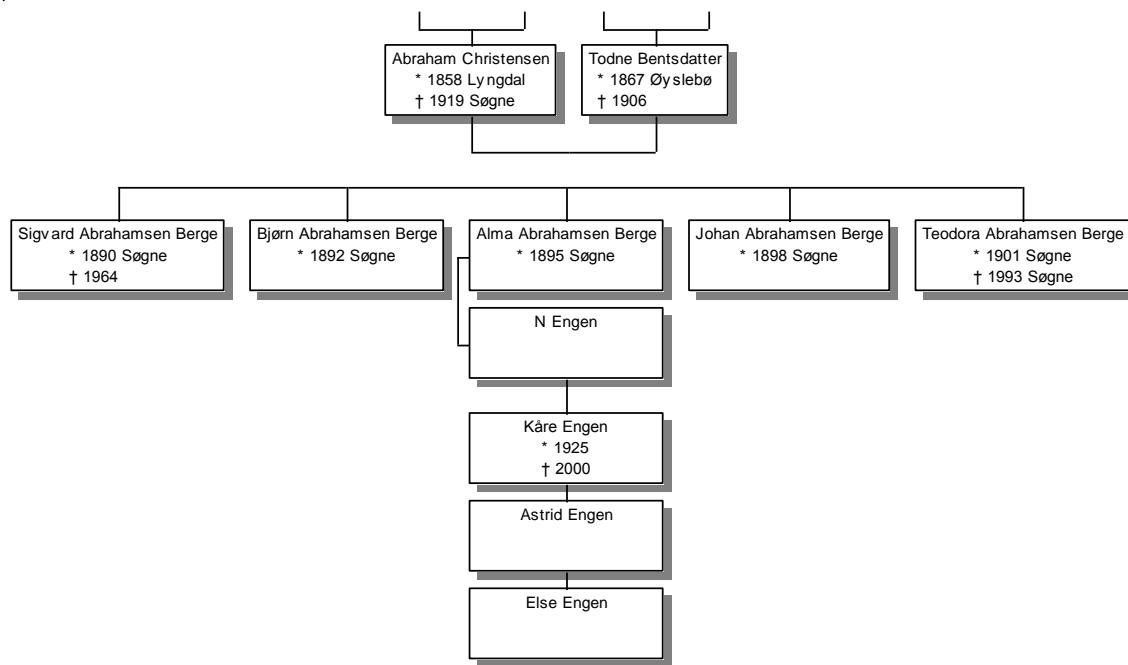
8:10 Abraham eide under en kort periode Fjeldmansgaten 8a, Han giftet seg med ei jente fra Øyslebø, Todne Bentsdatter Øyslebø og da boren John døde solgte han huset i Mandal og tog over den lille gården Svartefjell i Søgne.

Bruk nr 2 på Berge i Søgne

Når den andre broren, Knud, døde i 1906 så overtog han bruk nr 2 på Berge. Etter Abrahams død i 1919 overtog hans sønner Sigvard og Bjørn gården mens den yngste, Johan, kjøpte tilbake Svartefjell av sin tante Karen Bentsdatter fra Øyslebø.

Det gikk altså til bra for Christens yngste sønn, Abraham, han ble sittende med en bra gård og fikk flere barn som tok ved etter ham. Dessverre var det bare Alma av Abrahams barn som blev gift og fikk egne barn, alle de andre døde barnløse og i dag bor ingen av slekten i Søgne.

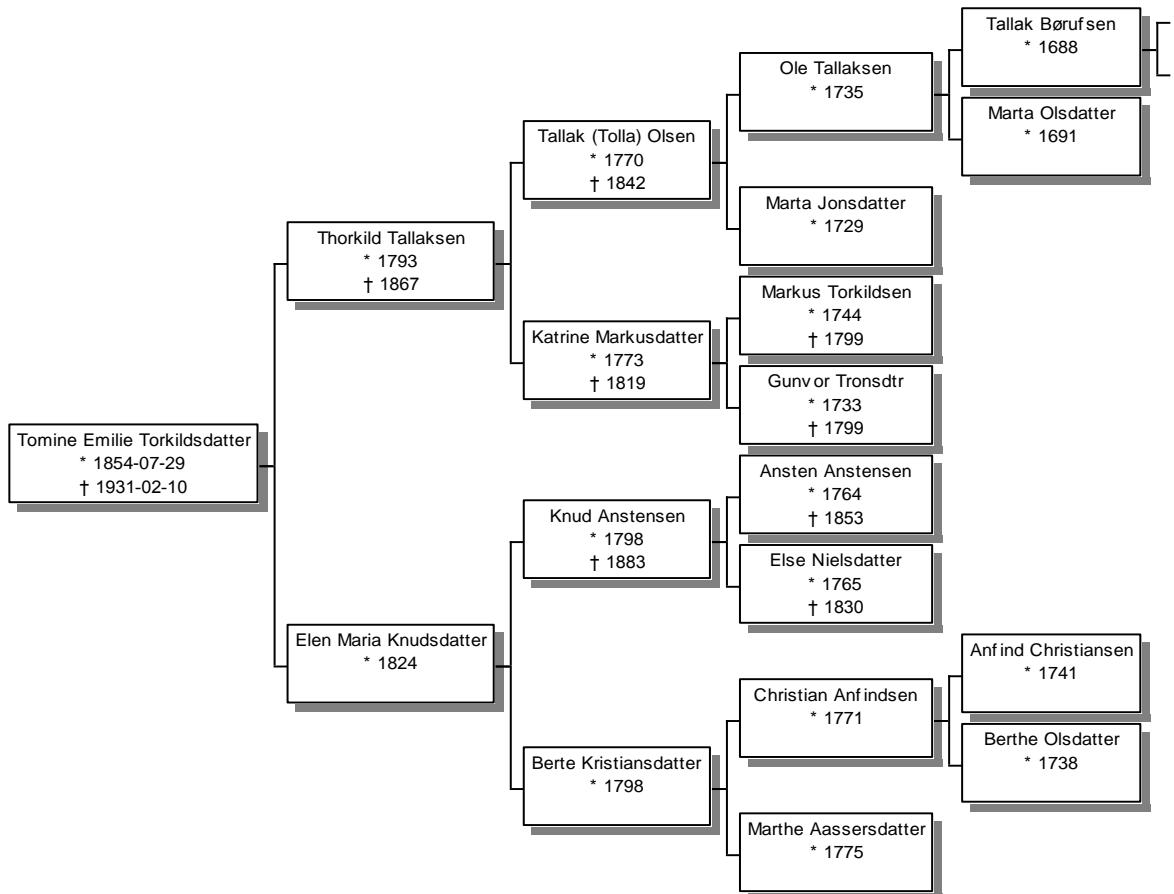
Alma skall ha giftet seg med en mann som hette Engen fra Trondheim og fått minst tre barn, Kåre, Astrid og Else. Av disse så døde Kåre i år 2000 i Søgne. Astrid skall være gift i Trondheim og Else i Arendal. Det har ikke gått å spore disse.

[Til innehold](#)

9

Tomine Emilie Torkildsdatter

Tomine, Gabriels kone, føddes som et av seks søsknen på gården Haugeland i Lyngdal. Elen Maria var Torkild, Tomines fars, andre gifte. Han var først gift med Berte Marie Torjusdatter fra Høvland i Kvås og hadde med henne alt fått 6 barn tidligere. Elen Maria var føtt på en liten gård som i bland heter Spjodsodden og i bland Spidshoved. Gårdsnummeret kan ha vært 338a. Hun giftet seg med den 30 år eldre Torkel Tallachsen og fikk i 1853 Tomine, som senere giftet seg med Gabriel Christensen. Tomine hadde fem søsknen, Berte Marie, Bergitte, Caroline, Ole Andreas og Berte Marie igjen. En av søstrene, Bergitte flyttet også hun til Mandal, Ole Andreas skal ha emigrert til Australia mens de andre ble i Lyngdal.

Leddet som går igjennom Elen Maries mor, Berte Kristiansdatter, går tilbake til Anfind Christiansen som bodde på Hellesmarch i Lund i Rogaland. Den slektsgrenen kan følges langt tilbake og samme slekt sitter så vidt vi vet på gården også i dag.

På Torkilds side kan vi følge slekten tilbake til slutten av 1500 tallet, men det har hittil ikke vært tid for å gå mer på dypet enn hva som vises her.

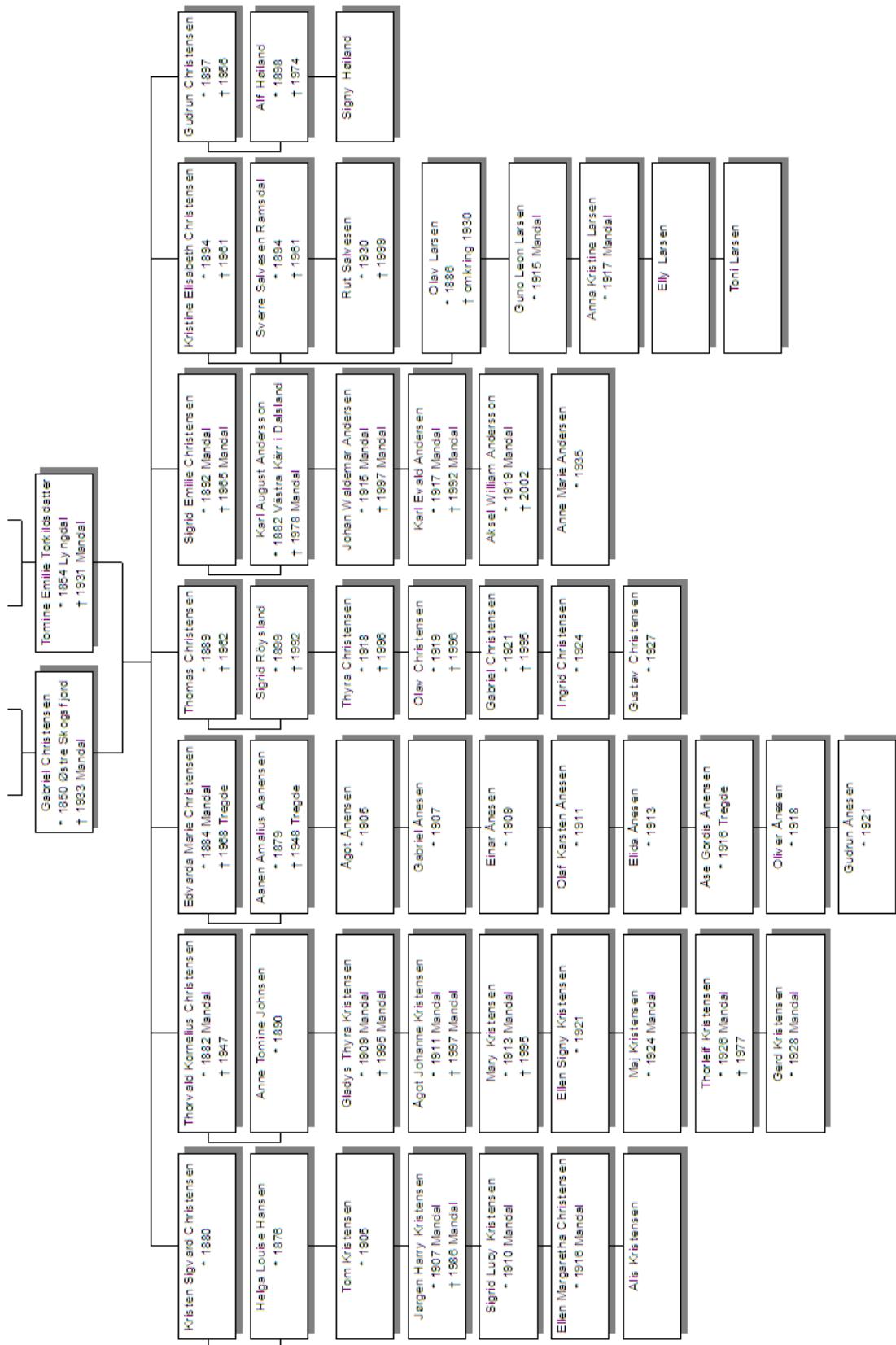
Tomine (bildet) giftet seg i 1889 med Gabriel Christensen Skogsfjord.

[Til innehold](#)

10

Gabriel og Tomines etterkommere

Gabriel og Tomine fikk sju barn som alle vokste opp. De siste årene på 1800 tallet og i begynnelsen på 1900 tallet hadde hygienen og mat hållingen blitt bedre noe som resulterte i at

Til innehold

barnedødeligheten minsket. De sosiale systemene hadde imidlertid ikke utviklet seg like fort så folk flest så fortsatt en stor barneflokk som en trygghet for alderdommen, noe som holdt i seg helt fram til andre verdenskrigen. Etter krigen, når også kvinnene behovdes i arbeidslivet gikk fødselstallene ner og har fortsatt ner så langt at befolkningen i mange land i Europa nå minsker.

Som framgår av diagrammet på siden 26 så giftet seg alle Gabriel og Tomines barn og fikk egne barn i varierende antall. Vognmannsforeningen gikk jo fra Gabriel til Kristen og Torvald og deretter til Harry og i noen utstrekning også til Thorleif. Jeg husker forresten selv når Harry kom kjørende med sin hest og med hunden Jakki springende rundt framfor mulen på hesten. Jakki var en schæfer og skal ha vært slekt med min fars hund som hette Raggi.

10:1 Kristen Christensen

Kristen og broren Torvald fortsatte Vognmannsforeningen. Kristen giftet seg med Helga Louise Hansen og de bodde ikke i Fjeldmansgaten 19 men i det mindre huset i haven ovenfor på samme side.

På bildet til høyre syns ei dame og noen barn framfor det huset der Kristen og Helga bodde. Det kan godt tenkes at det er Helga og barna som står oppstilt for fotografen. Huset finns den dag i dag og er velholdt og fint

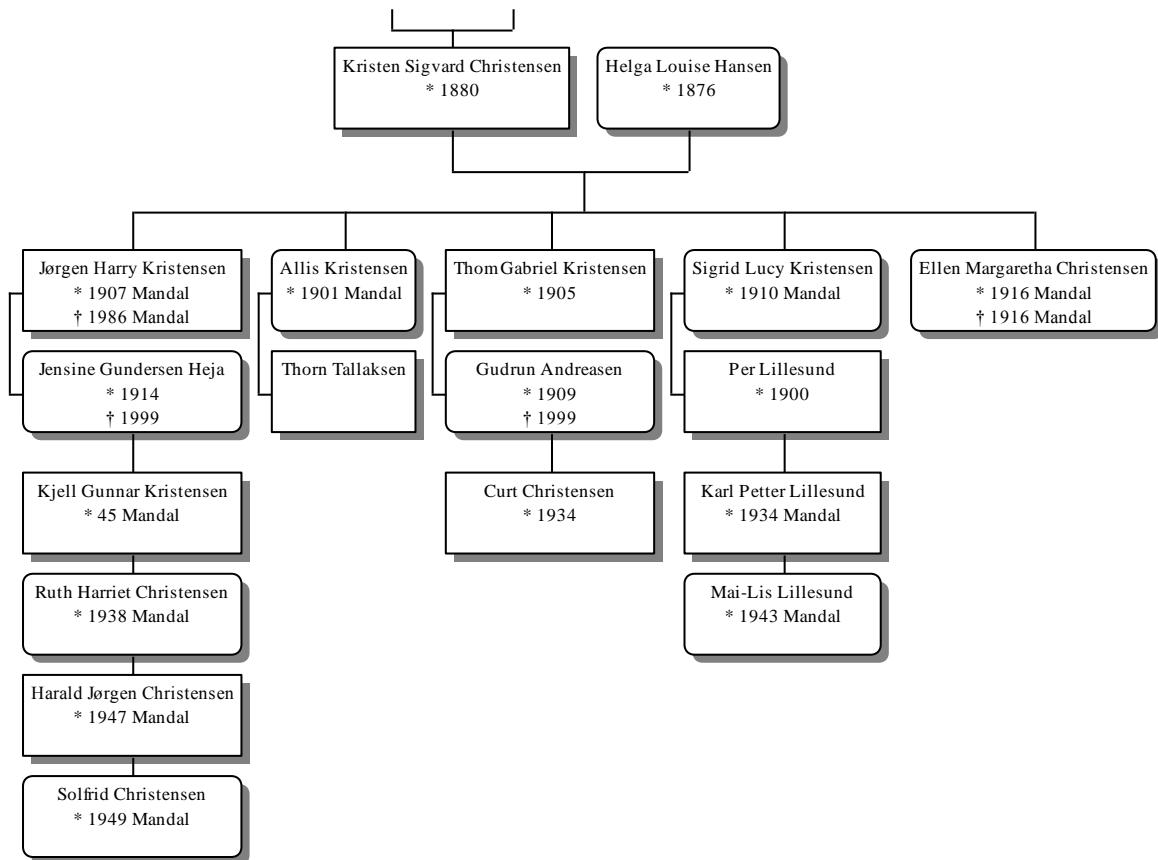
På bildet til venstre står Helga og Kristen med en av hestene. Bildet kan vel være fra 1925 – 30 og om en ser på hesten så påminner den faktisk ganske mye om Lillerøen på bildet med Gabriel.

Helga og Kristen fikk fem barn. Den eldste Tom reiste til Amerika, Harry arbeidet som vognmann i noen år før han begynte på Samslakteriet i Mandal. Sigrid eller Sigga som jeg husker henne som giftet seg med Per Lillesund som var baker og hadde sitt bakeri ved siden av Sparebanken. De to andre søsknene, Elen og Alis husker jeg ikke.

[Til Innehold](#)

Kristen og Helgas barn

Det savnes en del opplysninger når det gjelder Kristens og Helgas barn. De kommer å legges til etter hvert som de blir kjente, men på bildet over ses hele Harrys familie. Harry står i midten bak med Kjell Gunnar på sin høyre side og Harald på venstre. Frammenfor sitter Jensine i midten med Harriet på sin høyre side og Solfrid på venstre.

Tom Christensen emigrerte til Amerika og fikk en sønn, Curt som har hjelpe til med informasjon. Jeg husker forresten godt Lillesunds bageri og både min kone Berit og jeg kjente Mai-Lis, datter til Lucy og Per.

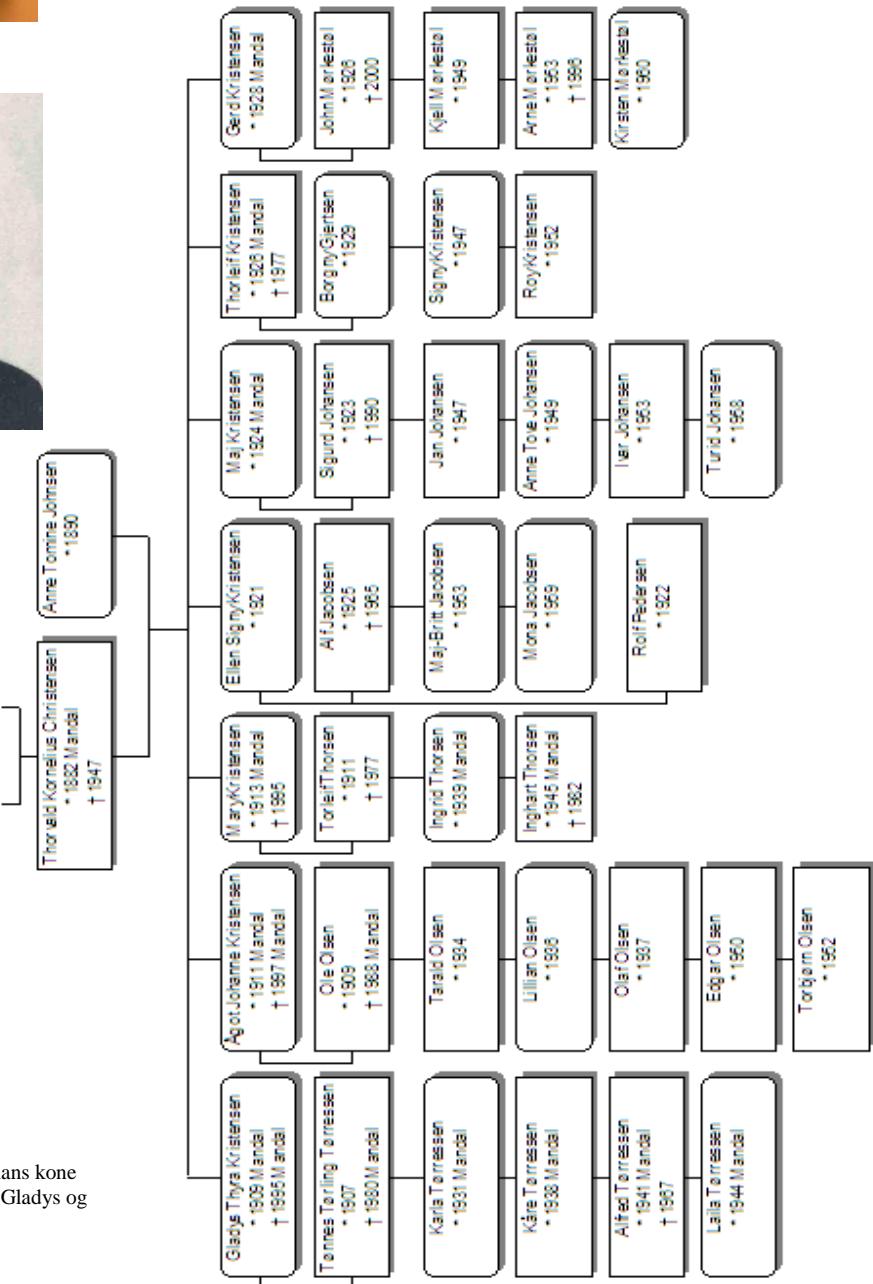
[Til innehold](#)

10:2 Thorvald Christensen

Om Torvald vet jeg ganske lite. Han døde så tidlig, i 1947, at jeg ikke har noen personlige minner av ham. Jeg har imidlertid talet med hans barnbarn Karla Bekkeli og Kåre Tørresen og det er de som fortalt at når han begynte som vognmand så bodde han og Tomine (Mina) i huset tvers over gata fra Gabriel. Etter noen år flyttet de in i den vestre delen av Gabriels hus på Fjeldmansgaten 19.

Torvald og Mina fikk sju barn. De og deres barn i den grad jeg har korrekte opplysninger vises her.

Oppifra og ner vises Torvald, hans kone Anne Tomine (Mina), datteren Gladys og hennes datter Karla

[Til innehold](#)

10:3 Edvarda Christensen

Om Edvarda Christensen vet jeg kanskje ennå mindre en om hennes to eldre brødre. Walle, min far, kallet henne alltid tante Varda. Det finns forresten en ganske morsom historie om tante Varda. En gang skulle Berit og jeg poste ei pakke til Mandal, og av en eller annen anledning så var vi i Larvik. Vi holdt nok på med Berits slekt da. Når vi kom til postdamen så hun at pakken skulle til Mandal og spurte om vi kjente noen der og det gjorde vi jo. Hun sier da at hun var fra Tregde og når jeg da sier at der kjenner vi bare tante Varda (som jeg ikke kjente og som ikke var min, men min fars tante) sier damen at hun viste gott hvem tante Varda var og at hun kjente familien. Sånn kan praten gå når en kommer in på et helt fremmend postkontor i Larvik. Ett diagram på side [32](#) viser Edvardas familie.

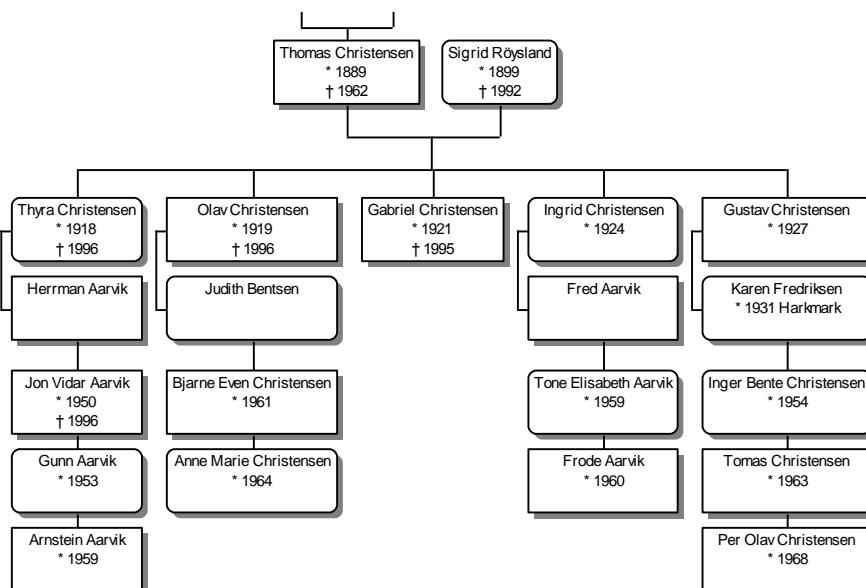
10:4 Tomas Christensen

Tomas var slakter på Samslakteriet i Mandal og bodde med sin familie i Fjeldmansgaten 27. Han var gift med Sigrid Röysland og de hadde fem barn. Tomas sønn Gustav har hjelpe til med bilder og forholdene i Fjeldmansgaten.

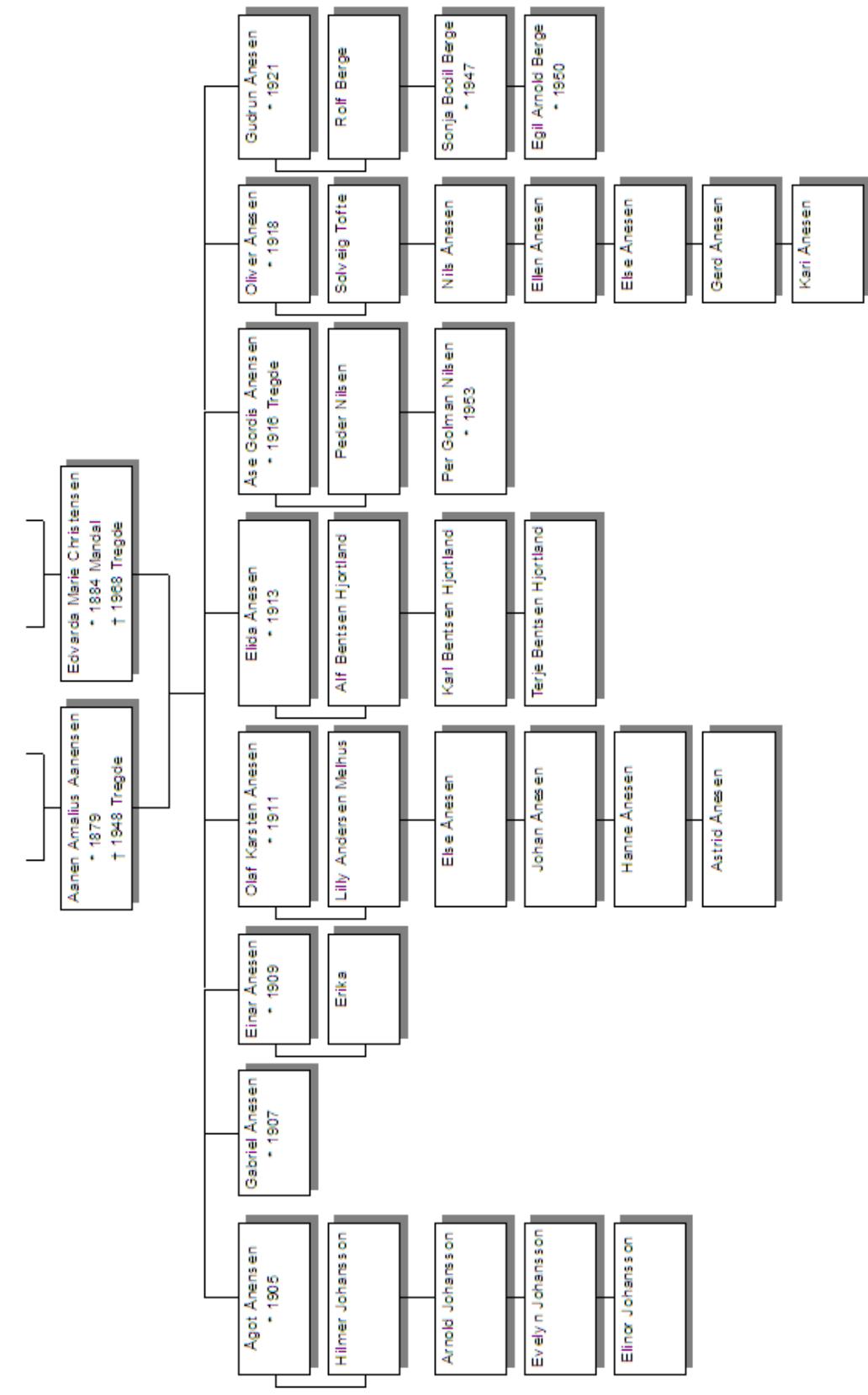

Gustav Christensen

[Til innehold](#)

[Til innehold](#)

10:5 Emilie Christensen

Sigrid Emilie Christensen giftet seg med Carl August Andersson, en svensk steinhogger som hadde kommet til Mandal for å hogge stein i Hålandsheia. Steinen skulle brukes til forskjellige store byggearbeider i Mandal som Elverket, Sparebanken og som kantstein langs de steinsatte gatene. Seinere kunne Karl, som han hadde begynt å skrive, i bland med stolthet, peka ut spesielle steiner som han hadde hogd ut og som satt i fasadene på noen av de nevnte husene.

Emilie var full av liv og alltid på gott humør. I gata ble hun kalt for Gabriels gutt, eller på Mandalsk ”guden te Gabriel”. Emilie og Kristine holdt sammen, de hadde omtrent samme humør og omgikks mye, de bodde jo ganske nære hverandre. De andre søstrene, Edvarda og Gudrun var mer stille av seg.

Når Emilie giftet seg med Karl arbeidet hun på Hotell Ernst i Kristiansand, men vi vet ikke om hun hadde hatt arbeid på andre plasser.

Emilie og Karl giftet seg i 1913 og fikk i ganske rask takt tre sønner, Johan Waldemar som ble født 1915, Karl Evald som ble født i 1917 og siden Aksel William som kom til verden i 1919. Alle ble altså født under eller i anslutning til den første verdenskrigen. Bildet under viser Emilie i 1915 med sin først fødde sønn, Johan Waldemar.

Karl och Emilie i steinbruddet i Hålandsheia

I årene etter 1920 var det dårlige tider i Norge og Karl bestemte seg for å prøve lykken i Amerika. Han hadde to brødre og ei søster som klarte seg ganske bra, de hadde alle skaffet seg hus og arbeid.

Karl reiste over til Amerika i lag med Ola Larsen, ”Laffen” som var gift med Kristine, søster til Emilie. De arbeidet på flere forskjellige plasser på den amerikanske østkysten men det ble aldri de helt store inntektene

Det ble nok heller magert for Emilie og guttene hjemme i Mandal, men helt barksrapede kan de ikke ha vært. På et bilde som togs ved denne tiden, sikkert for å sende til Karl i Amerika som en lite påminnelse om at det fantes noen som ventet der hjemme, kan vi se at alle er velkledde og de har hatt råd å koste på seg et fotografi tatt av en fotograf. Livet i Amerika var nok ikke lett det heller. De dårlige tidene i Europa gjorde

at mange søkte seg dit for å tjene penger, mange var nok ikke heller guds beste barn og dro seg nok ikke for å lure sine like nødstilte brødre om de kunne.

De fleste av de som reiste klarte å holde seg med arbeid og kunne sende hjem en del penger, men det finns jo alltid de som mislykkes, enten på grunn av sprit eller sjukdom eller til og

Til innhold

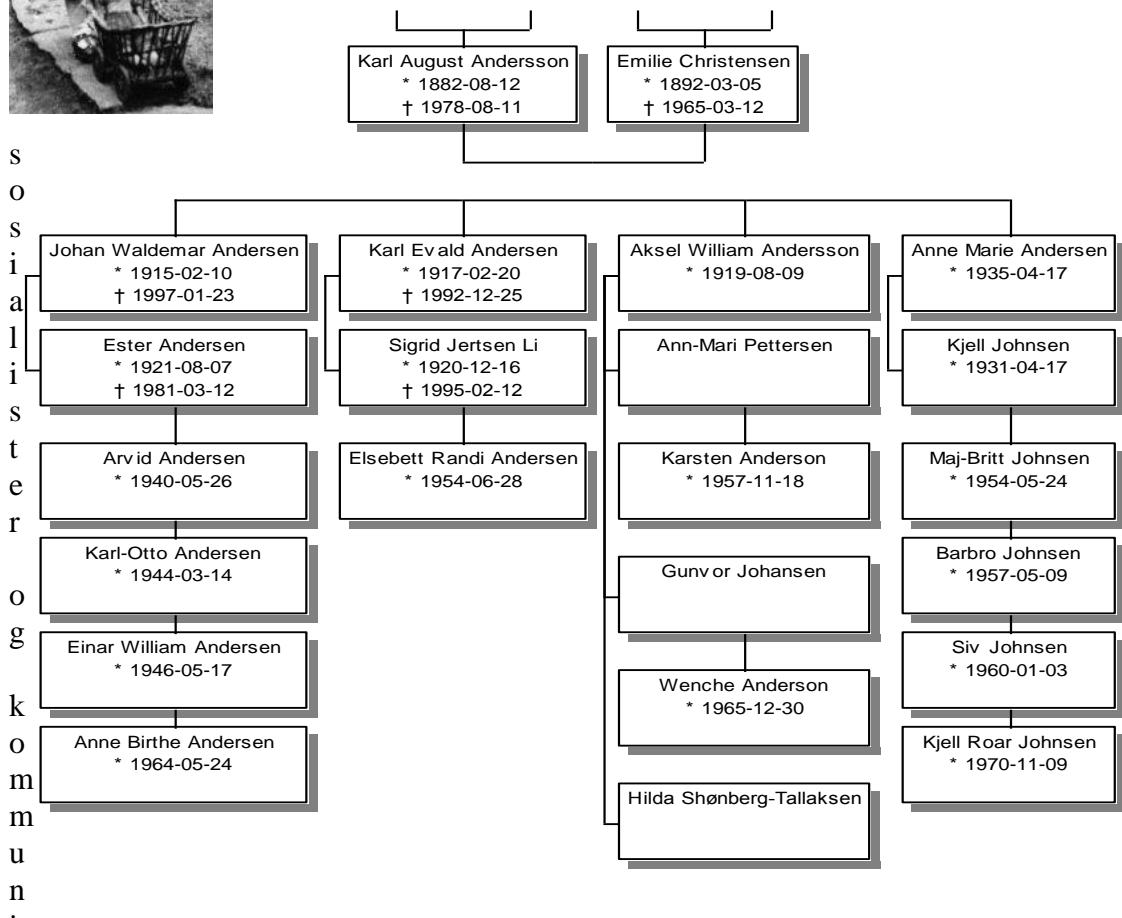
med dårlige omstendigheter. I ”unaiten” var det ikke mye hjelp å få, gikk det galt så var det slutt og familien i Gamlelandet stod gjerne igjen, både farløse og uten forsørging.

Det kanskje var bildet til høyre, som nevntes tidligere i teksten, som var anledningen til at Karl kom hjem før han hadde vært i Amerika i ti år som krevdes for at han skulle være berettig til pensjon. Bildet må være tatt i ca 1932 eller 1933 og Karl kom tilbake i 1933 eller 1934. Emilie og Valle står bak med Aksel framfor Emilie og Evald framfor Valle. Jeg fikk forresten høre en historie som forteller at på den tiden når Karl var i Amerika skal Emilie og Kristine ha hatt en liten forretning i første etasje i Fjeldmansgaten 19 der de bodde hjemme hos Gabriel. Det skal imidlertid ikke ha gott spesielt bra, for som det sas; ”de åt nok opp de fleste varene sjøl”.

Året etter at Karl kom hjem det ble et nytt barn, Anne Marie som ble født i 1935, 16 år etter at Aksel føddes.

I 1938 eller 39 når bilden til venstre på Anne Marie togs var det urolig i Europa. Det forekom alle slags rykter og det meste som det taltes om var krig og ulykker. Aksel hadde reist til sjøs og skulle komme til å være ute under hele krigen. Valle og Evald ble hjemme. Valle og Karl var aktive

ster og med i fagforeningen, og selv om Evald sympatiserte så var han ikke med i partiet.

Til innhold

Det var delte meninger over alt om Hitlers Tyskland og Stalins Sovjetstat - menneskene to stilling. I Mandal som på så mange andre plasser var det ikke sjeldent at de som hadde det litt bedre stilt mente at Nazismen var garantien for at ikke Norge skulle underkastes de asiatiske hordene – mongolene. Mange arbeidere og aktive fagforeningsmenn og kvinner hadde stor sympati for de sosialistiske tankene, selv om det var et mindretal som ville gjøre revolusjon så som kommunistene mente.

10:5:1

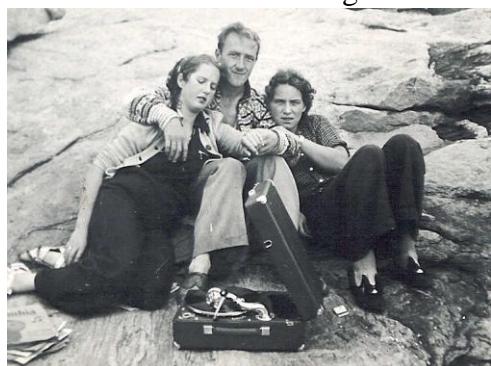
Johan Waldemar Andersen

Johan Waldemar eller Valle som han kom å hete var den eldste av søsknene. Han var født i 1915 og hadde altså sin barndom og oppvekst i skyggen av den første verdenskrigen. Valle var politisk engasjert og var helt fra begynnelsen inne på de samme ideene som hans far hadde holdt prekener om så fort barna begynte å forstå. Hvordan de yngste tok dette vet ikke jeg, men hos Valle hadde det fått full gjenomslagskraft, både det at han leste og tog rede på saker, men også at han holdt preken isteden for å fortelle. Verken Carl eller Valle var lette å diskutere med.

Bildet er fra 1935 - 1936 og det kan vel stemme at Valle er ca 20 år. Mannen ved siden er Kristian Torsen. Både Valle og Kristian spilte bakk på AUF fotballslag. Antagelig er bildet tatt på Fiskelaget når de hadde et tilfeldig arbeid. Det var jo lite arbeid å få på den tiden. Valle har sagt at han helst ville bli bilreparatør på Mandal Auto som holdt til i nabohuset der de bodde på den tiden. Det var imidlertid så lite å gjøre at de ikke hadde til seg selv så Valle ble aldri bilmekaniker og skaffet aldri bil.

Valle må alt på denne tiden vært med i AUF der de hadde mange aktiviteter som sikkert inspirerte. En sak som det ser ut til at de gjorde med stor innlevelse var å spille teater som bildet fra AUF's teatergruppe i Mandal viser. Valle står og holder rundt Anna Tønnesen. Den andre mannen er Edvard Johannesen som har Josefine Knudsen ved siden av seg og Baby Rafoss sittende framfor seg.

I 1938 – 39
møtte Valle
Ester
Torkildsen.
Hun var født i

Arendal. Hennes mor, Anna Theresia, døde i barsel da Ester ble født. Olaus, hennes far satt igjen med fire barn samtidig som han arbeidet som anleggarbeider og kunne vanskelig være hjemme med

barna. Etter ganske kort tid flyttet han til Moland i Sør Audnedal og giftet seg der med Jenny Idland. Dessverre døde Jenny etter kort tid. Etter noen år traff Olaus Alberta Akersmyr og

Til innhold

giftet seg med henne. Ester og de andre barna, Erling, Hildur og Josef følgte med fra plass til plass, og det satt nok noen spor i sinnet på flere av dem, noe både Ester og Erling kunne ta fram i blant. Ester bodde i en periode mellom ca 16 og 18 år hos sin tante Karen i Randesund. Når hun kom til Mandal i 1939 og traff Valle må det ha oppstått kjærlighet ganske fort, for året etter ble eldste sønnen Arvid født.

Bildet på forrige side viser Ester, Valle og Tony, Valles kusine og Esters beste venninne. De er nok på utflykt i skjærgården, har med seg grammofon og plater. Evald var den i vår familie som senere på 40 og 50 tallet hadde grammofon så det kan gott være hans de hadde med seg her også. Ester viser tegn til å være gravid på bildet.

Ester og Valle hadde ikke mer en giftet seg før den andre verdenskrigen brøt ut og Norge ble okkupert.

På grunn av sine politiske ideer ble både Valle og hans far Carl arrestert og fikk først sitte på ”Arkivet” i Kristiansand der forresten Evald også var innom, før de ble sent til Grini i Oslo og fikk sitte i to år. Tross det klarte Valle og Ester å lage et barn til, Karl Otto, som ble født i 1944. Valle var nok ikke hjemme når Karl Otto ble født for jeg husker at både han og bestefar kom hjem etter at det hadde blitt fred.

Tegningen til høyre er fra Grini som det så ut under krigen. Valle fortalte nok i hvilken brakke han og Karl satt i, men jeg finner ingen notater om det, derimot har jeg funnet at Valle hadde fangenummer 19189 og Karl hadde nummer 19186. Valle ble satt in på Arkivet 27 september 1943 og ble etter en tid sent til Grini. Karl ble tatt den 31 januar 1945, samme dag som Evald, men Evald kom hjem den 22 mars igjen, mens Karl ble sendt til Grini. Valle og Karl sleppest begge to den 8 mai 1945.

Etter at Valle og Ester giftet seg bodde de i andre etasje hos Frits Fredriksen i Store Elvegate

101, men etter krigen med to barn og et tredje på vei måtte de finne noe større. Bildet er tatt straks etter at Valle kom tilbake fra Grini mens de bodde på Støa. Hus og leiligheter var det vanskelig med så da de ble tilbutt å få leie i ”sykehushtrakka” ved Bankebukten slo de like gjerne til. Under en kort periode var Valle også vakt i Furulunden for internerte nazister. Som offisiell vakt gikk Valle i uniform og hadde utlevert maskinpistol med skarpe skudd.

En gang som han gikk vaktrunde fikk jeg følge med og Valle demonstrerte maskinpistolen gjennom å skyte et skilt i stykker. Jeg tror han fikk en ganske streng reprimande etter det.

Vi har for tilfellet ingen andre bilder på Sykehushtrakka enn det till høyre, men det var

Valle nr tre fra høyre, Fritjof Kølstad er nr to.

Til innehold

kanskje den kvalitetsmessigt beste av de brakkene som tyskerne hadde bygd i Furulunden. Den lå 50 meter fra stranden i Bankebukten, en liten fjord som strekte seg en ganske bra bit in i landet. Brakkene var utrustet med både wc og dusj, noe som utgjorde stor forskjell fra Store Elvegate og gjorde det lettere å bære blikkene og mobbeforsøkene fra skolekamerater.

Det bodde fire familier i brakken og alle hadde ganske god plass etter den tidens forhold. Vi hadde To store soverom, stue, kjøkken, dusj og toalett. Der fants også en veldig stor gang – en del av den store korridoren som en gang strakte seg gjennom hele huset. Gangen var som et stort rom, der lekte vi når det regnet ute og der gjømte Ester seg når det var tordenvær.

Mens vi bodde i Furulunden hadde Valle skaffet en fin lerkebyggd båt med en 6 – 8 hesters Marna motor og panserbakk. Den syns på bildet under. Dessverre måtte han selge den når huset på Vestnes skulle bygges.

Einar og Valle på Steinsøy

De andre som bodde i brakken vekslet litt, men de som jeg husker best er Fritjof Kolstad med kone og tre døtre. Jeg husker også godt Frida og Arnt Ekstrøm og datteren Heidi som jeg likte veldig godt. Arnt var Taxifører. Fridas søster bodde ved siden av dem med sin man Hans Heldal og sonen Kåre. Det var også en datter som jeg ikke husker. Det var klart at det måtte bli en del meningsutbytter med en kommunist som sittet på Grini og Hans Heldal som var nazist under krigen. Han var også en av dem som Valle gått vakt for og han hadde sin vane tro sikkert sagt noen ”sannheter”. En annen episode var noen gang i 1957 eller 1958. Familiene som bodde i brakka hadde

fått overta bygningen med materialer og alt mot at de fjernet den. Under tiden de rev så bodde vi hos Bestefar og Bestemor i deres hus i Kirkemurgaten. Ute i Furulunden rev de, dro ut spiker og knakket ren murstein. De hadde fått ner hele skorsteinen, knakket ren hver stein og lagt pent i haug – når de kommer neste dag for å kjøre ut til tomtten på Vestnes er alt borte. Den gode Arnt Ekstrøm hadde hentet steinene kvelden før, ikke for å bruke til eget hus men for å selge. Det var noen som var ganske rasende neste morgen. Arnt hadde selvfølgelig unnskyldninger, det hadde han alltid, han trodde det var hans – sa han. Huset i Vestnes ble ferdig i alle fall og familien flyttet dit i 1958.

Allting går imidlertid over. På 80 tallet spilte Valle og Frida bridge sammen og ble gode venner. Da var imidlertid Frida og Arnt skilte, Hans Heldal var død, det var forresten Fritjof Kolstad også og det var over 30 år siden krigen slutet.

Valle og Ester fikk to barn til, ja skal vi være helt ærlige, så var det tre, men ei lita jente, Anna Emilie, døde bare noen måneder gammel. Einar ble født i 1946 etter at vi hadde flyttet ut i Furulunden og Anne Birthe ble født i 1964 på Vestnes.

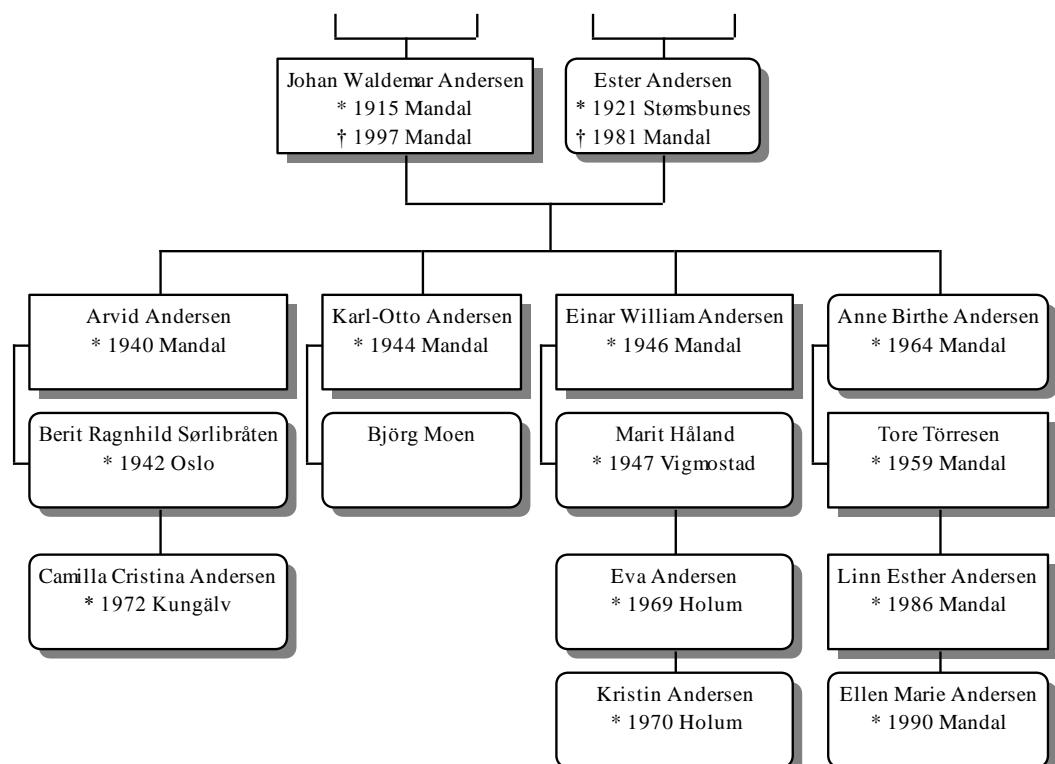
Valle hadde begynt å arbeide på Mandal Slip som sveiser og flyttet senere til det nye Westermoens verksted der han også var sveiser, klubbfommann og til slut formann. Han drogs imidlertid hele resten av sitt liv med stempelet som kommunist.

Bildet over viser Ester og Valle framfor huset når det var ferdig i 1958

[Til innehold](#)

Ester døde i 1981 og Valle ble boende med datteren Anne Birthe i huset på Vestnes. Etter hvert ble ordningen sånn at Valle bodde i den lille leiligheten i andre etasje men datteren og hennes sambo Tore Tørresen bodde i første. Sine siste år var Valle odiskutabel Klanhøvding for Andersen familien, men han var også kokk, barnepasser, pasjonert fisker og mye annet. Han hadde arvet sin fars høye selvbilde og kunne uten å tenke seg for uttale seg om nesten hva som helst. Det som var forbausende var at han hadde nesten alltid rett. Valle døde i 1997, 82 år gammel.

[Til innehold](#)

10:5:2

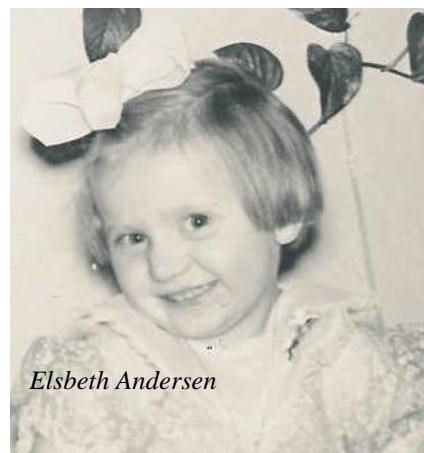
Karl Evald Andersen

Bildet til høyre viser Evald som 22 – 23 åring i haven i Kakkelovnsgaten straks føre krigsutbruddet i 1940.

Så langt tilbake som jeg husker så arbeidet Evald som kinomaskinist på Mandal kino. Som veldig ung følgte jeg en gang med Bestefar, vi sa aldri noe annet en Far om ham og Mor om Bestemor, på kino. Vi fikk sitte opp i maskinistrommet der han kjørte sine filmer. Det var to store maskiner ”projektorer” kanskje det heter i dag som kjørtes omvekslende så at det ikke skulle bli pause i filmen. Den filmen vi skulle se hette ”Den tredje mannen” og i mange år etterpå hadde jeg mareritt om det som jeg syns jeg så.

Evald var ugift på den tiden. Han bodde hjemme hos Emilie og Karl med sin hund Rita, en katt og så hadde han sin båt nere i elven ved en brygge. Det ble mange turer i Evalds båt ut til Steinsøy, Sandøy eller til Mannevær og jeg husker at vi reiste helt ut på Hille noen gang.

Hos Evald var det en spesiell prosedyre når det var tid for mat, særskilt etter at Rita begynte bli gammel og tannløs. Katten satt på ene siden av Evald og Rita på den andre. Evald skar opp brødkiver i terninger som han enten dyppet i kaffe eller tygget litt på før han gav en bit til katten og en til hunden

Elsbeth Andersen

Evald giftet seg til slutt. På hjørnet Store Ellegate og Osmund Vinjes gate bodde Sigrid Lie som hadde blitt enke. Hennes mann hadde døtt i en sprengulykke noen år tidligere. Sigrid hadde en sønn, Åge og nå fikk de et barn i sammen, datteren Elsbett.

Når de giftet seg bygde de nytt hus nere på det som tidligere var ”Christens jorde”. Det var et ganske stort område som hadde lagts ut til veier og småhustomter. En av gatene fikk navnet Vognmannsgaten, og av en hendelse så bygde Evald og Sigrid sitt hus på just den gaten som fikk navn etter hans bestefar og oldefar.

[Til innehold](#)

10:5:3

Aksel blev sjømann, han reiste nok ut første gangen i tiden rundt 1935. Han har vært hjemme

i Mandal sommeren - høsten 1938 sier han i et brev han skrevet til sin mor fra Alexandria i Egypt i desember 1938. I brevet skriver han at han tenkte komme hjem snart for å gå in i Marinens. Han skriver i sitt brev at han sender med en konvolutt adressert til

Krigsministeriet som han vil at de skal poste. Jeg vet ikke i dag om Aksel kom in i marinens, men han seilte ute under hele krigen og kom hjem igjen i 1946 eller 1947. Mens han var hjemme passet han på og ta styrmannseksamen i Oslo. Han passet også på å gifte seg med Hilda Schønberg Tallaksen . Det varte imidlertid ikke så lenge før de skiltes, men har var gift i 1953. Da har han sendt et bilde til sin far med teksten at dama som han står og holder i er telegrafist om

Aksel i 1933 - 34

seilte som styrmann i noen år og når han kom hjem midt på 1950 tallet så giftet han seg med Anne Marie Pettersen fra Oslo. I 1957 blev deres sønn Karsten født, men tross det tog det ikke lang tid før Aksel ble skilt etter en gang. Karsten til høyre viser et meget tydelig hvem han slekter på.

På ett bilde fra julen 1962 sitter Aksel og Gunvor som han da var gift med og spiser julemat. Gunvor hadde en datter, Wenche fra et tidligere ekteskap.

Aksel skrev sitt fornavn som Axel i sine brev til Mandal og han var den eneste av brødrene som skrev Andersson og ikke Andersen som de andre.

Anne Marie og Aksel

Karsten Andersen

Aksel skal ha tatt skippereksamen ved et av sine besøk i Norge, men så vidt vi vet seilte han aldri som kaptein i utenriks fart, noe han derimot skal ha gjort på amerikanske vestkysten.

[Til innhold](#)

10:5:4

Anne Marie Andersen

Anne Marie føddes i 1935, året etter at Karl Andersson, hennes far hadde kommet tilbake fra Amerika. De første årene bodde hun med sine foreldre og brødrene Walle og Evald i Kakelovnsgaten. Walle giftet seg straks før krigen begynte, men Evald var igjen hjemme også når Karl og Walle satt på Grini.

Anne Marie var med på alle besøk som Karl og Emilie skulle på. De andre barna var voksne og minstebarnet kunne ikke være alene hjemme. De hadde mange katter og det gikk veldig inn på henne når noen måtte avlives. Karl laget en runse inne til Anne Marie. Han satte to kroker i taket og når hun runset så gikk det akkurat mellom veggene. Karl hadde jo vært i Amerika og hadde en stor Amerikakoffert. I den holdt Anne Marie selskap. Hun brukte en krakk til bord og fikk en Kvikk Lunch og en flaske brus å kose seg med.

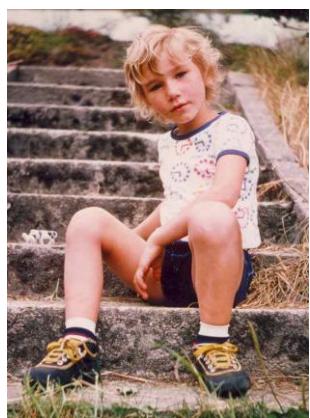
Under krigen hadde de kaniner, sikkert minst hundre i skjulet ute på gården. Karl gikk med ljåen og slo gress i hager og dikekanter og de samlet ospeløv til for. Emilie hermetiserte kaninkjøtt og det var nokk en av anledningene til at de klarte seg så bra som de gjorde under krigen..

I sjukehusheia lekte de røver og politi og i det gamle offentlige badehuset nedenfor kirken der det var badekar og badstue gikk de og badet.

Noen gang i 1952 eller 1953 skulle Kjell Johnsen og en kamerat på dans på Vigeland. På veien gjennom Mandal så de to damer som de spurte om de ville være med på dans. Damene blev med og slik traff Anne Marie og Kjell hverandre.

Noen år etter krigen solgtes huset i Kakelovnsgaten og de flyttet til Kirkemurgaten og blev nabo med Harry som var søskenbarn til Anne Marie eller "Tulla" som hun ble kalt. Skåran og Støa var på den tiden en bydel med mest fattige arbeidere og lørdagskveldene kunde det være ett veldig liv som alltid sluttet med slagsmål der alle de "sterke" guttene deltok med liv og lyst. Skriking og smeller kunde holde på til sent på kvelden, men til slut gikk Petter Fredriksen ut og "ryddet opp". Støa og Skåran en lørdagskveld var nok ikke det beste miljøet for unge jenter eller gutter for den delen. Men

det fantes mye annet som var positivt i stedet.

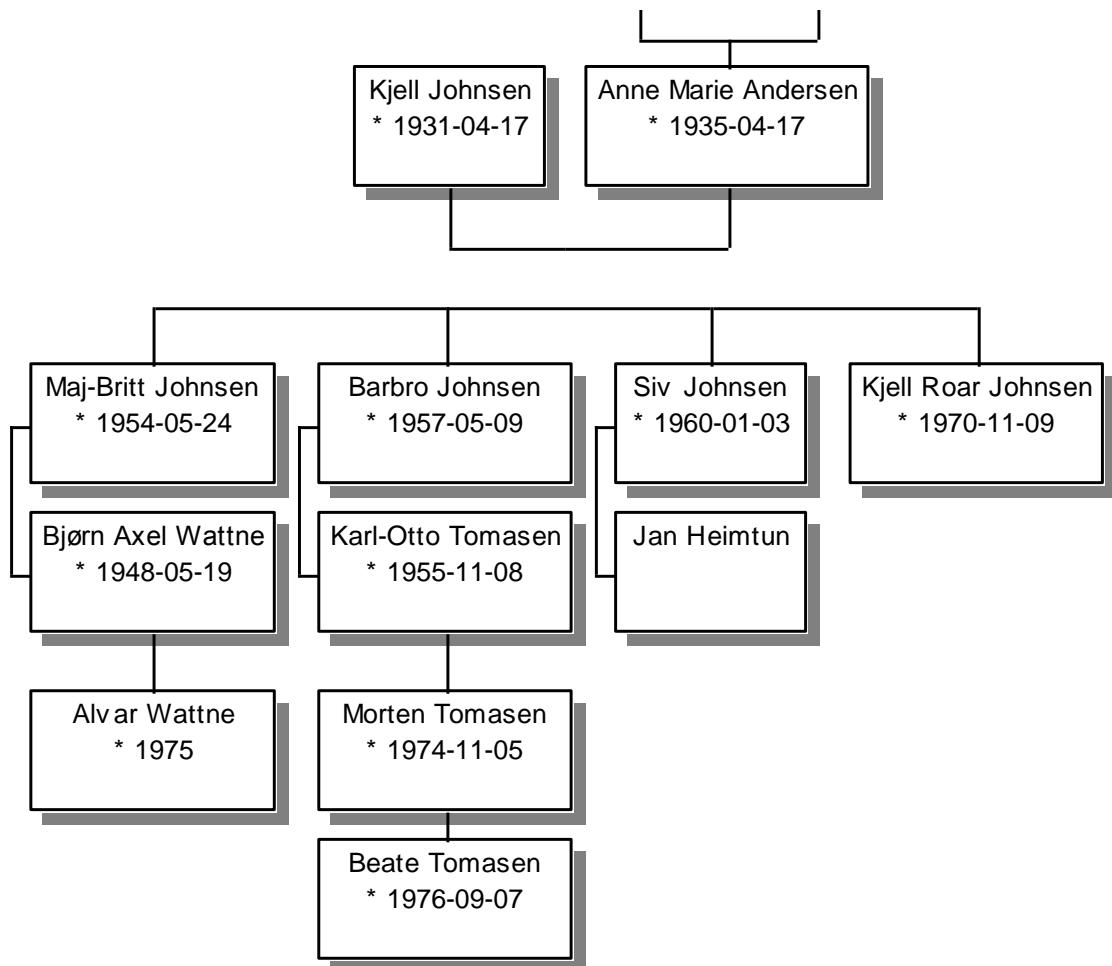
I 1954 giftet Anne Marie seg med Kjell Johnsen fra Kristiansand og de har fått fire barn.

Kjell og Anne Marie med Barbro, Mai-Brit og Siv. Roald på bildet til venstre

Etter at Anne Marie og Kjell giftet seg bodde de først en stund hos Karl og Emilie i Kirkemurgaten før de fikk leilighet på Speiderveien i Vestnes. I 1958 flyttet de till nybygd hus på Sånum, der Karl senere huserte i andre etasje så lenge han levde. De har nå solgt huset og kjøpt et rekkehus på Malmø.

[Til innehold](#)

10:6

Kristine Christensen

Kristine giftet seg med Olav Larsen og de fikk fire barn; Guno, Anna, Elly og Toni. Olav eller "Laffen" som han kaltes reiste til Amerika under depresjonen, faktisk så vidt vi forstått i selskap med min bestefar Karl Andersson. I motsetning til bestefar så kom aldri "Laffen" tilbake og jeg vet ikke om noen hørte fra ham senere eller om han døde.

Kristine bodde hos sin bror Thorvald med sine fire barn, Guno, Anna, Elly og Tony.

Etter noen år begynte Kristine å omgås med Sverre Salvesen og i 1930 fikk de et barn, Rut Salvesen. Sverre bygde nytt hus i Ramsdalen og der bodde Anna og Elly i ene halvdelen og Rut og Einar Viblemo i den andre halvdelen.

Olav Larsen

Kristine arbeidet mange med å vaske trappene i Mandal Sparebank. Kristine skal ha vært full av liv og det fulgte alltid mye moro med henne.

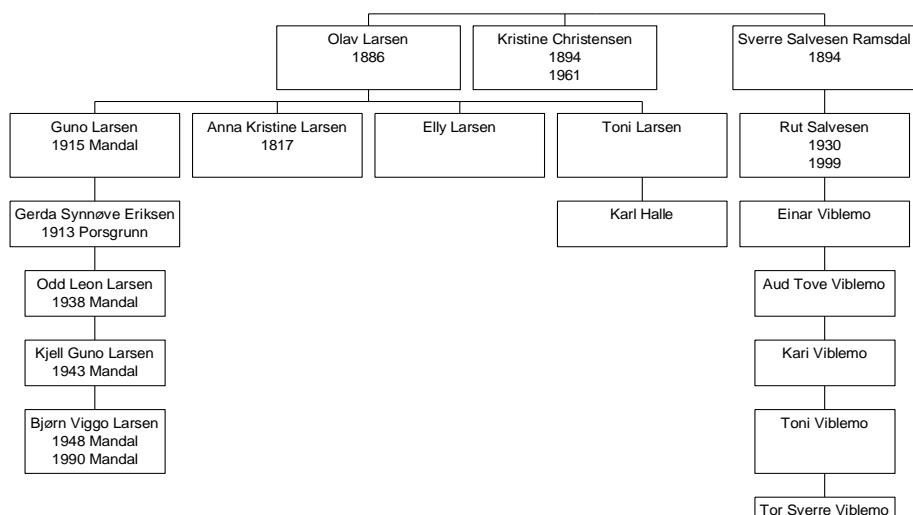
Guno var gift med Ruth Eriksen fra Porsgrunn. De bygde en bungalow på knausen straks nedenfor Haugen. De fikk tre barn, Odd Leon, født i 1938, Kjell Guno, født i 1943 og Bjørn Viggo som var født i 1948 og som døde alt i 1990, bare 42 år gammel. Anna og Elly fikk ingen barn og det gjelder for Toni også. Toni var gift med Kalle og hun var min mors beste venninne. Hun og hennes mann bosatte seg på Hisøy utenfor Arendal. Dessverre fikk hun i ganske ung alder MS og tynte sakte bort. Hun ble under hele sykdommen pleiet av sin man.

Guno Larsen

Kjell Guno Larsen,
sønn til Guno Larsen

Rut Salvesen, Krisitines yngste datter, giftet seg med Einar Viblemo og de fikk fire barn. Deres navn vises i slektstavlen over, men en del oppgifter behøver kompletteres.

[Til innehold](#)

10:7 Gudrun Christensen

Gudrun Christensen giftet seg med Alf Høyland og de fikk en datter, Signy som var gift i Stavanger.

Alf Høyland var forretningsmann og de hadde nokk litt mer penger å rutte med enn de andre søskene. Emilie og Karl og deres barn og Kristine med sine barn feiret ofte julen hos Gudrun og Alf. Det var mye stas for da var det fint dekketøy og mye fint som ikke de så til vanlig. De hadde en fin hage der Alf, som hadde ”grønne” fingrer hadde mengdevis med tulipaner, pinseliljer og fioler.

Signy var turner og hun finns med på flere bilder av Mandals turnerlag, bland annet i boken ”Mandal i de glade femtiårene”. Signy døde i år 2002.

Ektefellene till noen av Gabriel Christensens barn.

Bildet over viser fra venstre, Carl August Andersson som var gift med Emilie Christensen, Alf Høyland som var gift med Gudrun Christensen, Helga Louise Hansen som var gift med Kristen Christensen og Anne Tomine Johnsen som var gift med Thorvald Christensen. Det finns flere familier i Mandal som heter Christensen og de fleste har beholdt den stavningen. I vår familie har mange gått over til å stave med K som i Kristensen.

[Til innehold](#)

11

Fjeldmansgaten – kulturhistorie som forsvant!

På 1850 tallet fikk veien på vestre bredden av Mandalselva fra Skårodden og ner til der den møtte Skinnermogaten navnet Fjeldmansgaten. Veien var alt da en viktig transportsvei for varer fra elvedalen og det skal ha vært flere bondelosjer i husene på Skåran og Støa.

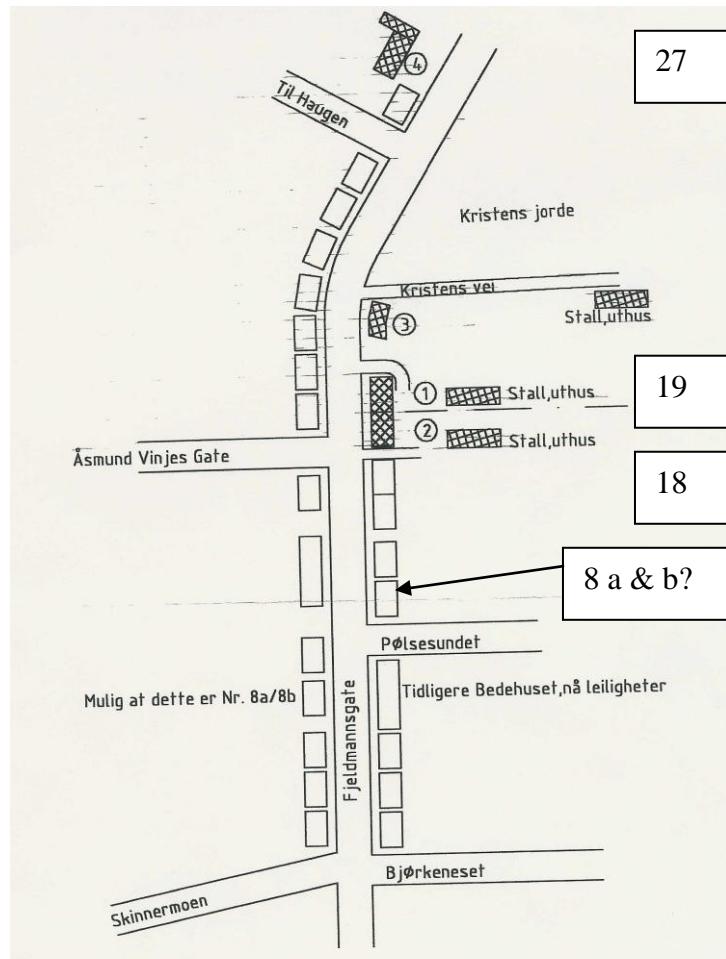
Vår slekts relasjon til gaten begynner i 1862 når Christen og Siri flytter fra Rosfjord til Mandal.

I 1865 kjøper John, eldste sønnen Fjeldmansgaten 8a. I 1868 selges huset til Tomine Christensen som i 1890 selger til Abraham Christensen mot at hun skall få disponere to værelser. I 1893 selger Abraham til Gunhild Christensen som da tjener i Kristiania. Gunhild beholder huset til i 1917 da hun selger til Johannes Stoveland. Samtidig må Gunhild ha kjøpt huset i Kakelovnsgaten som Emilie, brorsdatteren fikk overta mot å stelle henne så lenge hun levde.

I 1890 kjøper også Gabriel Fjeldmandsgaten 19. Husene som er merkt 1 og 2 på kartet til høyre. Hus nr 3 er Kristen og Helgas hus.

Den måten familien tog hand om sine gamle viser kanskje i første hand på nærheten til bondesamfunnet der systemet med kårhuis eller folloeg var den veddertagne måten å ta hand om sine gamle. Dette kanskje er en skikk som holder på å dø ut, men det finns exemplar på at den også i vår slekt fulgt med helt opp till våre dager selv om de nå har vært byboere i flere generasjoner..

Huset i Fjeldmansgaten 8a var altså familiens hjem fra 1865 da John først kjøper helt til Gunhild selger i 1917. I folketellingen for år 1900 står det om huset at det var et hus med to etasjer og et stort uthus. Foruten Siri som er Rentenist så bor Garvermester Peder Johan Abrahamsen fra Vigmostad med sin kone Olive Mathine, Fyrbøder Skogstad fra Kabelvåg med sin kone Berthine og sønnen Alf og til slut Syerske Teodora Tobiassen fra Valle i huset. Vi vet ikke om det var trangt, men vi skal huske at Christen og Siri hadde 10 barn som fulgte med fra Lyngdal til Mandal i 1862.

Tegning av Gustav Christensen

I 1890 kjøper Gabriel Christensen Fjeldmansgaten 19 av Fogd Bugge for 3000 kr. En del av huset eies fortsatt år 2002 av Gabriels datterdatter, Signi Højland som er gift, har barn og bor i Stavanger. (Signi døde 2002).

De fleste av Gabriels og Tomines barn bosatte seg på eller i nærheten av Fjeldmansgaten. Da Torvald giftet seg skal han ha flyttet in i det huset der i dag Kurt Skadberg bor i 2002, det er tvers over gaten fra Gabriels hus. Senere flyttet Torvald in i Fjeldmansgaten 19 i den delen som på kartet er markert med (2). Tomas med familie bodde i det huset som er markert med (4) og som da hette Fjeldmansgaten 27. Tomas var slakter og pølsemaker og arbeidet på Samslaketeriet. Kristen bodde i det huset som er markert med (3). Det er litt vanskelig å få husnummer i Fjeldmandsgaten å stemme, bland annet derfor at nummer som 12, 13, 14 og 15 saknes men vi vet i alle fall att det store huset var nr 19 og at Tomas bodde i nr 27. Om Siri også drev pensjonat vet vi ikke sikkert i dag, men det kanskje kommer i dagen når bøkene om Halse og Harkmark blir ferdige.

Ladestedet Mandal lå jo i Halse og Harkmark helt fram til 1920 tallet.

Folketellingsår	1865	1900	Forandring	% i 1865	% i 1900
Antall personer	420	324	-96		
Barn	198	125	-73	47,14	38,58
Familier	104	86	-18	24,76	26,54
Handel	8	13	5	1,90	4,01
Handverk	21	25	4	5,00	7,72
Tre & skog	23	35	12	5,48	10,80
Transport	2	4	2	0,48	1,23
Sjømenn	17	20	3	4,05	6,17
Embetsmann	4	0	-4	0,95	0,00
Tjeneste	13	8	-5	3,10	2,47
Offentlig støtte	0	17	17	0,00	5,25
Annet	18	16	-2	4,29	4,94
Barn per familie	1,90	1,45	-24%		

Statistikk for Fjeldmandsgaten basert på folketellingene i årene 1865 og 1900

Dette er ikke en vitenskaplig undersøkelse, men en gjennomgang av de opplysninger som finns i folketellingene i 1865 og 1900. Fjeldmansgaten rundt år 1865 viser at det myldret av aktivitet i gaten. Det var vertshus og losjhuis, det var butikker, snekkerverksteder, smier og fiskehandel. En del av de som bodde der var sjøfolk, men i grunnen en forbausende liten del. Det kanskje var tradisjonen med gaten som lenke til bygdene oppover elven som gjorde at det var så mange mindre næringer innrettet på handel og handverk i denne bydelen. Det virker også som at en majoritet av de som bodde i gaten for hundre år siden stammet fra bygdene i Mandalen.

I år 1900 kan vi se at antallet mennesker har minsket i forhold till 1865. Det finns også en del andre forandringer. Den mest markante er nok att i 1900 tellingen finns det 17 personer boende på gaten som har offentlig støtte, noe som kanskje henger sammen med politiske forandringer fra denne tiden. Det finns også en ganske stor økning i personer sysselsatte med tre og skog, noe som kanskje har med sagvirkoshet å gjøre. Det er kanskje noe forbausende at antallet barn per familie er så lite, men det bodde ganske mange eldre par der barna ikke lenger bodde hjemme.

Sammenholdningen, omsorgen og solidaritet både innom og utover familien var sterkt på Støa og Skåran, i alle fall om vi skal bruke vår familie som eksempel. På 1920 og 1930 tallet var

det dårlige tider overalt og da sattes sammenholdningen på prøve og under en periode etter andre verdenskrig hadde de i Øvrebyen en nesten unikt aktiv foreningsvirksomhet, i første hand Kommunistisk ungdomsforening. En stor del av ungdommen i bydelen var medlemmer og de hadde fester, teatergrupper og reiser. Selv om flere av våre slektninger var medlemmer og aktive, så er det en annen historie – som noen bør skrive.

Fjeldmansgaten har, liksom byen, forandret seg. Først og fremst så forsvant navnet og gaten blev helt enkelt en forlengelse av Store Elvegate. Men det finns også en mer subtil forandring, en følelse av at gaten ikke er levende lenger. Vi har sett at i 1865 og i 1900 var her et myldrende liv. Også i de første årene etter andre Verdenskrig var det mye liv og rørelse selv om de fleste var fattige og hadde lite penger.

I dag finns det i mine øyner et nesten musealt preg over det som tidligere har vært aktivitet og livslyst.

”Fjeldmansgaten” år 2000. Bilden tatt fra inngangen til Skinnermoen. Det store huset mitt på høyre side er det tidligere Bedehuset. Neste hus, etter gata ner til Pølsesundet (ved P skiltet), skal ha vært Fjeldmandsgaten 8 a og b. Det siste huset som syns på høyre side er nr 19, Gabriels hus. På dette bildet syns bare litt av bebyggelsen i Ånens hei. Langt in på 50 tallet var det helt ubebygd og var isteden et Eldorado for ”indianer og hvite” og andre leker.

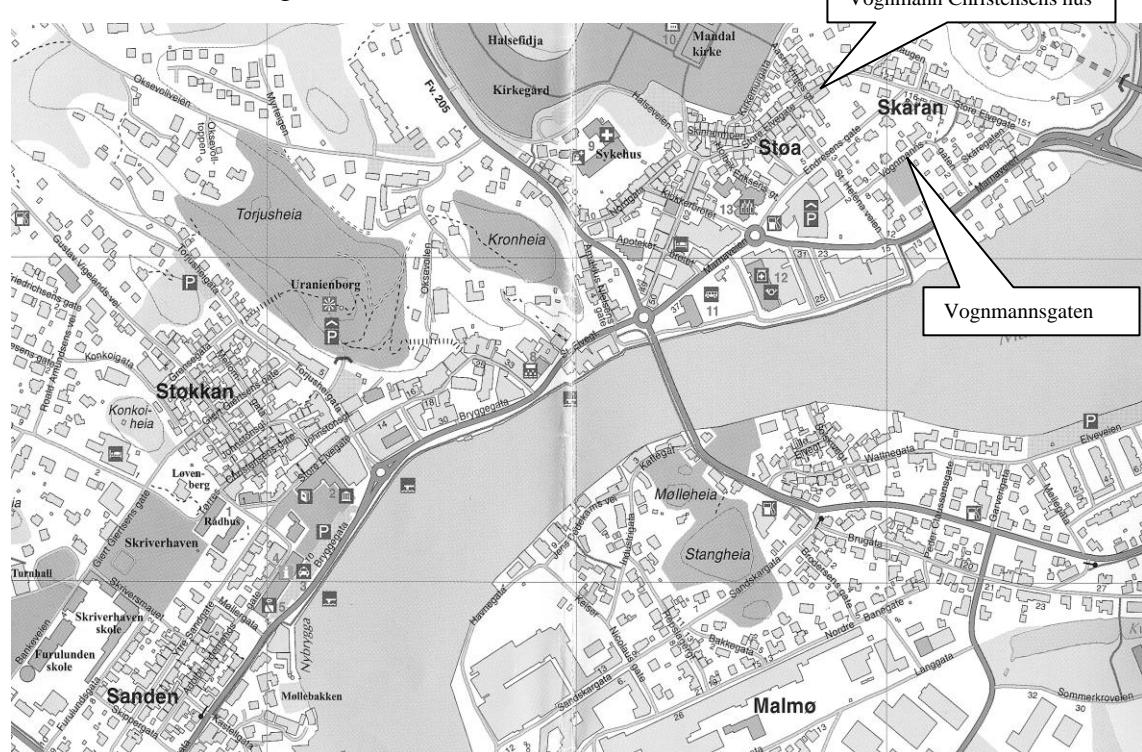
[Til innehold](#)

I2

Vognmandsgaten

Vognmannsgaten finns i Øvrebyen i Mandal men det er nok ikke mange som vet hvorfor den heter som den gjør. Selv om alle kan regne ut at det må være for å minnes en epoke og en tid som flytt, en tid da det kanskje fants mange vognmenn i området, så er det nok ikke mange som vet hvem de var. Vi har i denne lille skrift forsøkt å vise hvem i alle fall en av dem var.

Vognmannsgaten kunne like gjerne ha hetet Christensens gate, den ligger jo mitt i Vognmann Christensens hestehage.

Det bor fremdeles noen av Christen og Gabriels etterkommere på Skåran. Kjell Gunnar Kristensen med sin familie bor i det som tidligere var Christens have, omtrent der stallen var før. Karla Bekkeli med sin familie bor i Store Elvegate og hennes bror Kåre, er nærmeste nabo.

[Til innehold](#)

Stamtavler

For

Gabriel og Tomines barn

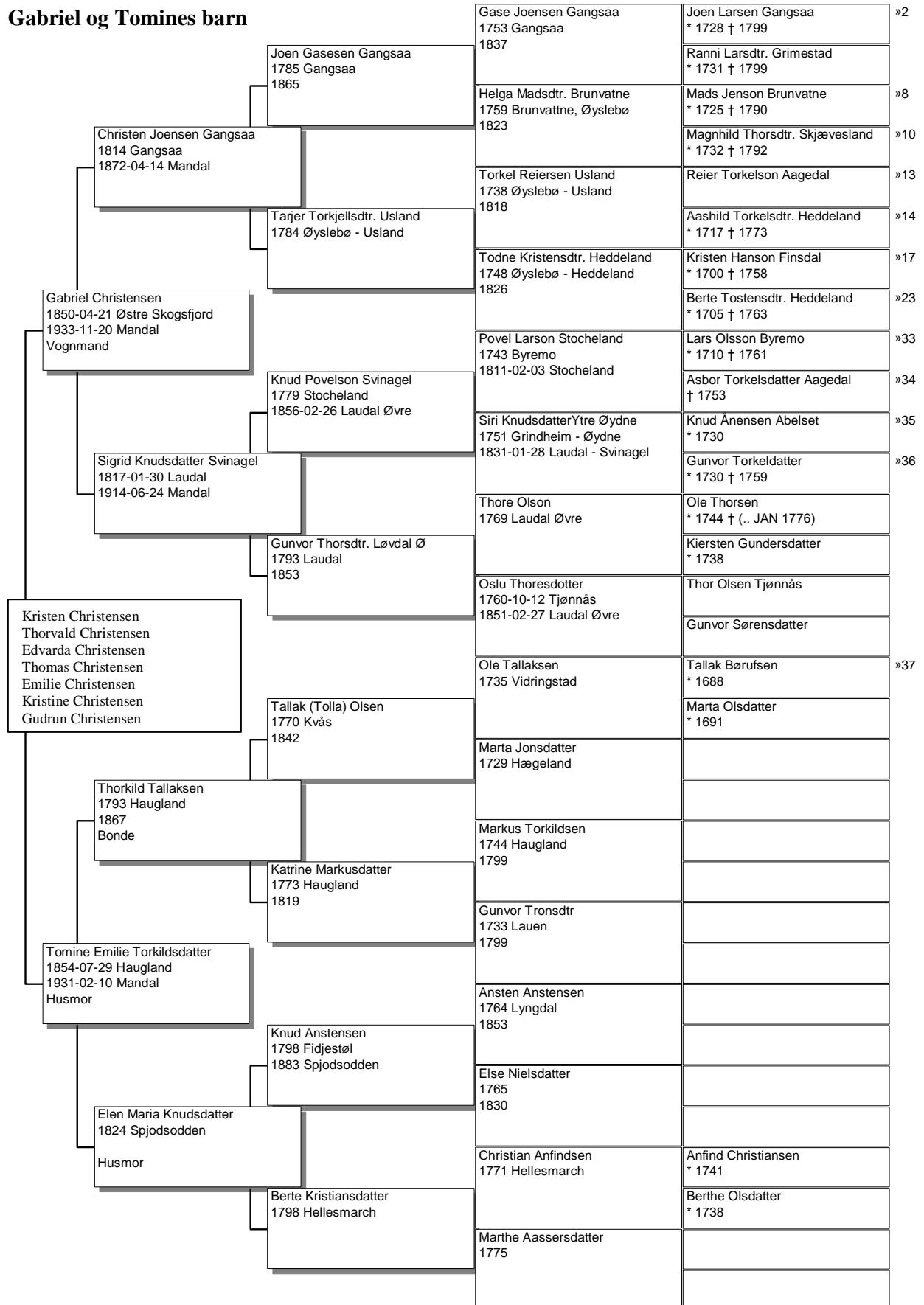
De følgende 37 sidene inneholder stamtavler for Gabriel og Tomines barn. Stamtablene er en del av dette heftet og sidenummereringen finns lengst oppe til høyre.

I selve stamtavlen kan det være angitt ett nummer i Den høyre marginalen. Det nummeret finns lengst ner til venstre på stamtavlesidene og viser hvilken side fortsettelsen finns på.

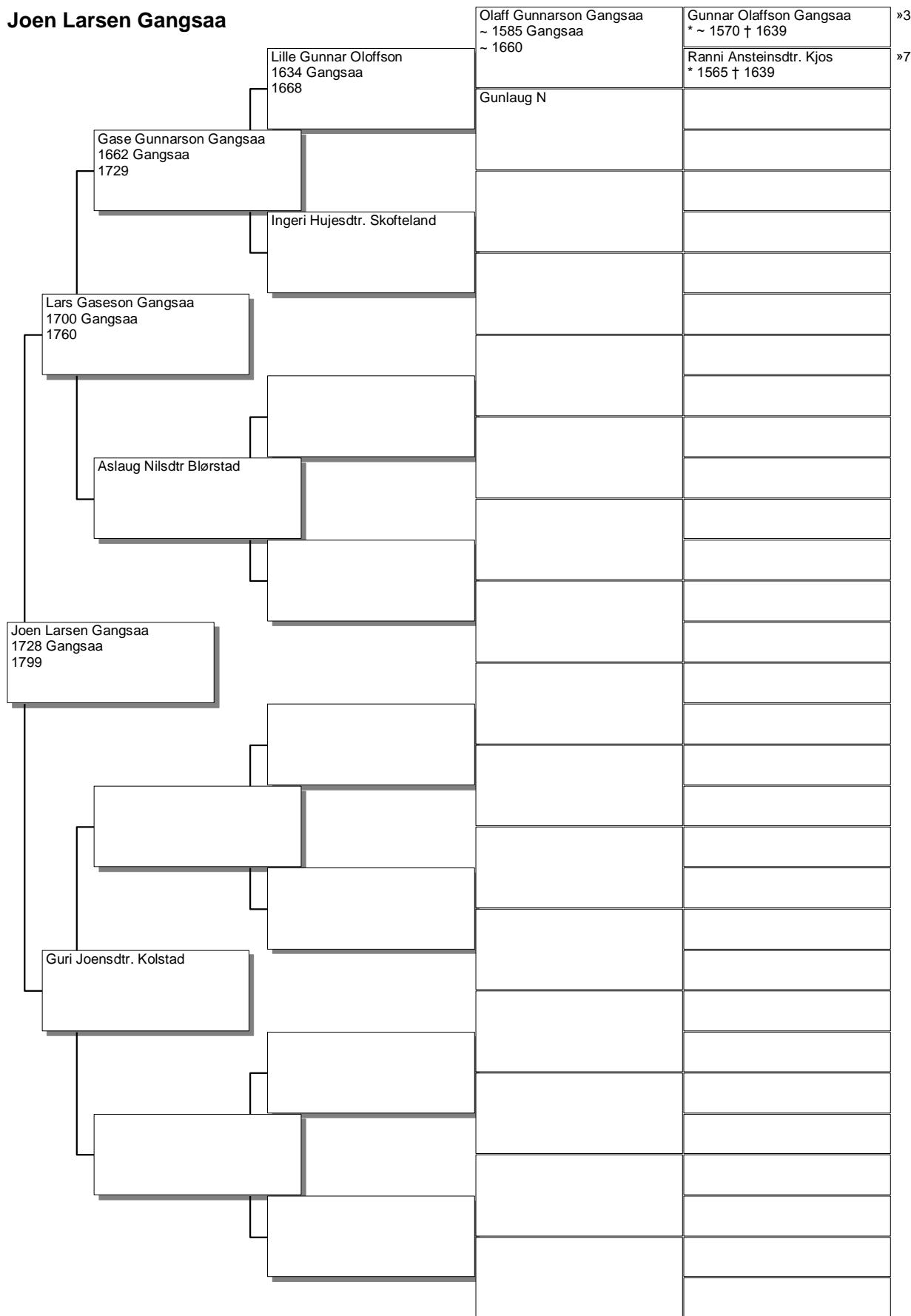
Stamtavle for

Gabriel og Tomines barn

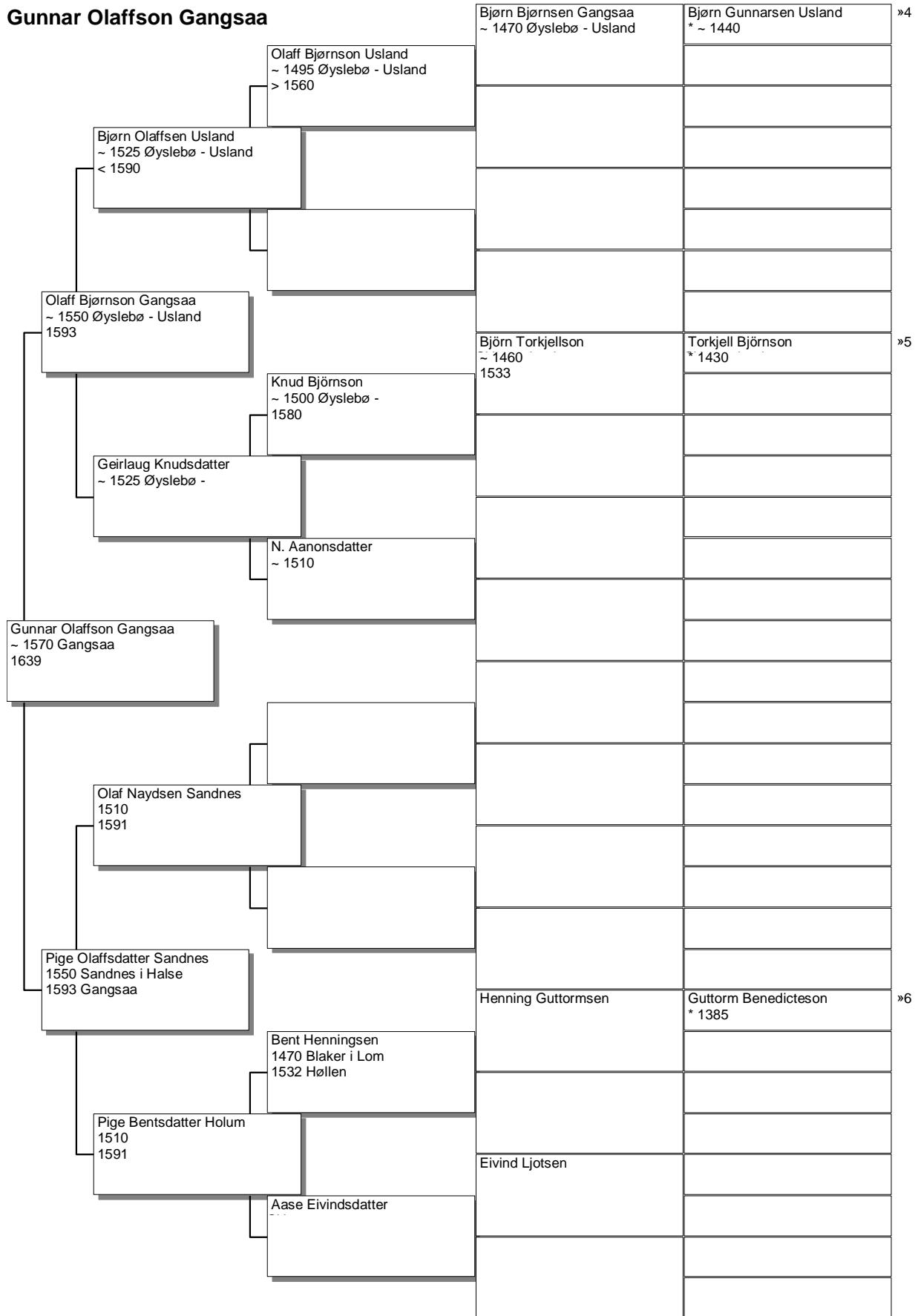

Joen Larsen Gangsaa

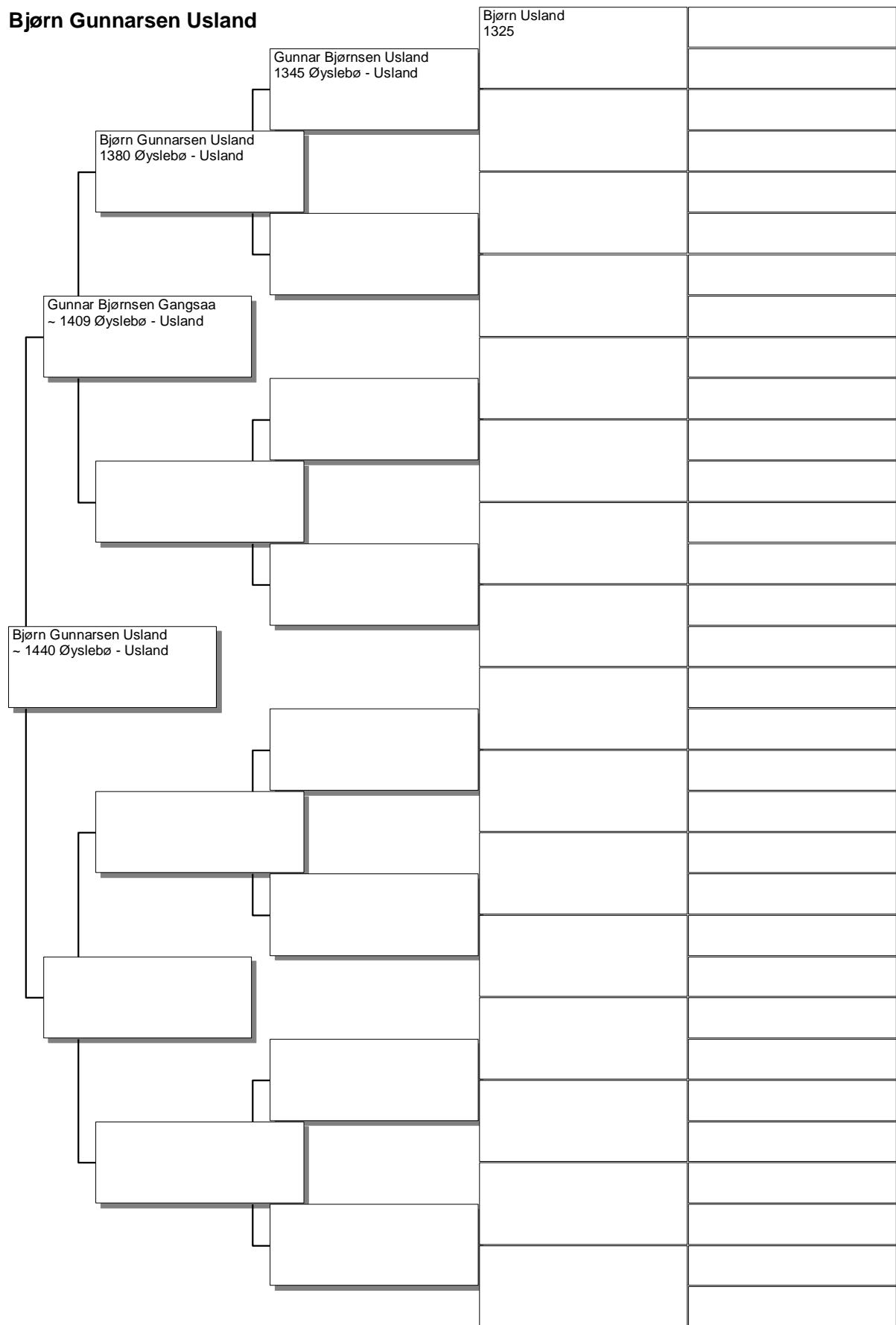

Gunnar Olaffson Gangsaa

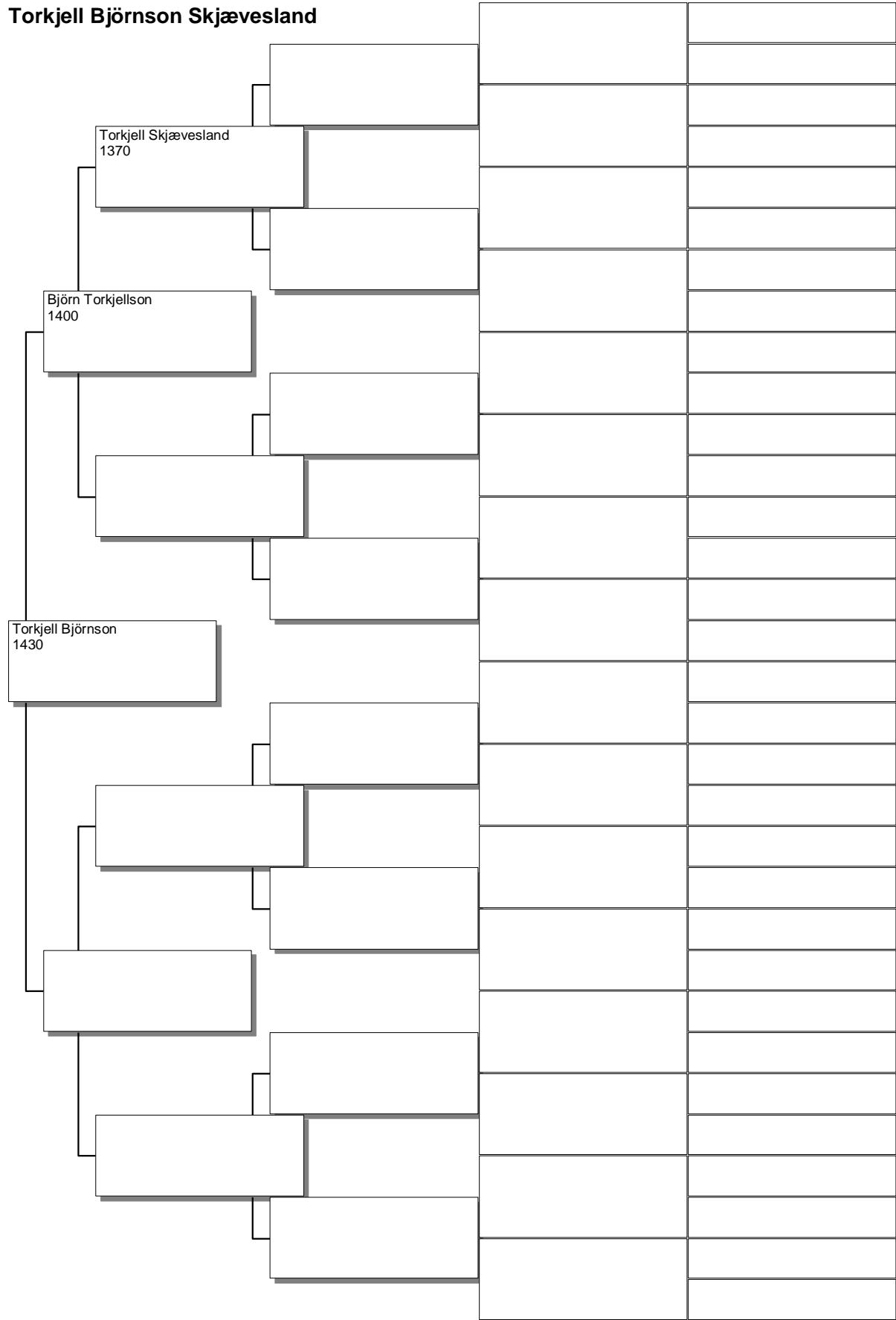

Bjørn Gunnarsen Usland

Torkjell Björnson Skjævesland

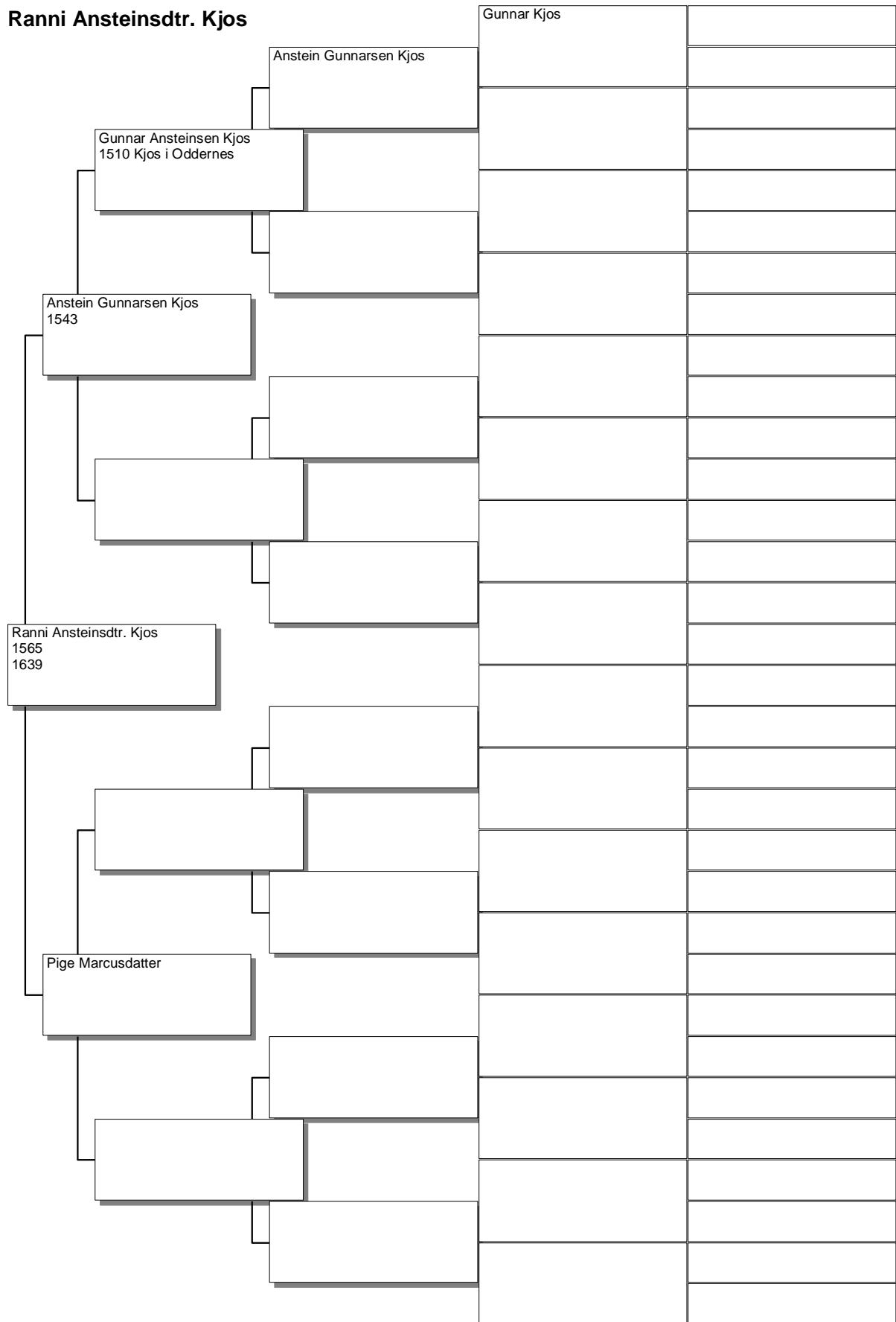

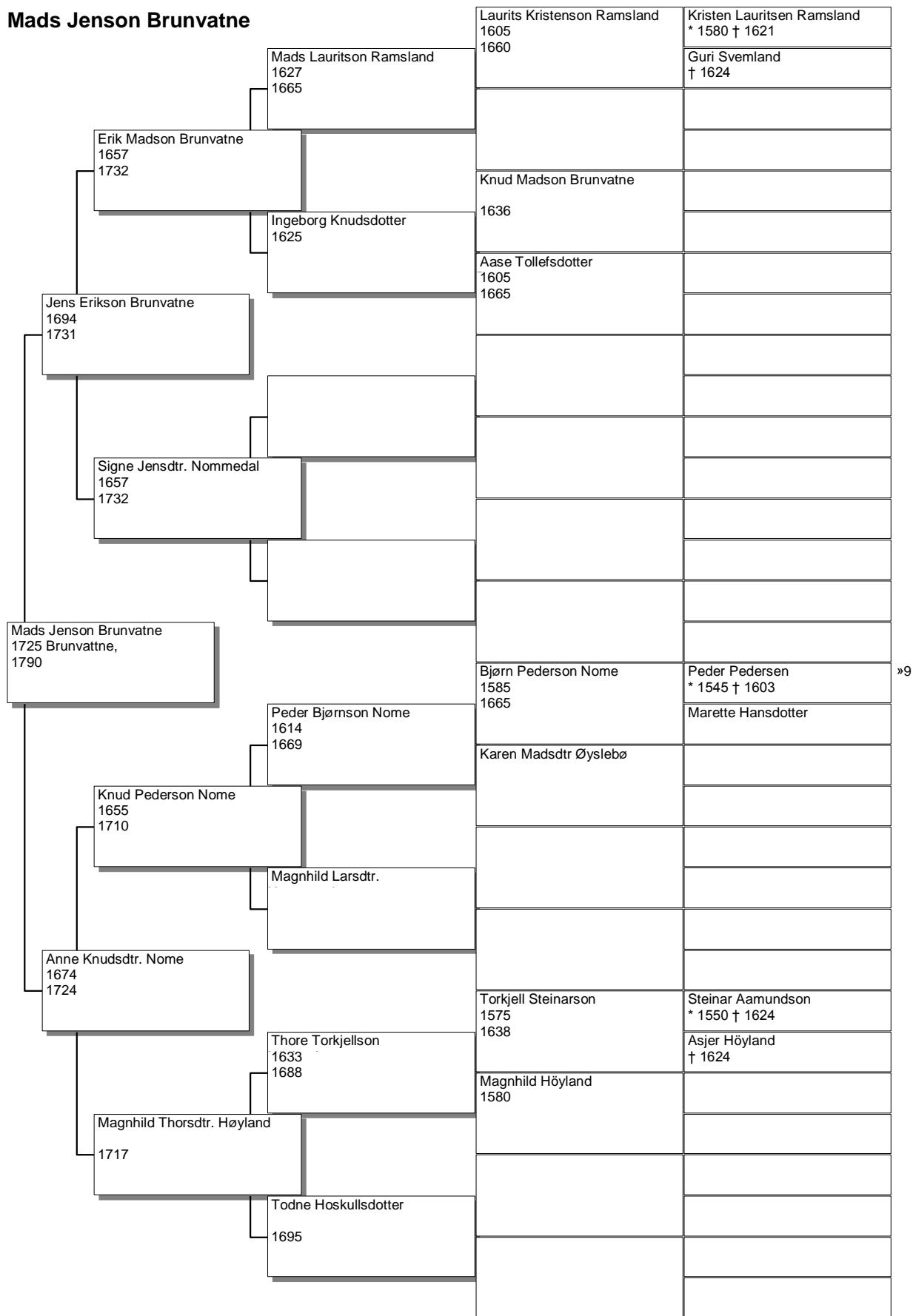
Guttorm Benedicteson

Ranni Ansteinsdtr. Kjos

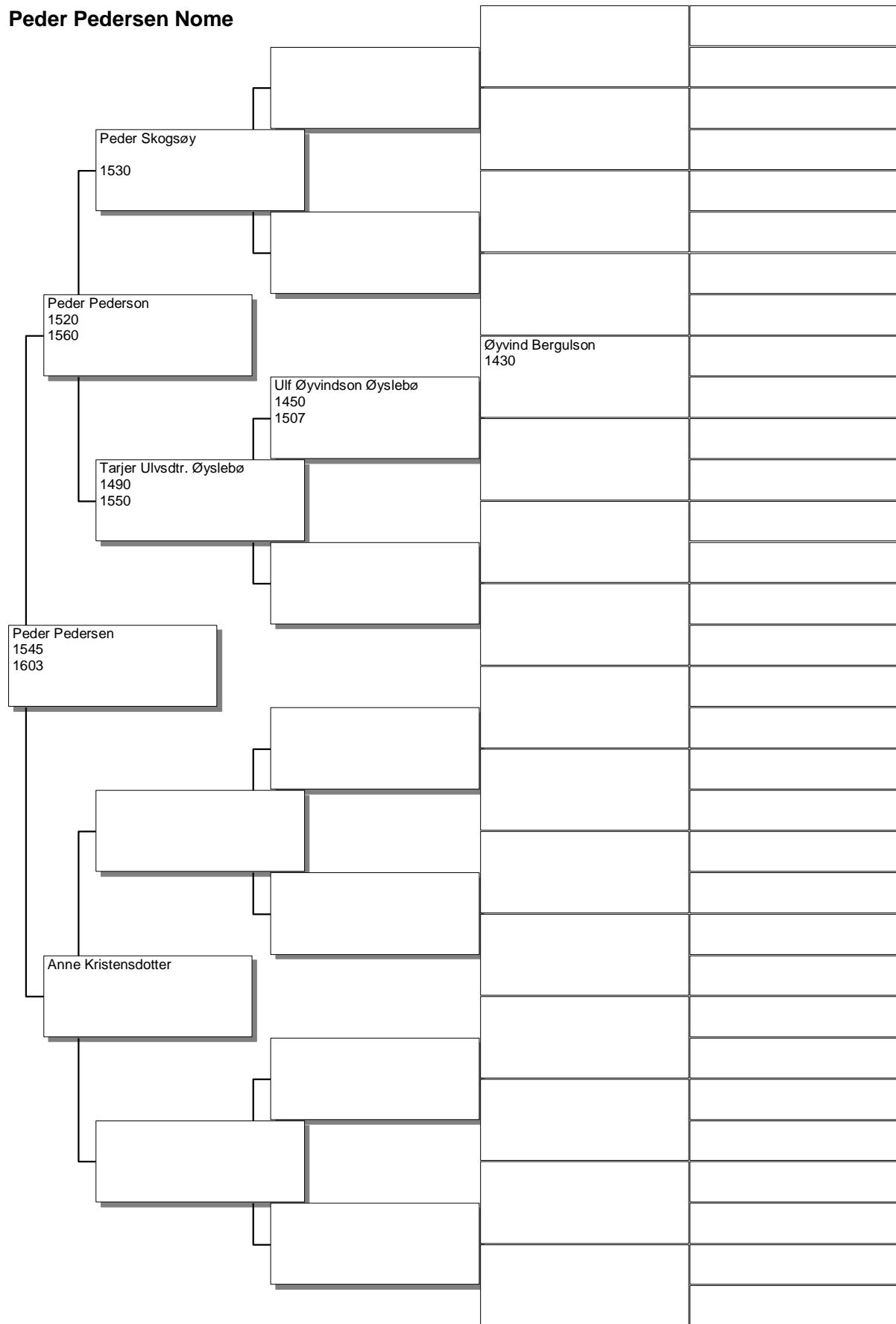
Mads Jenson Brunvatne

Fra Gangsaa til Vognmandsgaten

57

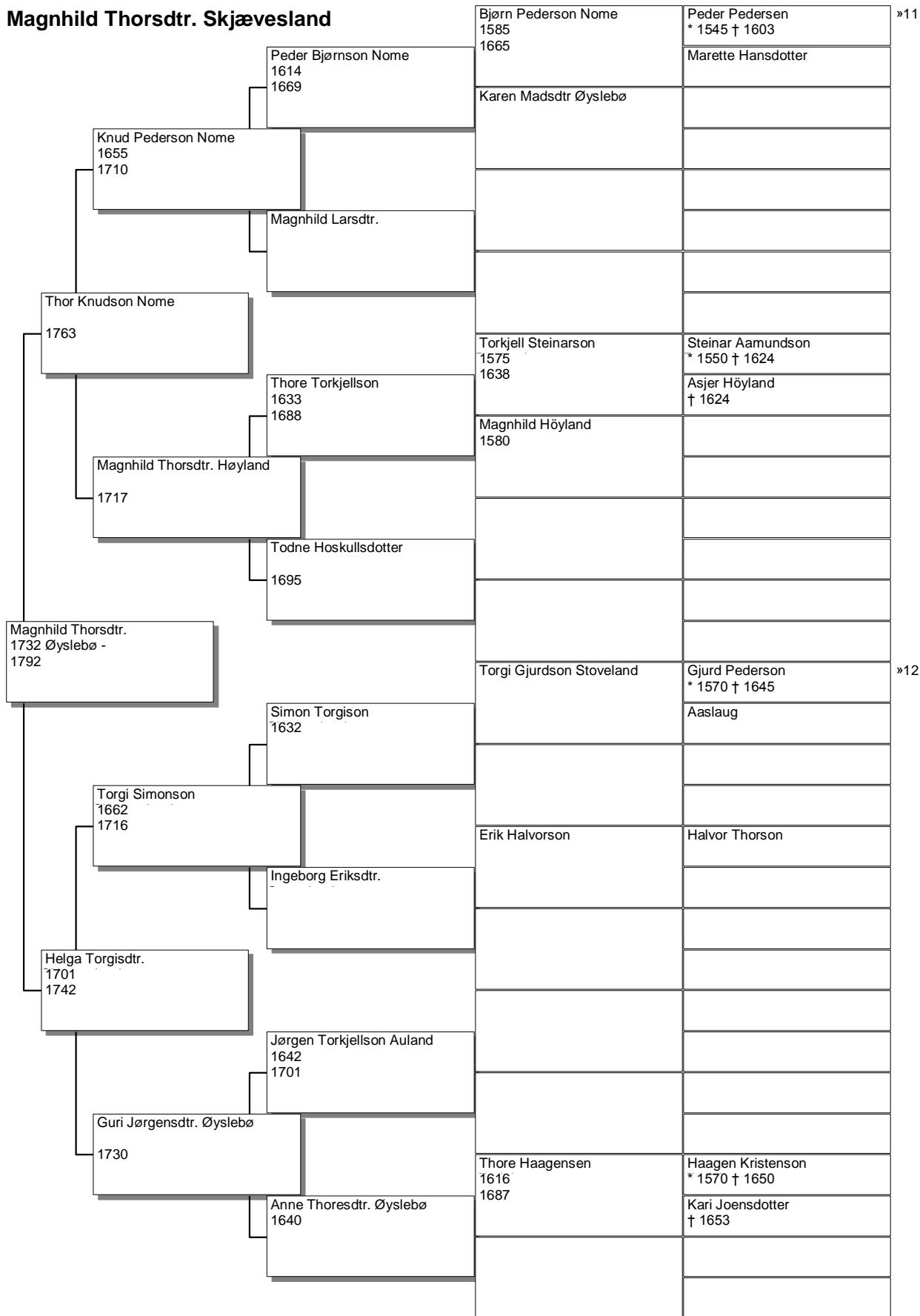

Peder Pedersen Nome

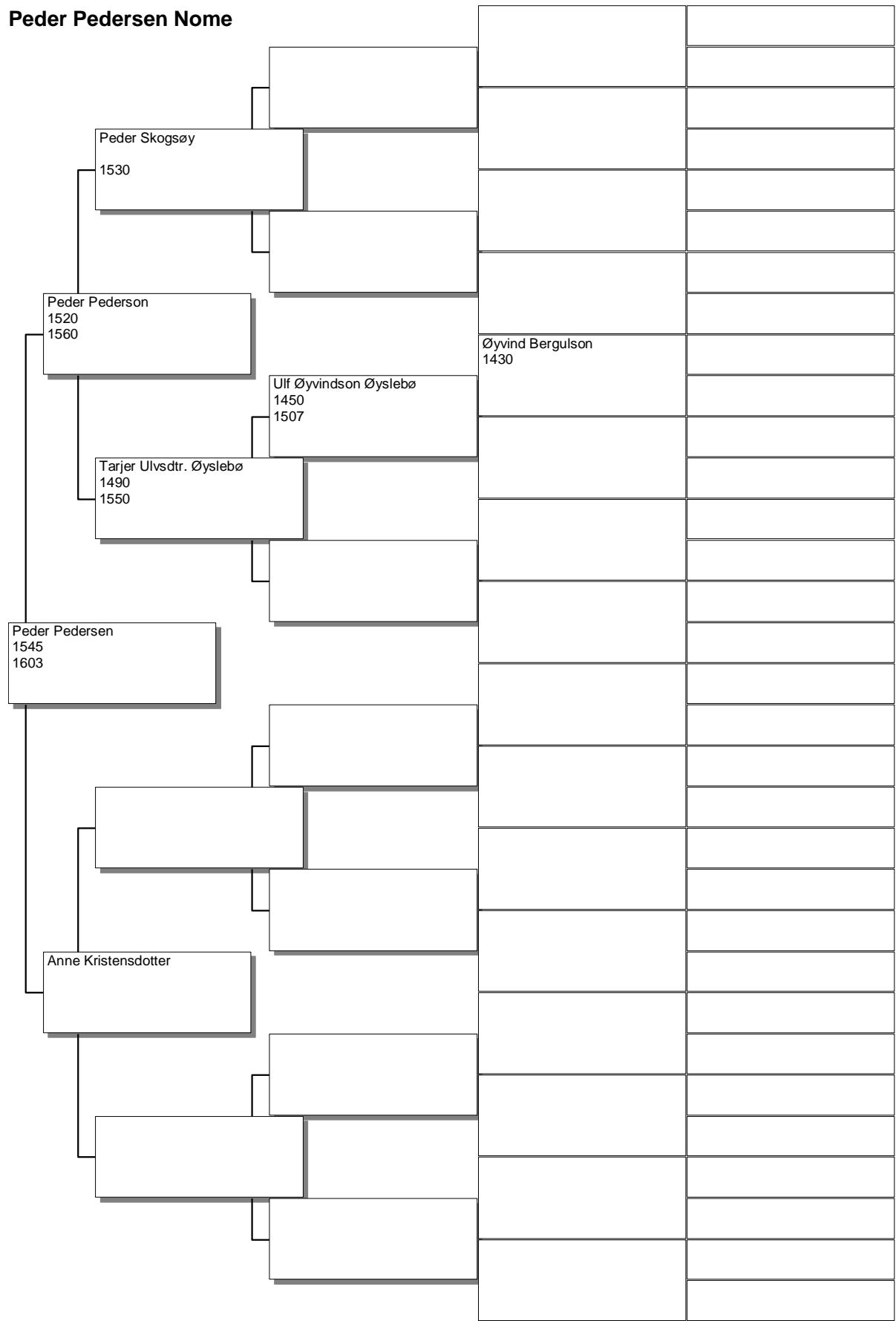

Magnhild Thorsdtr. Skjævesland

Peder Pedersen Nome

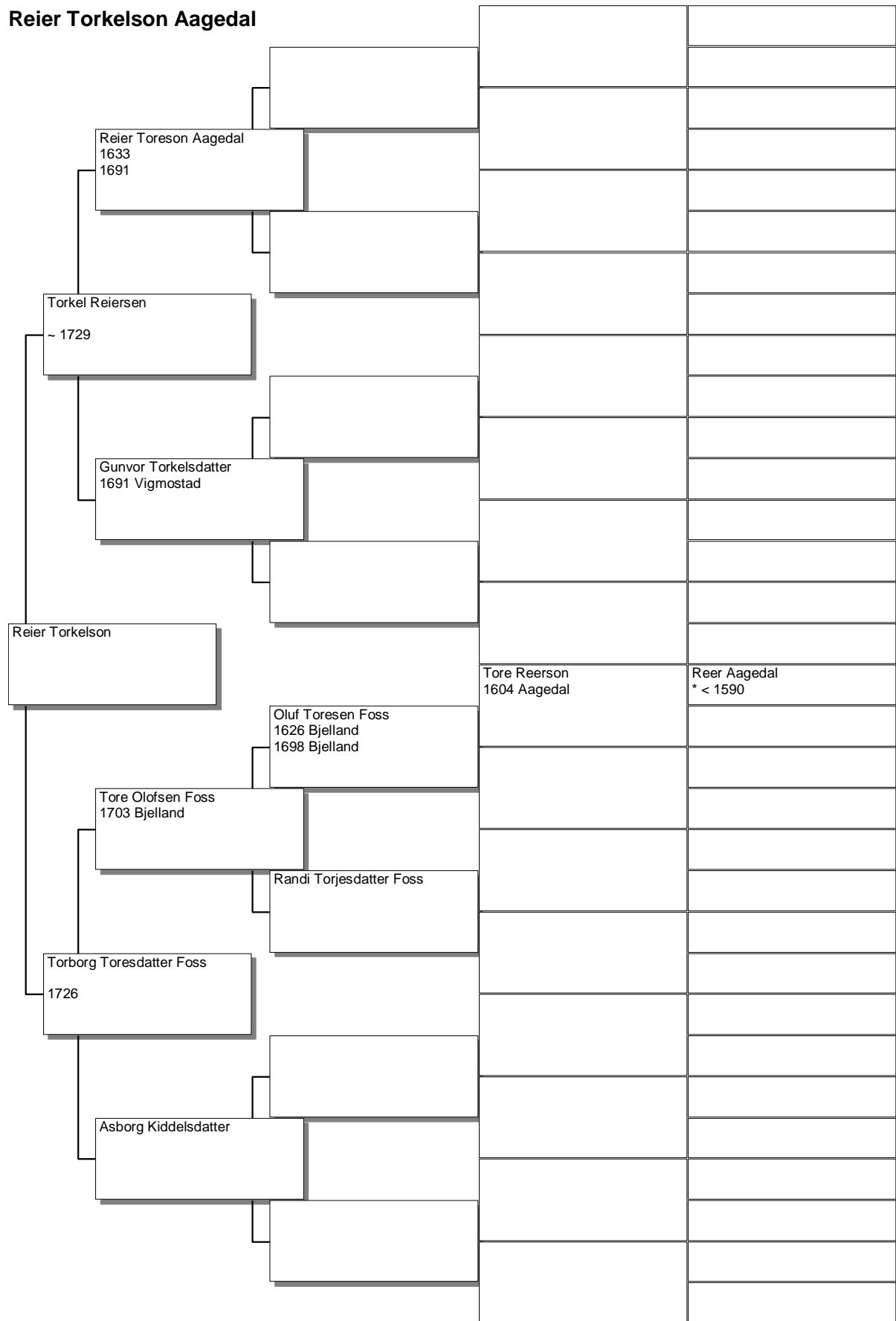

Gjurd Pederson Stoveland

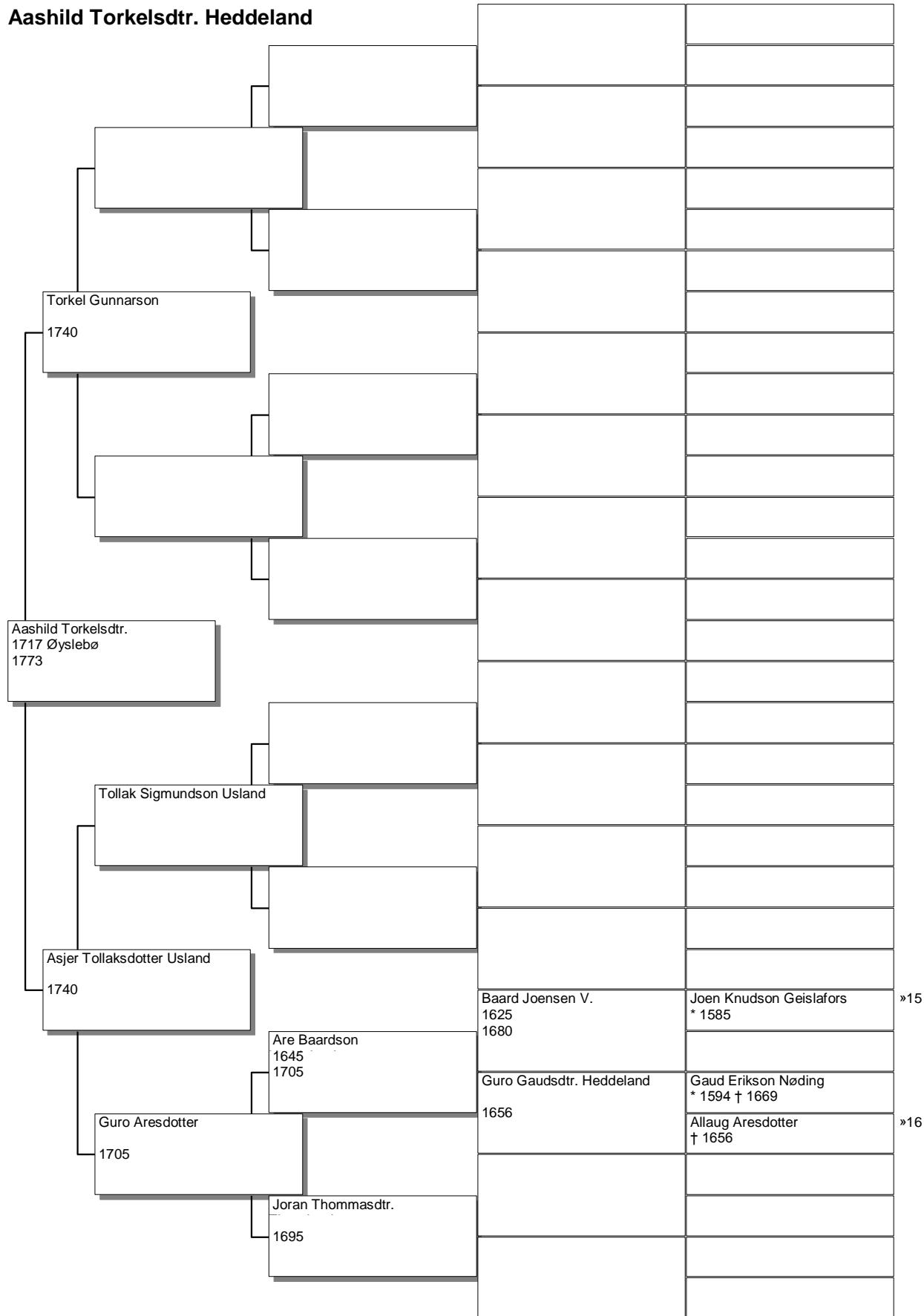

Reier Torkelson Aagedal

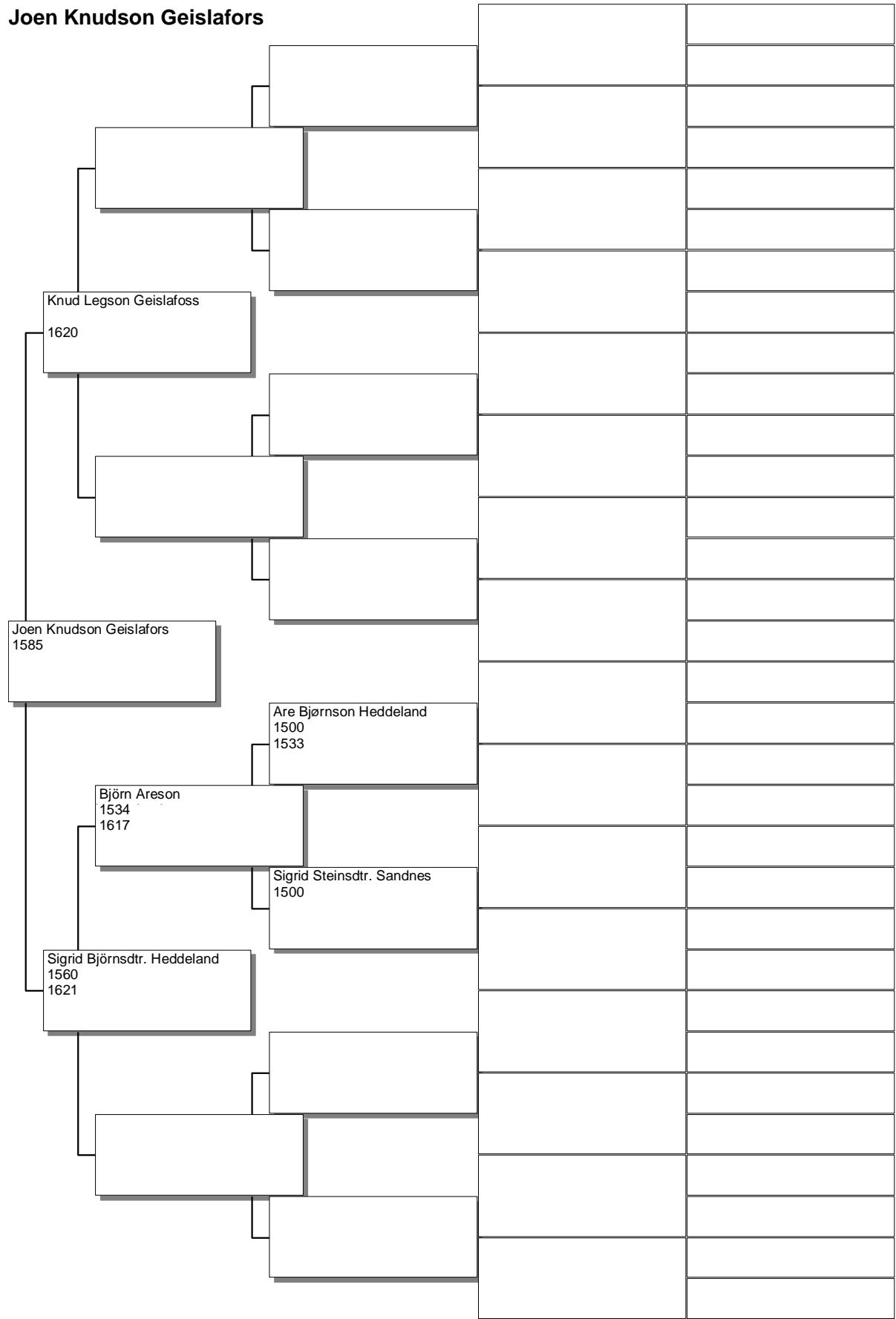

Aashild Torkelsdtr. Heddeland

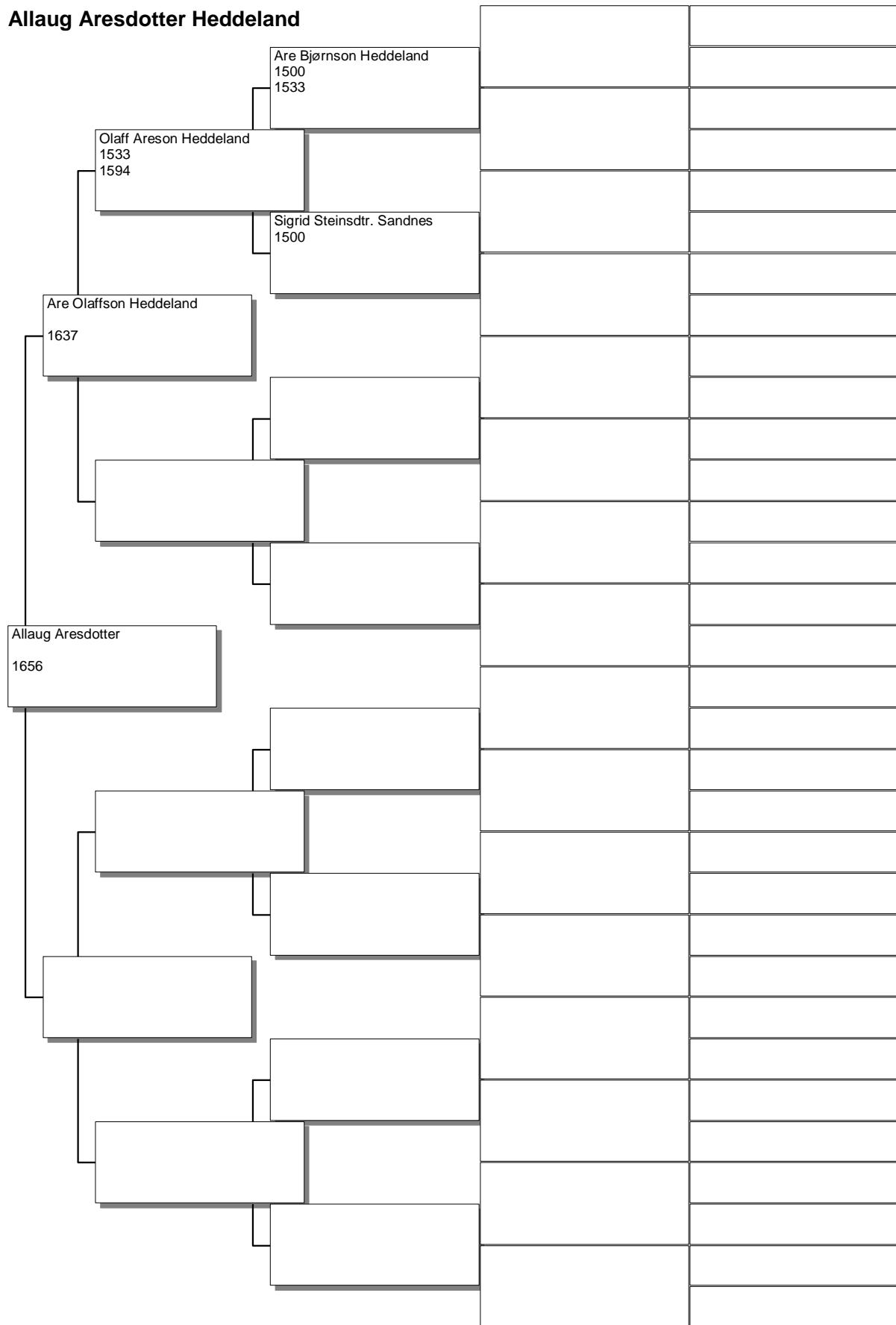

Joen Knudson Geislafors

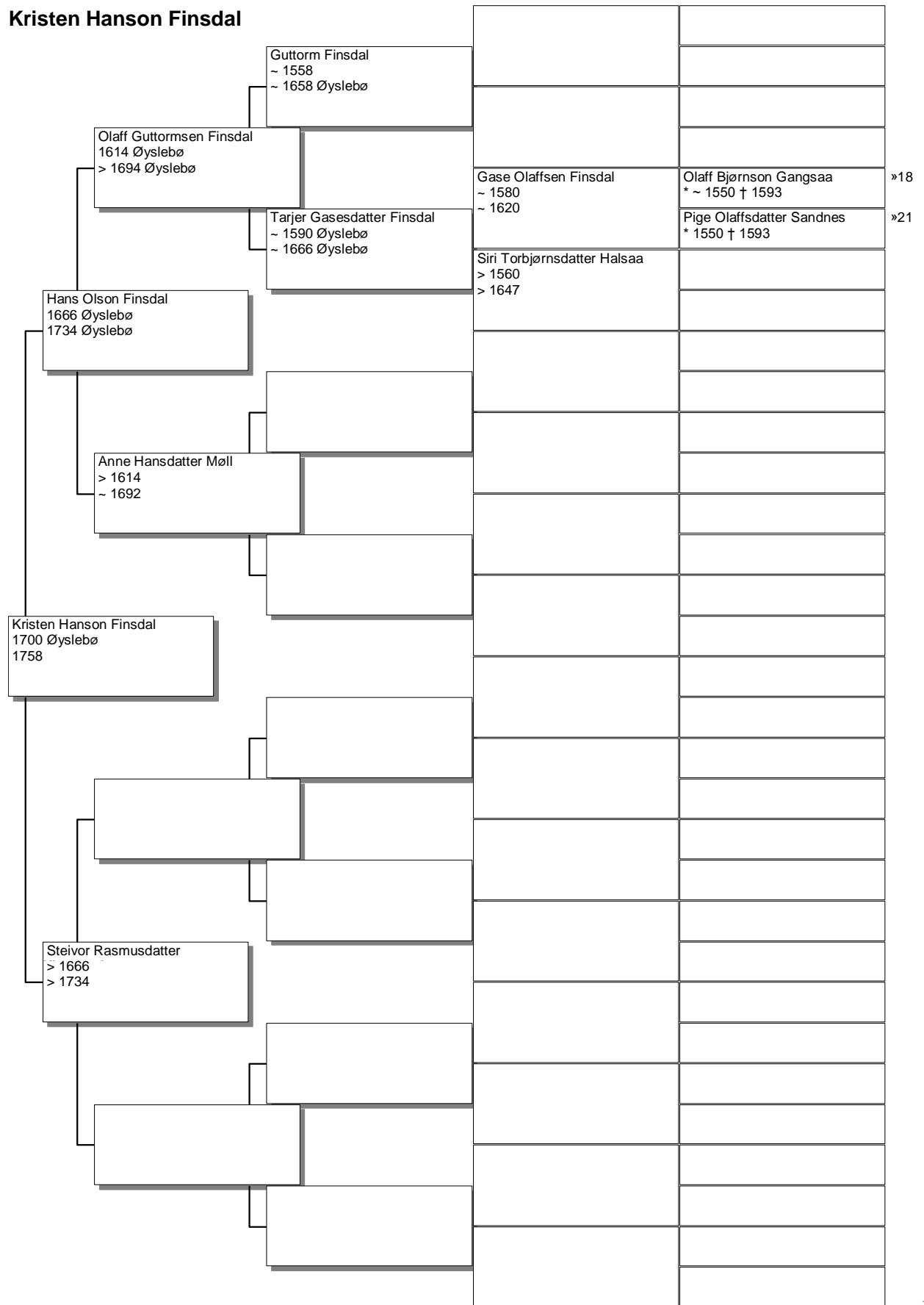

Allaug Aresdotter Heddeland

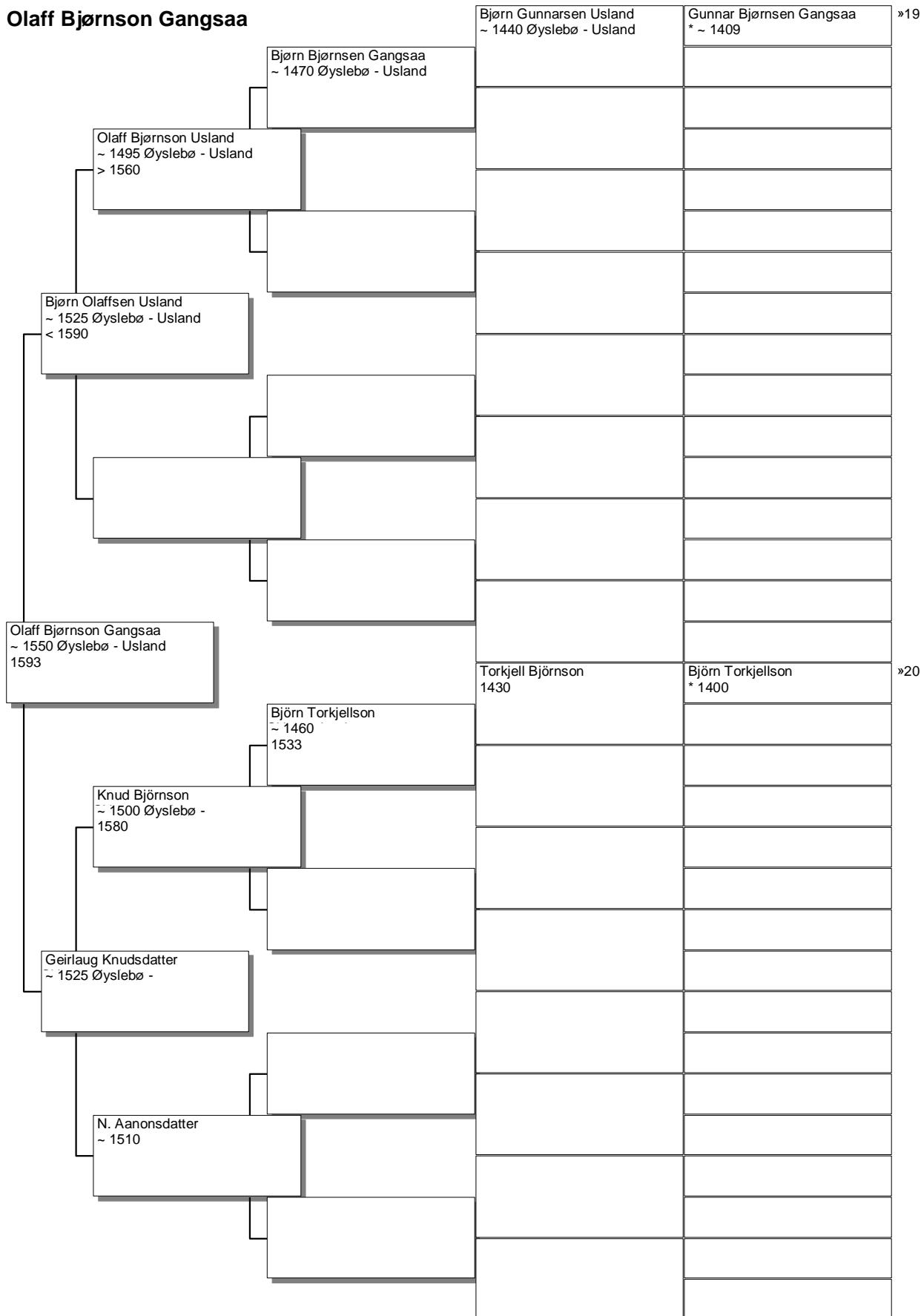

Kristen Hanson Finsdal

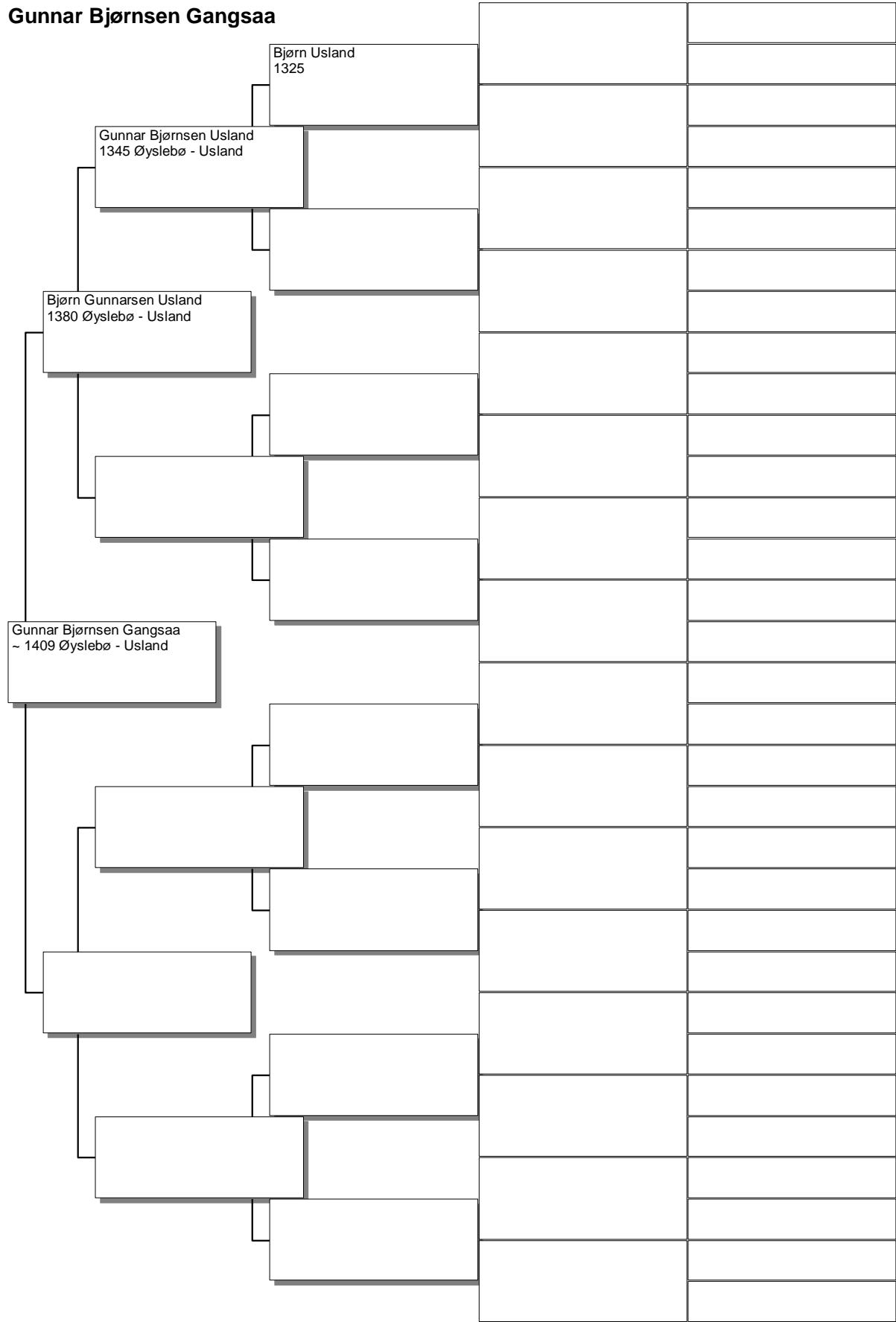

Olaff Bjørnson Gangsaa

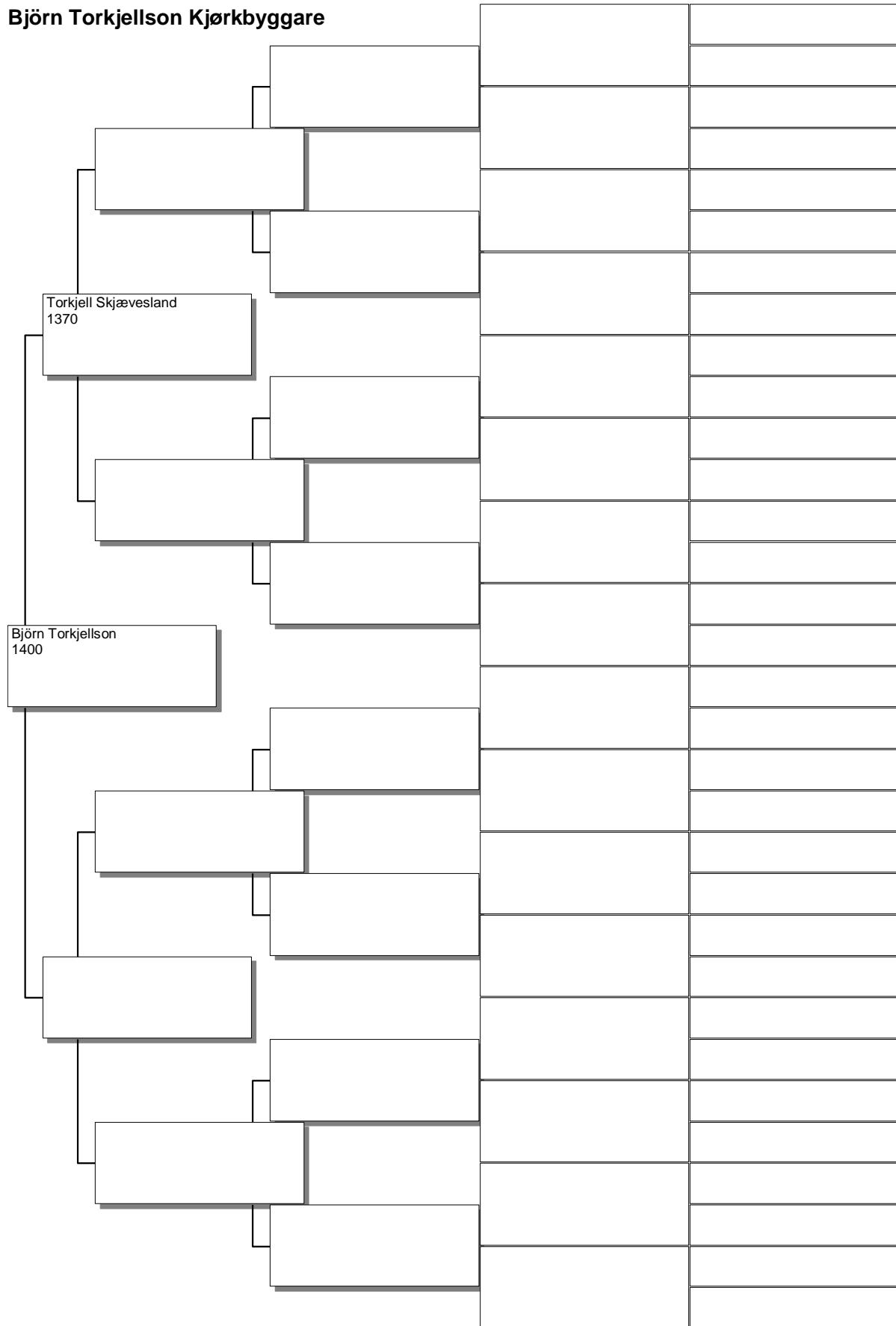

Gunnar Bjørnsen Gangsaa

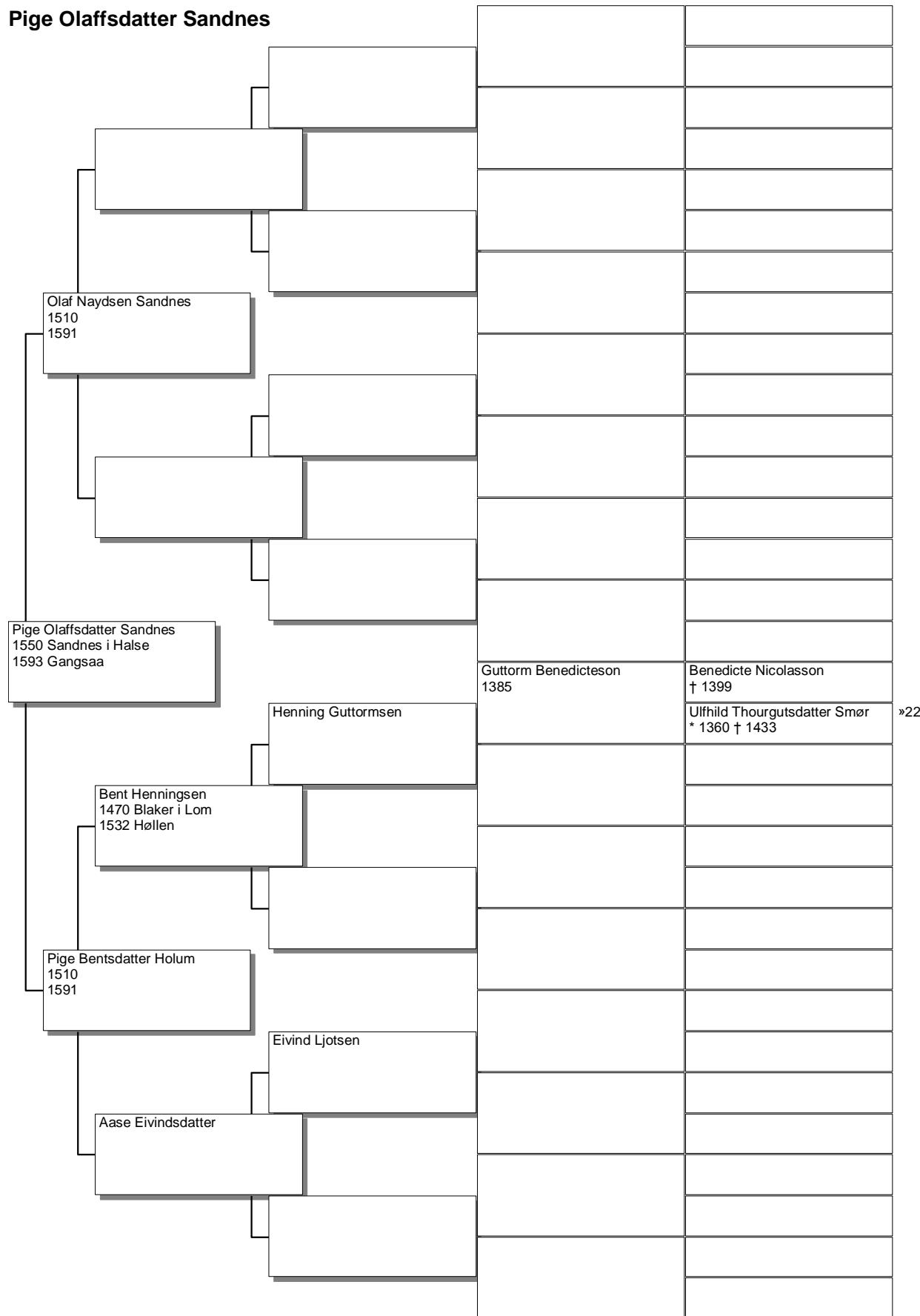

Björn Torkjellson Kjørkbyggare

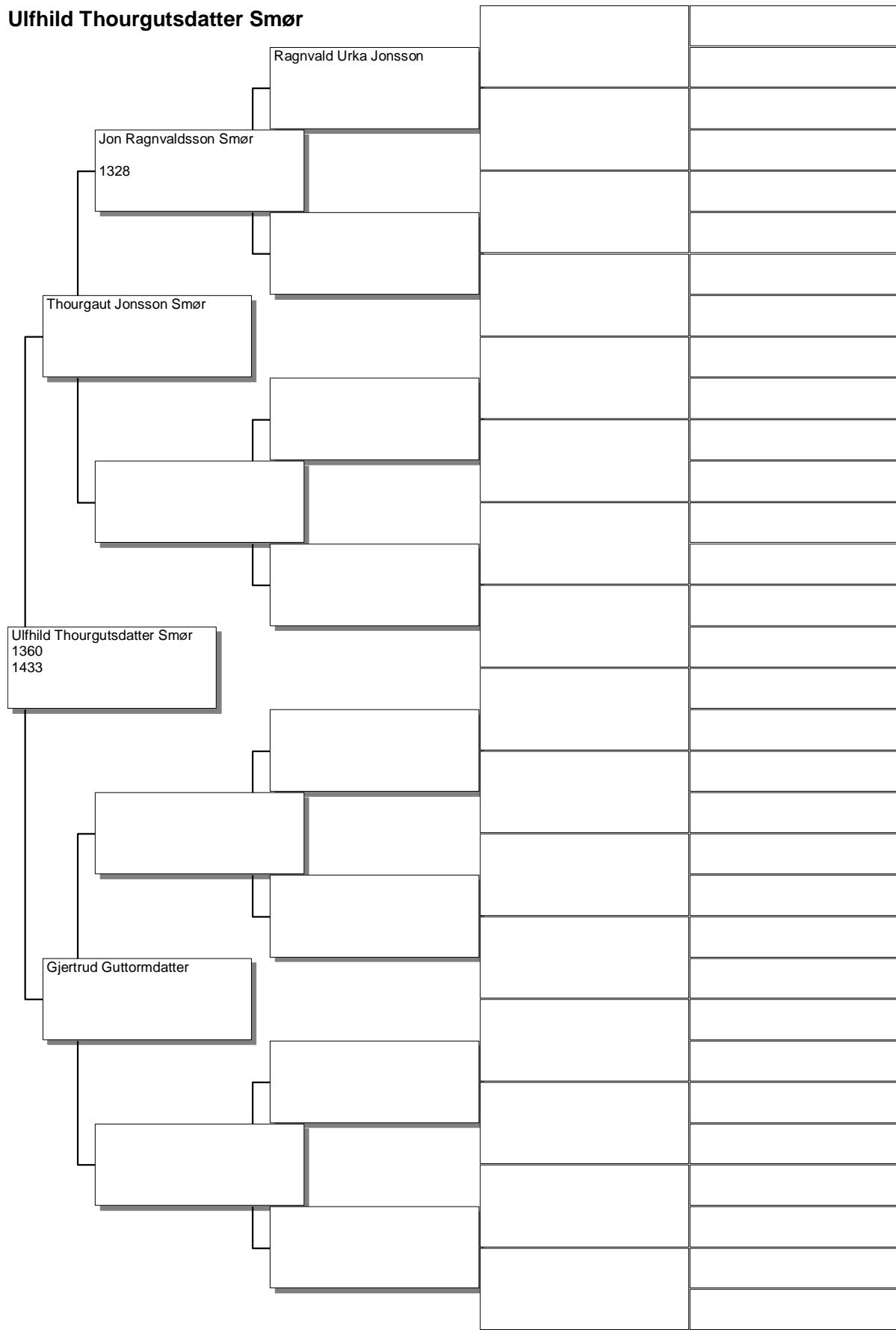

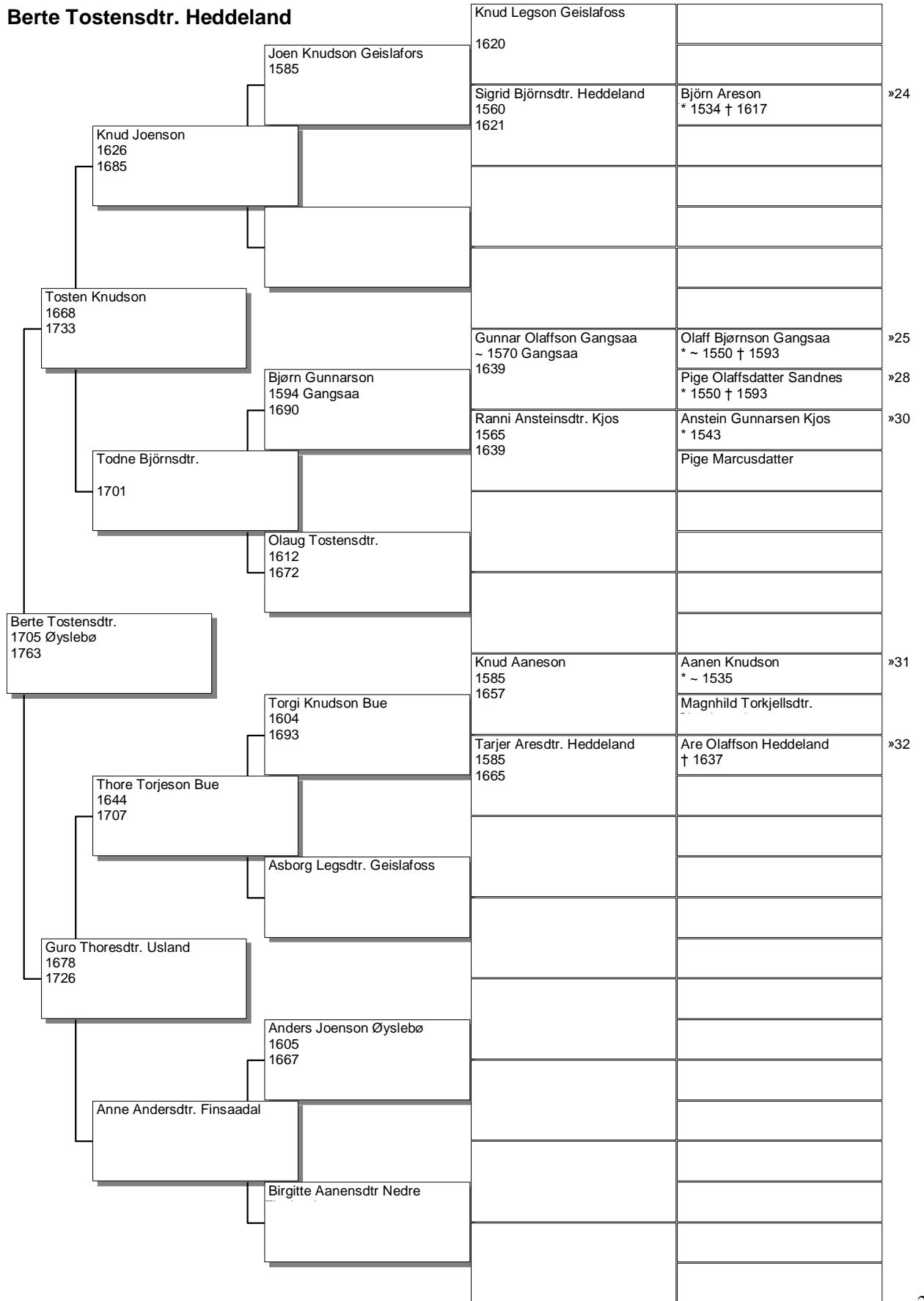
Pige Olaffsdatter Sandnes

Ulfhild Thourgutsdatter Smør

Berte Tostensdtr. Heddeland

Björn Areson Heddeland

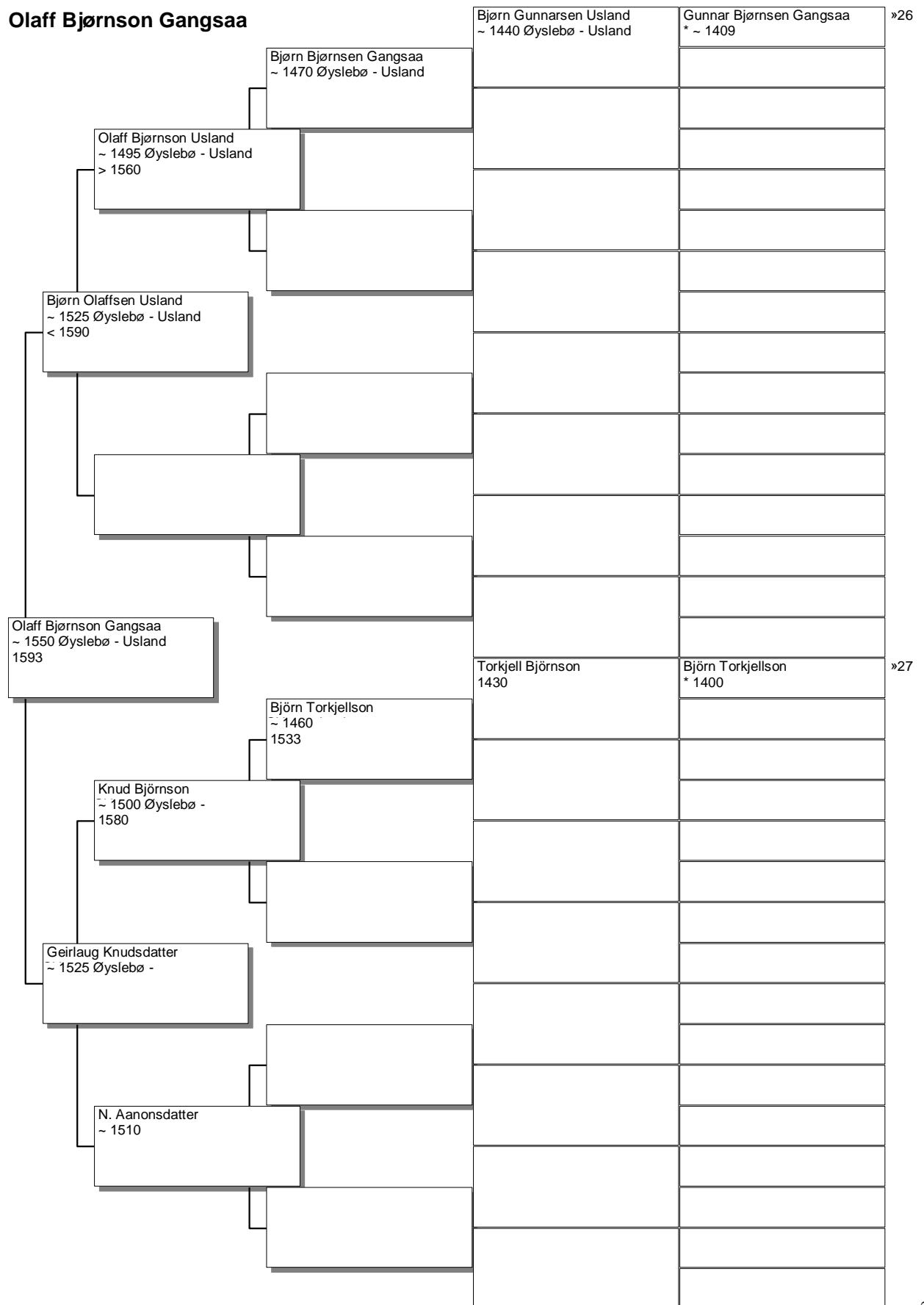

Fra Gangsaa til Vognmandsgaten

73

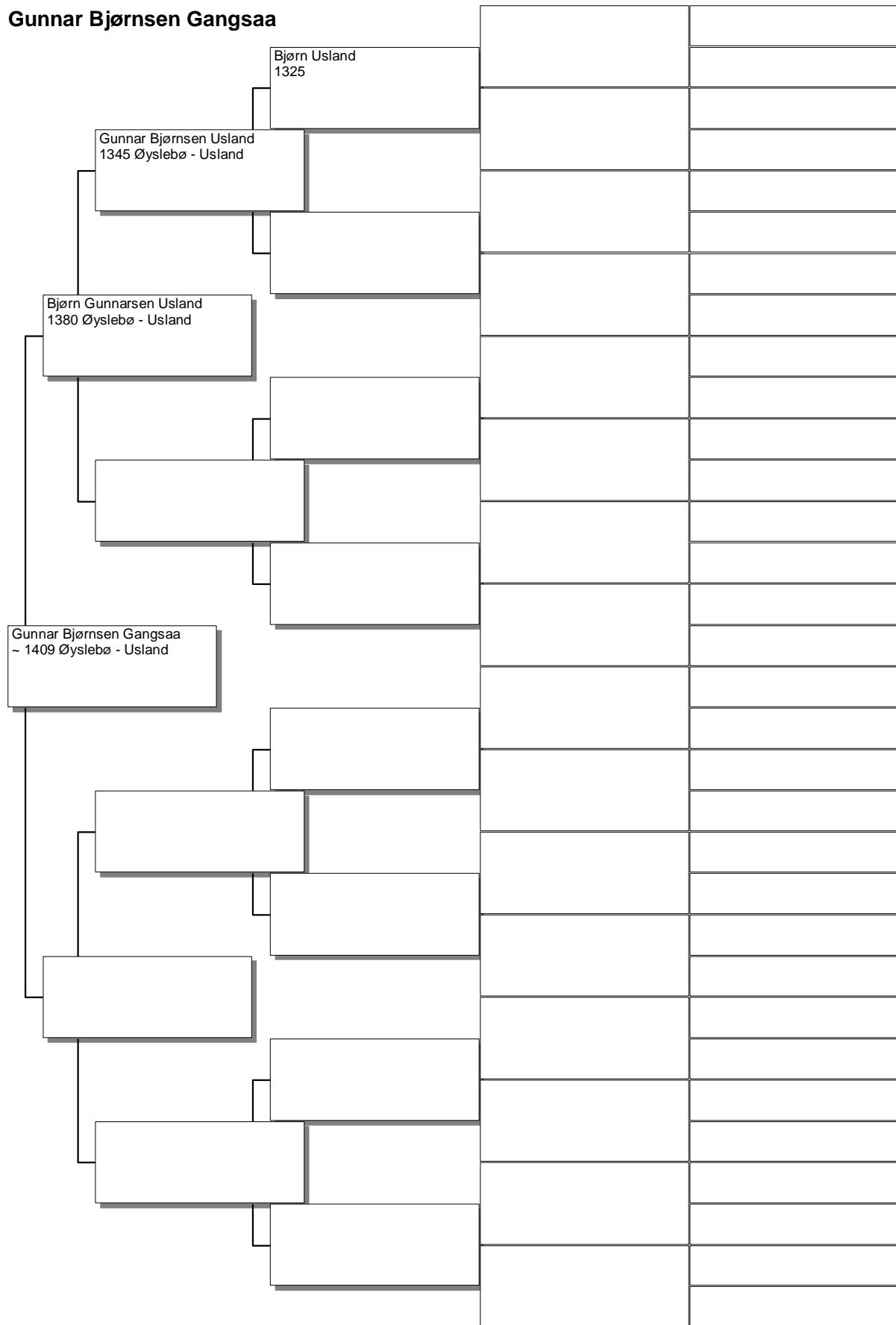

Olaff Bjørnson Gangsaa

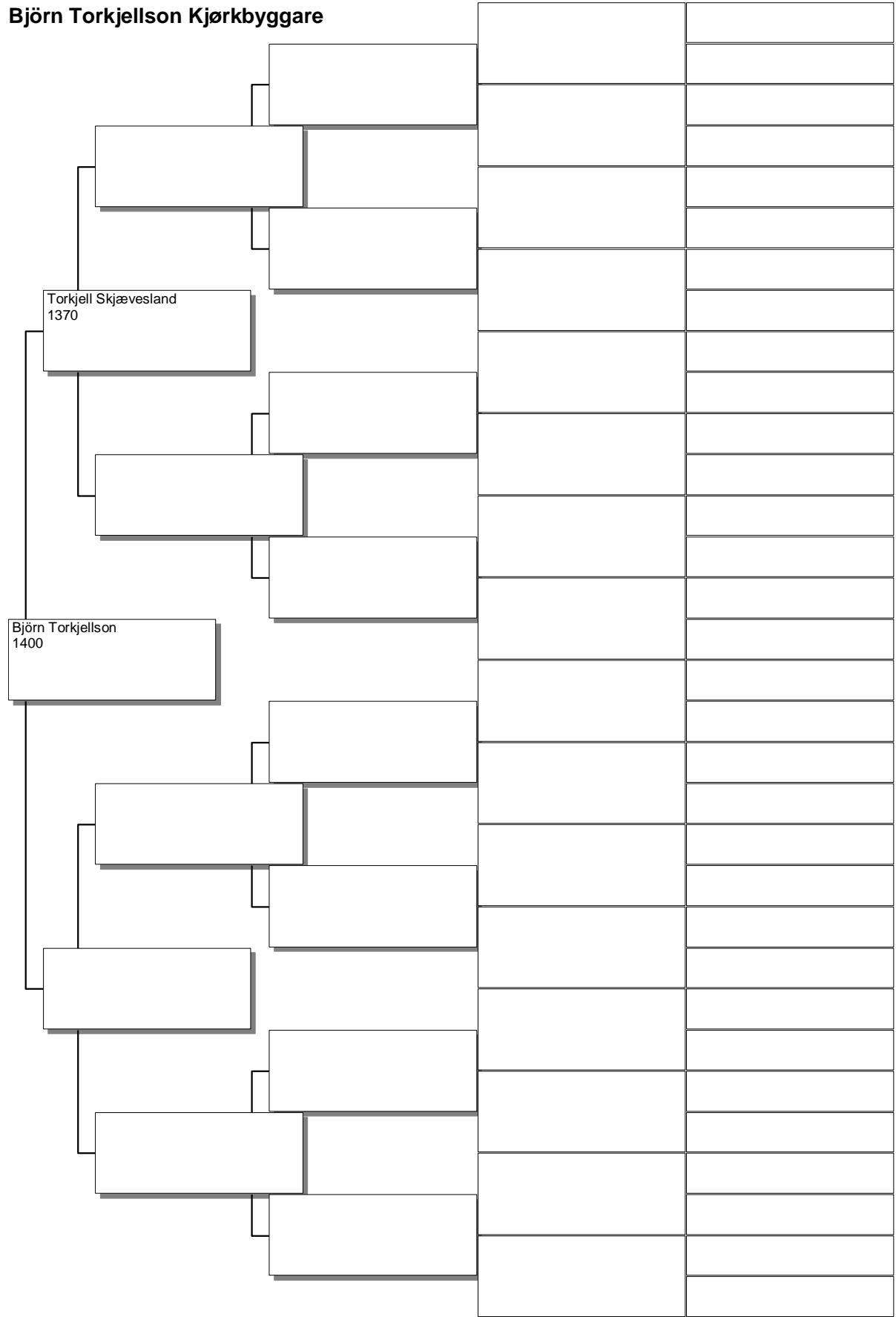

Gunnar Bjørnsen Gangsaa

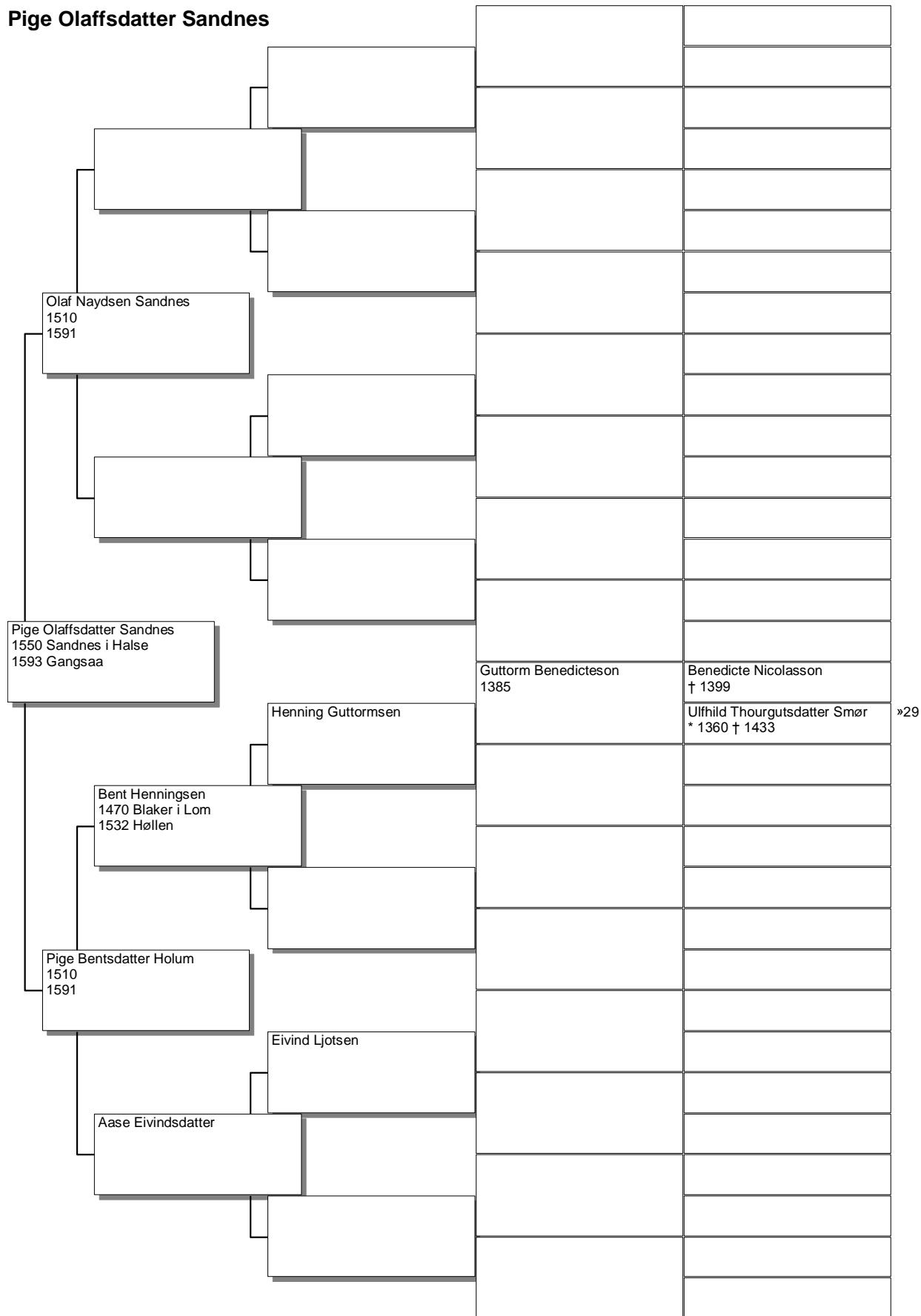

Björn Torkjellson Kjørkbyggare

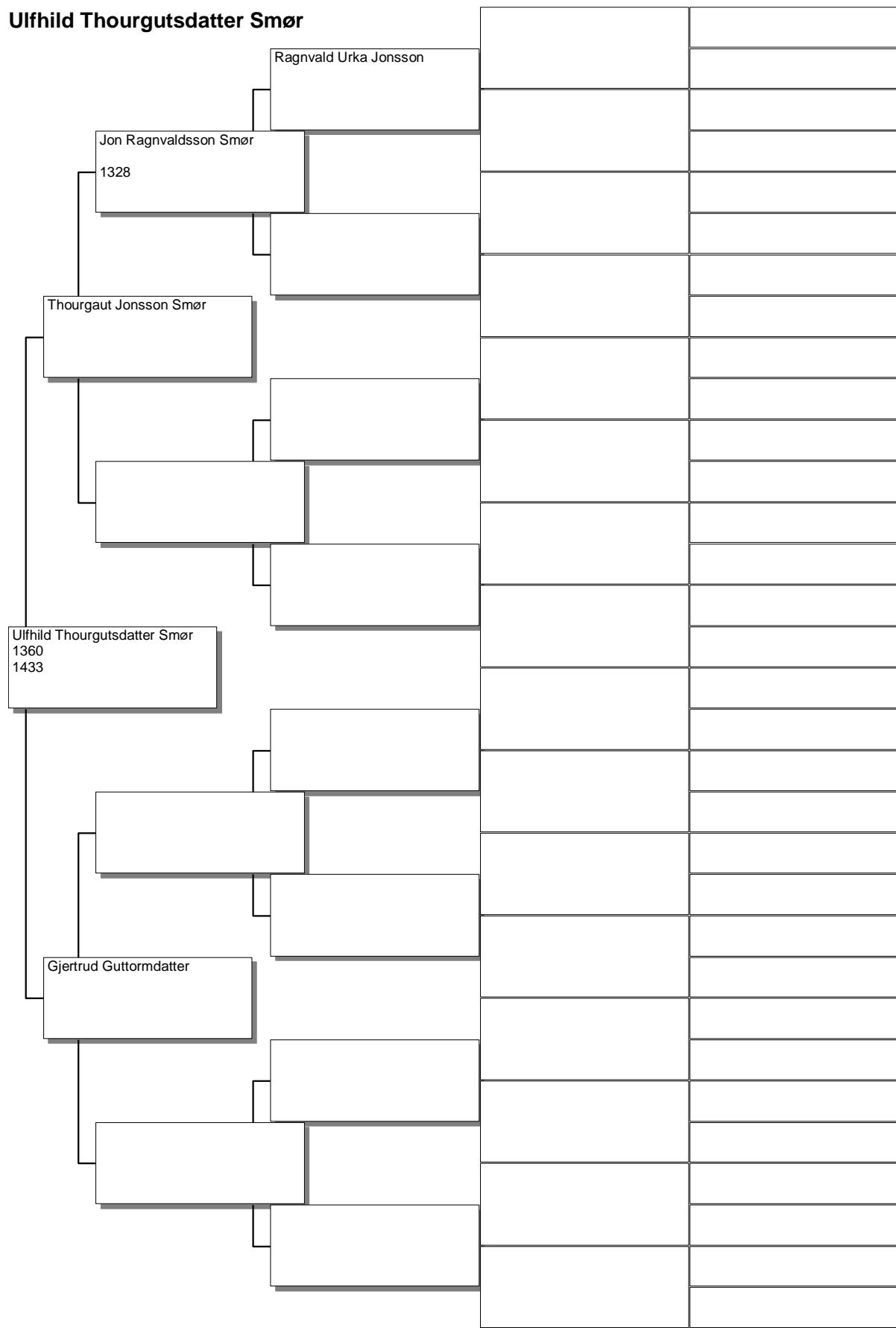

Pige Olaffsdatter Sandnes

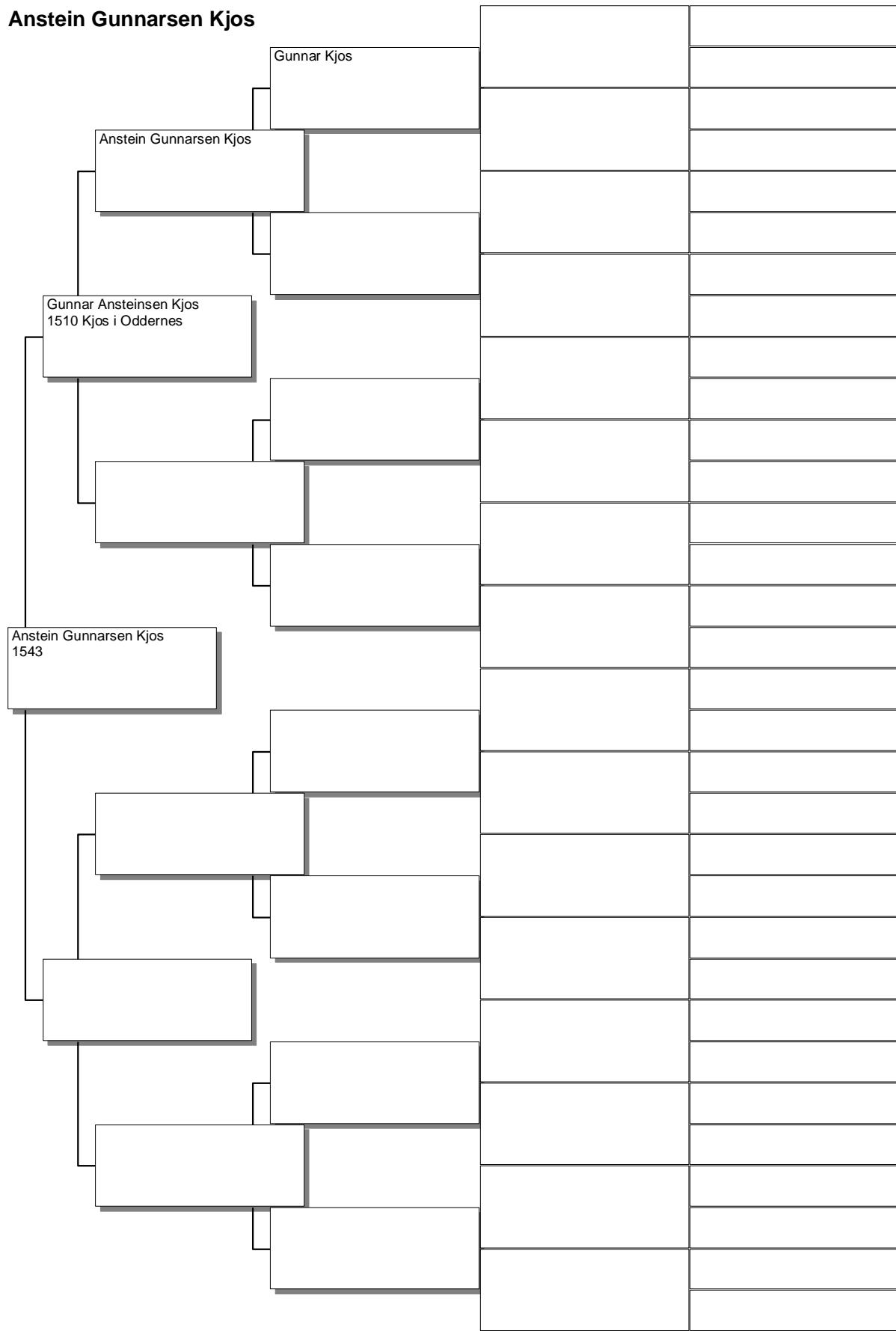

Ulfhild Thourgutsdatter Smør

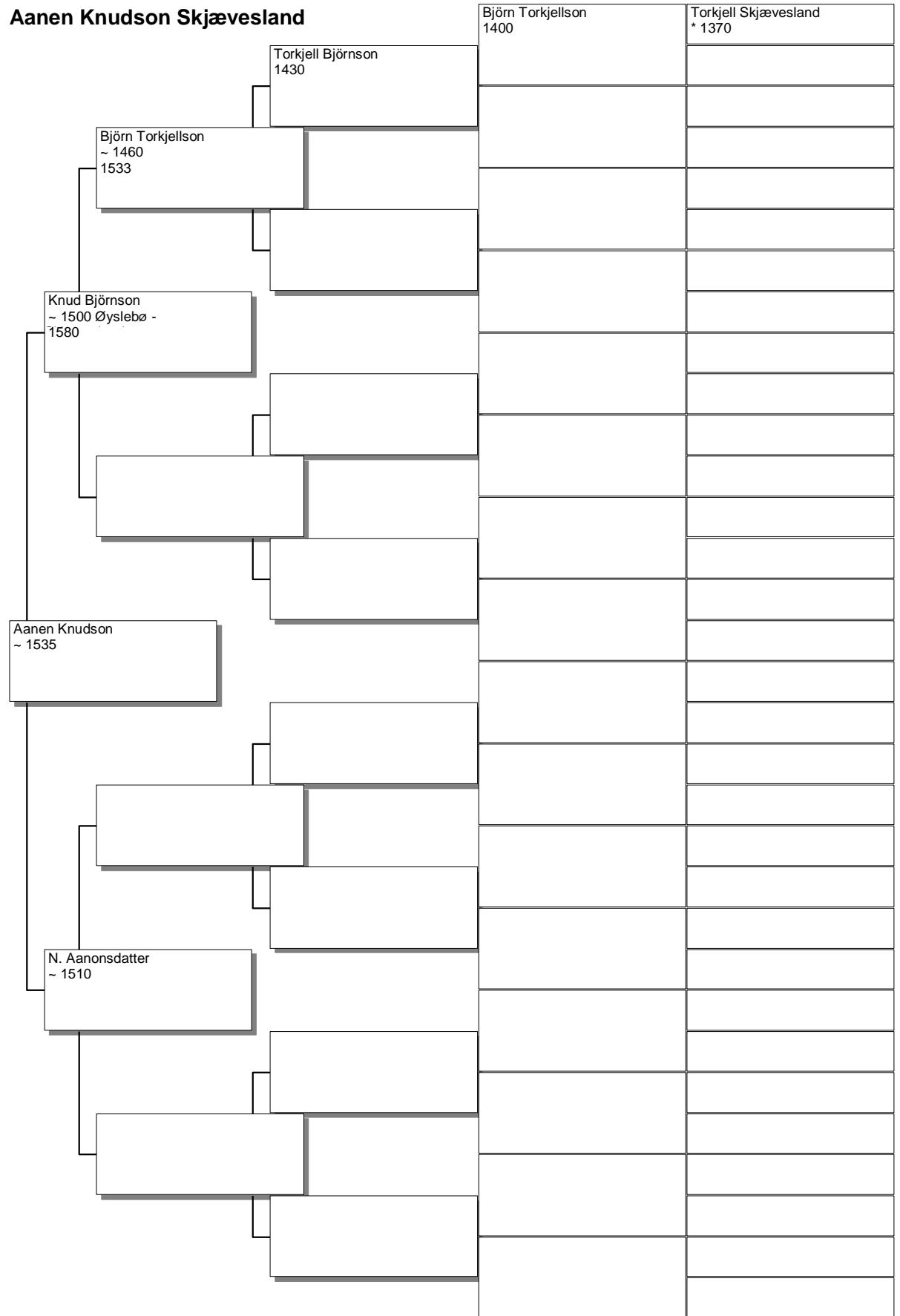

Anstein Gunnarsen Kjos

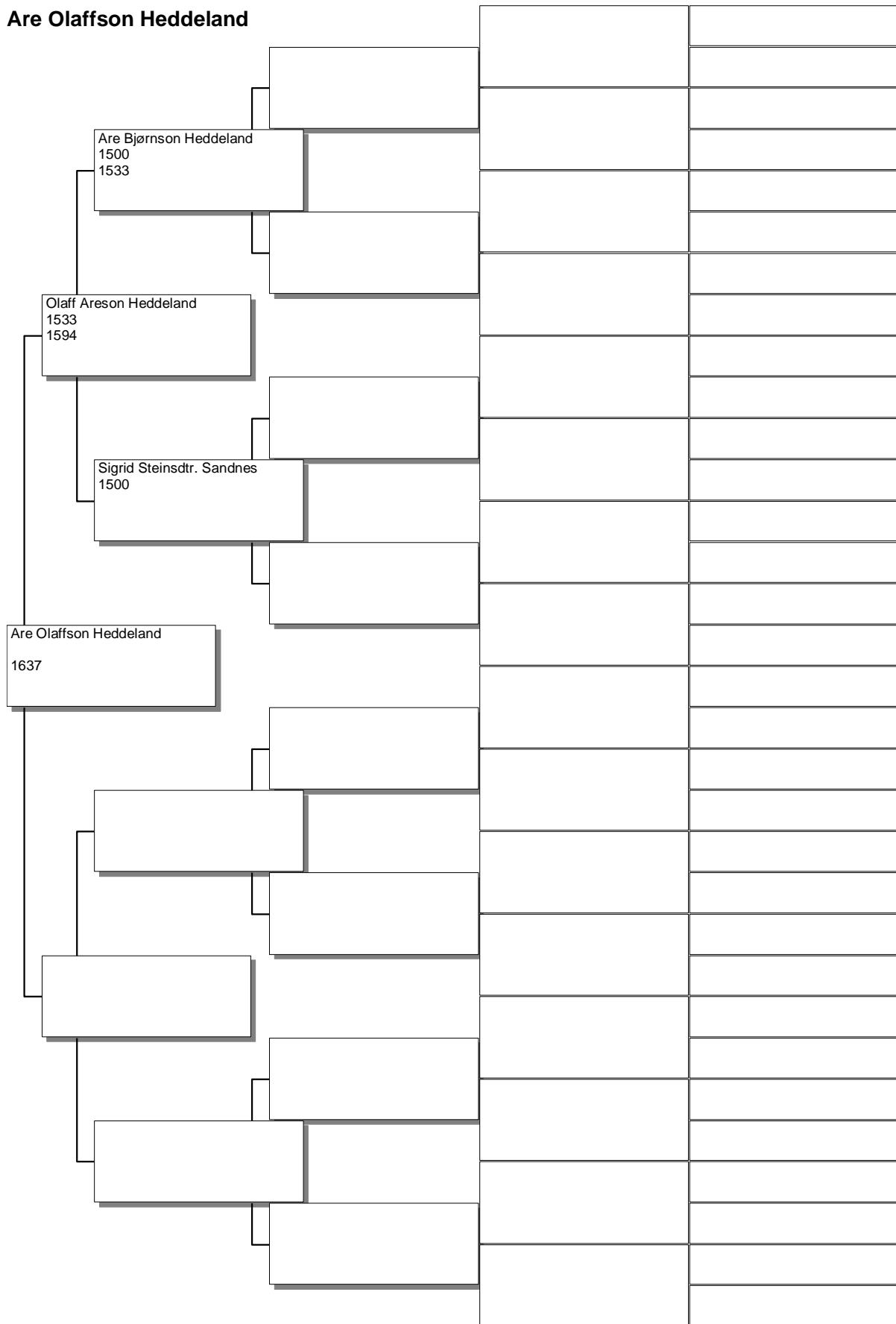

Aanen Knudson Skjævesland

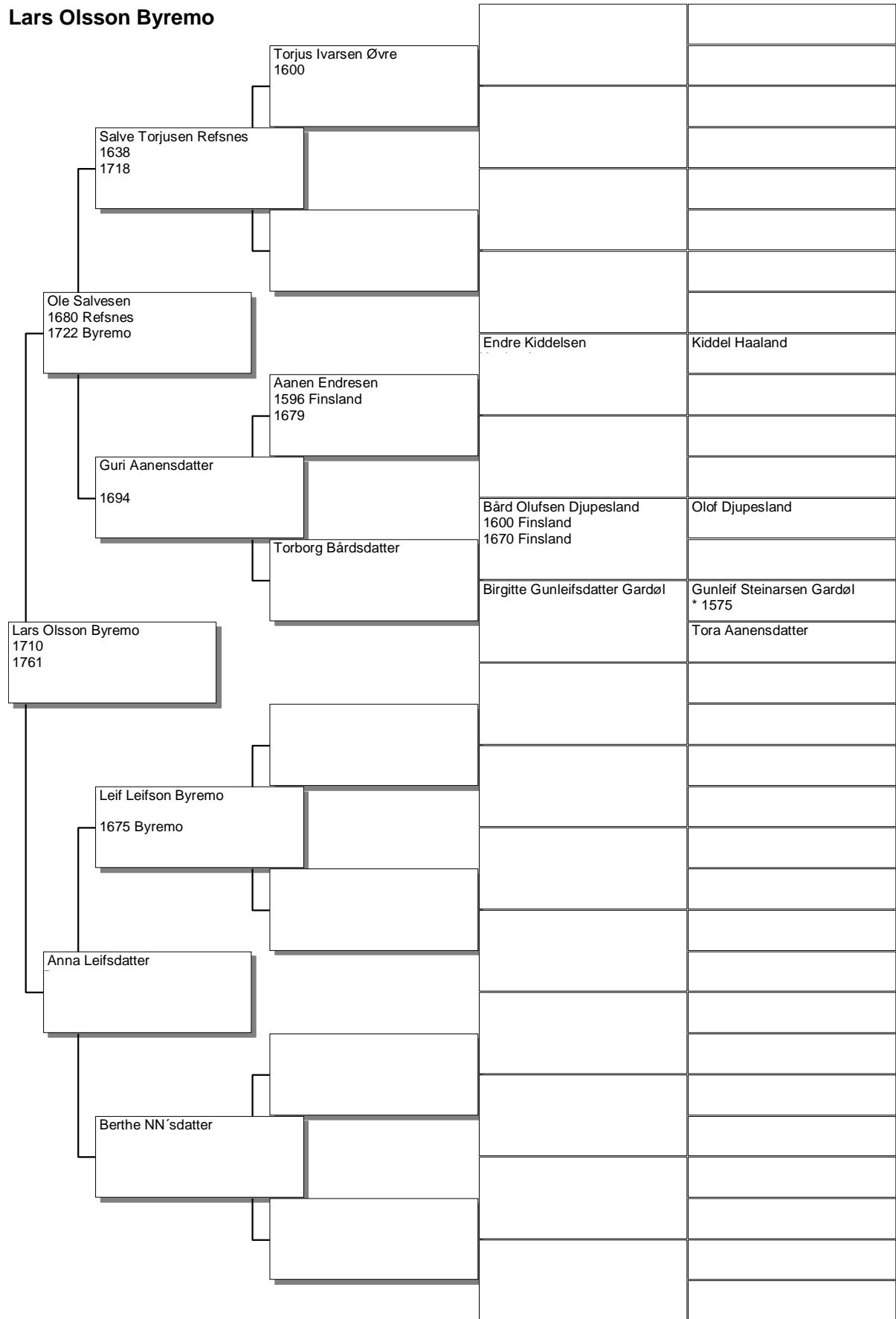

Are Olaffson Heddeland

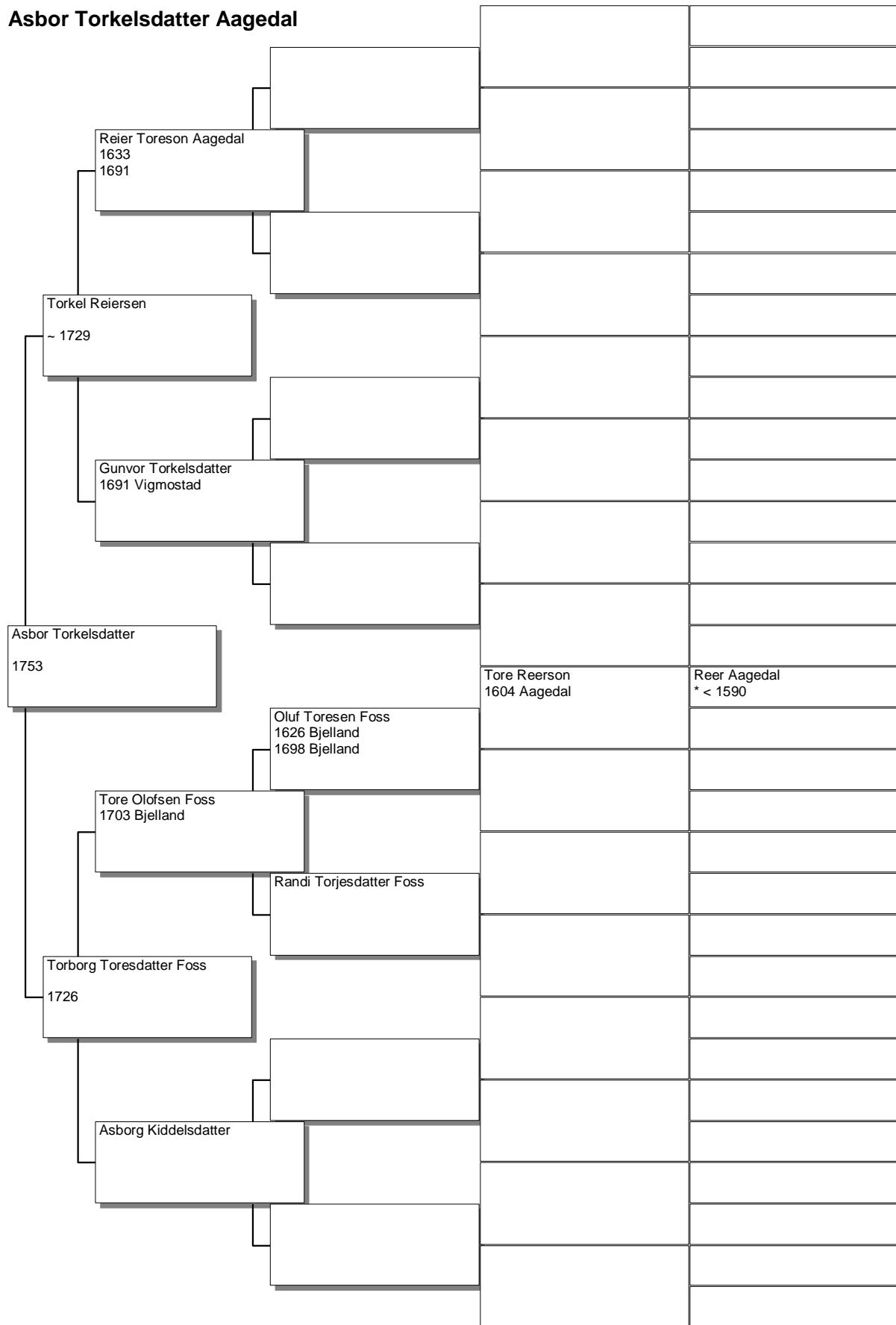

Lars Olsson Byremo

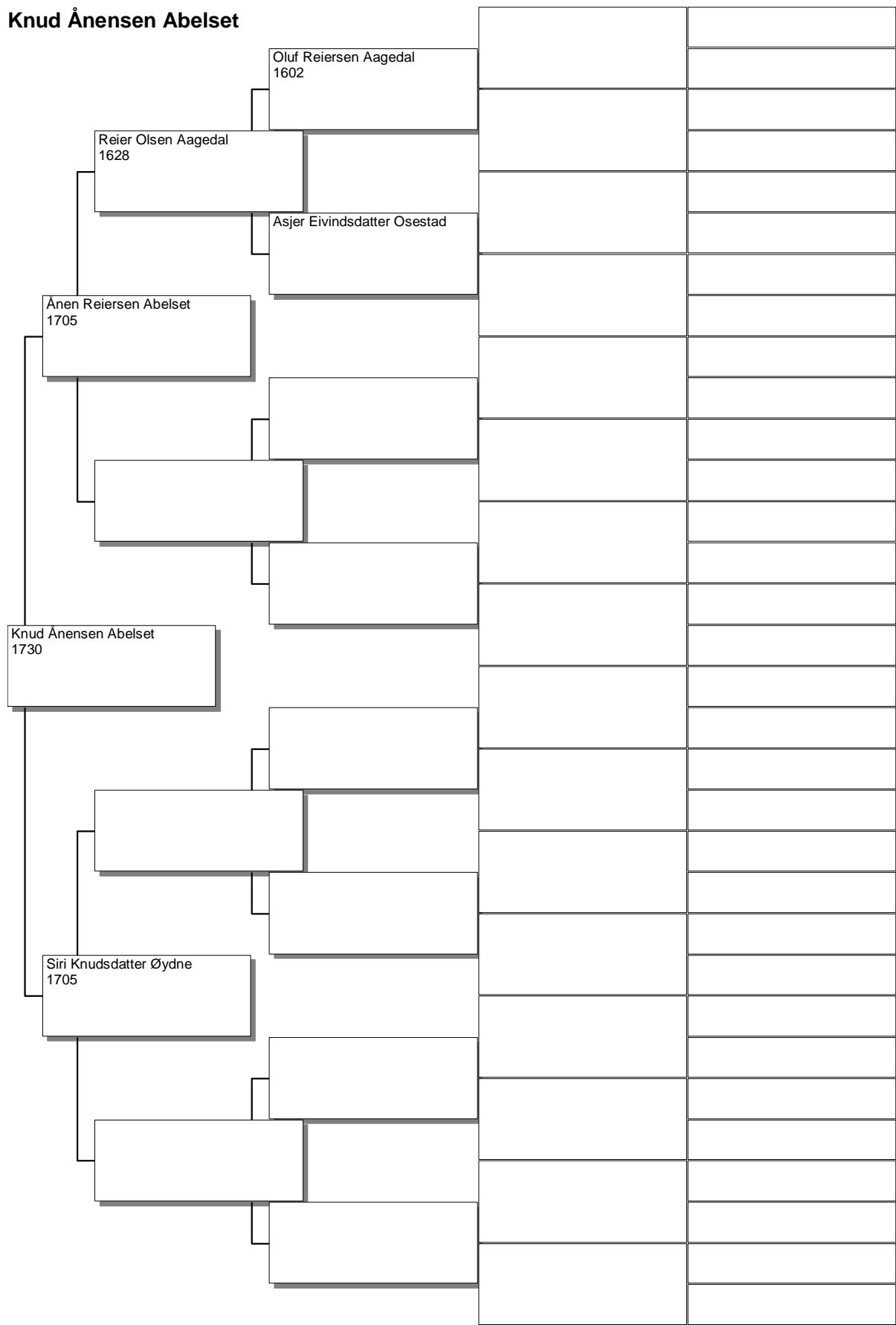

Asbor Torkelsdatter Aagedal

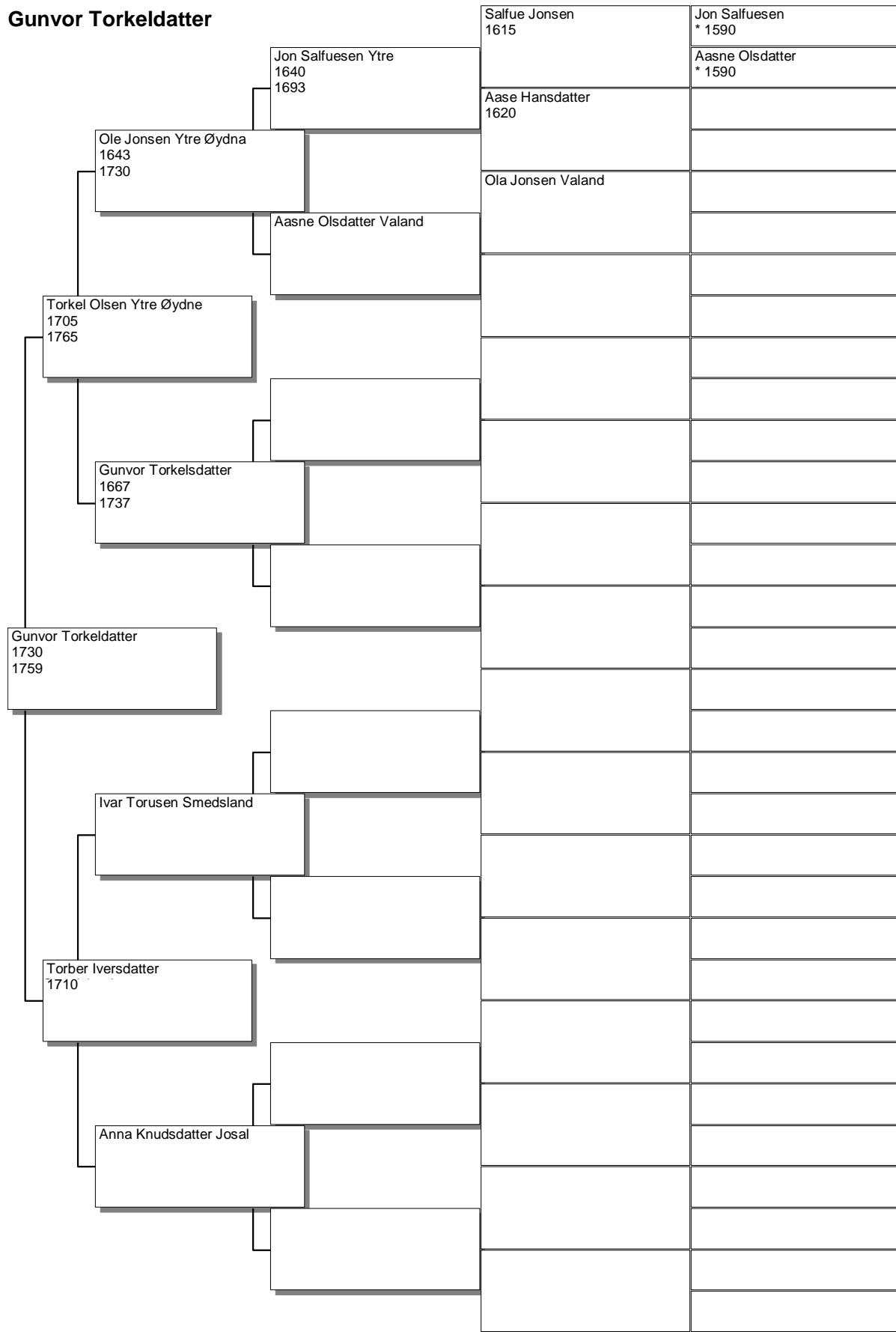

Knud Ånensen Abelset

Gunvor Torkeldatter

Tallak Børufsen

[Til innhold](#)

Plasser der våre forfedre er føtt, har levd eller har dødt

Aagedal

Reer Aagedal	føre 1590	Födelse
Tore Reerson Aagedal	1604	Födelse

Aagedal ligger i Audnedal kommune på østre side av Ytre Øydnevann ved veien til Bjelland

Apesland

Todne Evensdatter Apesland	1818-02-23	Födelse
Anne Gurine Thoresdatter Apesland	1854-12-16	Födelse
Knud Thorsen Apesland	1856-05-05	Födelse
Ingeborg Thoresdatter Apesland	1858-07-24	Födelse
Even Thorsen Apesland	1860-06-10	Födelse
Even Thorsen Apesland	1860-06-15	Död
Anne Severine Thoresdatter Apesland	1863-11-17	Födelse
Alma Ellevine Frederikke Augustsdatter	1879-08-18	Födelse
Alma Ellevine Frederikke Augustsdatter	1880-04-07	Död
Nils Emanuel Augustsen Apesland	1881-02-01	Födelse
Alma Fredrikke Augustsen Apesland	1883-01-11	Födelse
Theodor Neander Augustsen Apesland	1885-01-20	Födelse
Todne Augustdatter Apesland	1887-06-08	Födelse
Agnes Gustava Augustsen Apesland	1890-01-27	Födelse
Knud Augustsen Apesland	1891-10-01	Födelse
Alfred Augustsen Apesland	1894-01-17	Födelse
Ragna Augustsdatter Apesland	1896-12-27	Födelse
August Nilsson	etter 1900	Död
Sigurd Augustsen Apesland	1900-03-13	Födelse

August Nilsson fra Vänersborg i Sverige kom til Laudal som veiarbeider og veiingenjør i ca 1875 og giftet seg med Anne Gurine Apesland. Etter noen år så overtok de gården. Apesland som ligger noen km øst for Laudal kirke var på ca 25 mål dyrket mark og ca 600 mål skog.

Birkeland

Anne Tomine Torkildsdatter Birkeland	1835-05-01	Födelse
Ole Gunvaldsen		Födelse

Birkeland i tidligere Sør-Audnedal, nåværende Lindesnes kommune ligger ca 7 km nordøst fra Vigeland like ved grensen mellom Lindesnes og Mandal. Gårdene på Birkeland var på 1950 tallet ganske små. Bruk nr 1 på 250 mål hadde vært i familiens eie siden 1845, mens bruk nr 5-6 var på 400 mål og hadde vært i familens eie siden 1630.

Bjelland

Oluf Toresen Foss	1626	Födelse
Oluf Toresen Foss	1698	Död
Tore Olofsen Foss	1703	Födelse

Tidigare Bjelland kommune er i dag sammen med Øyslebø, Laudal og Bjelland blitt Marnadal kommune. Bjelland ligger lengst nord i Marnadal. Mandalselva renner igjenom kommunen.

Breilid

Asborg Breili Bjelland	1883-11-27	Födelse
------------------------	------------	---------

Bringsfjord

Caroline Torkilsdatter	1887	Död
------------------------	------	-----

Bringsfjord ligger i Lyngdal, straks vest for centrum

Brunvattne, Øyslebø

Mads Jenson Brunvatne	1725	Födelse
Helga Madsdtr. Brunvatne	1759	Födelse

Brunvattne lå tidligere i Øyslebø, men etter kommuneomleggningen havnet gården i Søgne. Brunvattne ligger ved den gamle veien fra Øyslebø til Trysfjorden, ca 4 km fra fjorden. Gården har nok i gamle dager vært ganske stor.

Byremo

Leif Leifson Byremo	1675	Död
Ole Salvesen Byremo	1722	Död
Ole Larsen Byremo	1732	Födelse
Torkel Larsen Byremo	1739	Födelse
Povel Larson Stocheland	1743	Födelse

Byremo ligger ved Øvre Øydnavannet i Audnedal kommune

Danmark

Gjertrud Glambek		Födelse
------------------	--	---------

Dydland

Asgjer Garsdatter		Födelse
-------------------	--	---------

Fidjestøl

Tolli Anstensen Fidjestøl	1788	Födelse
Nils Anstensen	1790	Födelse
Sara Anstensdatter	1792	Födelse
Abraham Anstensen	1794	Födelse
Johanne Anstensdatter	1796	Födelse
Knud Anstensen	1798	Födelse
Sara Anstensdatter	1800	Födelse

Fidjestøl ligger ganske langt nord i Øyslebø øst for Mandalselven. I Øyslebø Gard og Ætt sies det at Fidjestøl antagelig var støl under Høye. Gården er på ca 2000 mål med kanskje 50 mål dyrkbar mark.

Finsland

Gunleif Steinarsen Gardøl	1575	Födelse
Anan Endresen Haaland	1596	Födelse
Bård Olufsen Djupesland	1600	Födelse
Bård Olufsen Djupesland	1670	Död
Anna Bårdsdatter Djupesland		Födelse
Gunvor Bårdsdatter Djupesland		Födelse
Olof Djupesland		Födelse

En liten bygd i Mandalen, ca 30 km fra Mandal by. Finsland ligger nå i Songdal kommune. Gårdene har ofte

store skoger men relativt lite dyrka mark. Djupesland bruk nr 3 hadde i 1950 vært i slektens eie siden 1700 tallet.

Frøysland

Ragnhild Gasedatter Finsdal	1695	Död
Gjertrud Eriksdatter		Födelse

Frøysland ligger i Mandal. Så gott som hele den gamle gården er i dag lagt ut til villtomter og det bedrivs ikke lenger gårdsbruk.

Gangsaa

Gunnar Olaffson Gangsaa	omkring 1570	Födelse
Olaff Gunnarson Gangsaa	omkring 1585	Födelse
Markus Gunnarsen Moseid	1590	Födelse
Gunvor Gunnarsdatter Usland	1591	Födelse
Pige Olaffsdatter Sandnes	1593	Död
Bjørn Gunnarson Fuglestveit	1594	Födelse
Lille Gunnar Oloffson Gangsaa	1634	Födelse
Gase Gunnarson Gangsaa	1636	Födelse
Nils Gunnarsen Gangsaa	1646	Födelse
Gunnar Gunnarsen Gangsaa	1658	Födelse
Gase Gunnarson Gangsaa	1662	Födelse
Lars Gaseson Gangsaa	1700	Födelse
Joen Larsen Gangsaa	1728	Födelse
Gase Joensen Gangsaa	1753	Födelse
Joen Gasesen Gangsaa	1785	Födelse
Ingeborg Gasedatter Gangsaa	1803	Födelse
Christen Joensen Gangsaa	1814	Födelse
Aaslaug Gunnarsdotter Gangsaa		Födelse
Randi Gunnarsdatter Gangsaa		Födelse

Gangsaa är en gård i Marnadal kommun i Norge. Gården ligger strax norr om Øyslebø centrum vid vegen över mot Audnedal. Gården är på ca 200 mål mark och 3000 mål skog och var tidigare en av stamgårdarna i Usland-Gangsaa godset. Christen Joensen föddes på Gangsaa i 1814

Grimestad

Joen Trorgrimsen Grimestad	1821	Födelse
Gase Torgrimsen Grimestad	1823	Födelse
Hans Torgrimsen	1841	Födelse
Marcelius Torgrimsen	1844	Födelse

Grimestad er den vestligste gården i Øyslebø. Gården skal totalt vere på ca 180 mål dyrka mark og ca 3000 mål skog. I følge Paul Sveinall var den fram til 1663 krongods.

Grindheim - Øydne

Siri Knudsdatter Ytre Øydne	1751	Födelse
-----------------------------	------	---------

Grini

Karl August Andersson
Johan Waldemar Andersen

från 1943 till 1945
från 1943 till 1945

Internering på Grini under a
Internering på Grini under a

Grini var en interneringsanstalt som användes av den tyska occupationsmakten i Norge under Andra Världskriget. Många av de som satt där blev senare skickat vidare till Fångläger i Tyskland

Haaland i Halse

Geirloug Gasedatter Finsdal	1638	Död
-----------------------------	------	-----

Hellesmarch

Christian Anfindsen	1771	Födelse
Jens Anfindsen	1776	Födelse
Andreas Anfindsen	1781	Födelse
Lars Anfindsen	1781	Födelse
Siri Anfindsen	1785	Födelse
Andreas Christiansen	1792	Födelse
Kirstine Christiansdatter	1795	Födelse
Berte Kristiansdatter	1798	Födelse

Helesmarch ligger i Lunde i Rogaland på grensen mot Vest-Agder

Hjärtum i Sverige

Nils Berntsson	omkring 1820	Födelse
August Nilsson	1846	Födelse

Holte

Danelen Danielsdatter	1789	Födelse
-----------------------	------	---------

Holum

Elias Knudsen Lie	1850	Födelse
Sigrid Jertsen Li	1920-12-16	Födelse
Kjell Hauge	1951-03-27	Födelse
Eva Andersen	1969	Födelse
Kristin Andersen	1970	Födelse

Holum ingår i dag i Mandal kommune. Ligger nord for Mandal by på begge sider om Mandalselven.

Hougeland

Markus Torkildsen	1744	Födelse
Katrine Markusdatter	1773	Födelse
Thorkild Tallaksen	1793	Födelse
Tomine Emilie Torkildsdatter	1854-07-29	Födelse

Hougeland, som nå skrives Haugland ligger ca 1 mil vest for Lyngdal sentrum.

Høgsås i Halse

Joran Gasedatter Finsdal	efter 1682	Död
--------------------------	------------	-----

Høneland

Lars Tobias Povelsen Høneland	1868-07-26	Födelse
-------------------------------	------------	---------

Anne Marie Povelsdatter Høneland

1871-04-29

Födelse

Høyland

Marta Olsdatter

1691

Födelse

Kjos i Oddernes

Gunnar Ansteinsen Kjos

1510

Födelse

Kungälv

Camilla Cristina Andersen

1972-10-28

Födelse

Kungälv ligger ca 2 mil nord om Göteborg i Sverige.

Kvinnestdal

Teodor Gjerdal

1847

Födelse

Kvås

Tallak (Tolla) Olsen

1770

Födelse

Laudal

Torgie Tostensen Svinagel	1786-04-18	Vigsel, Okänd
Gunvor Thorsdtr. Løvdal Ø	1793	Födelse
Povel Knudson Ø. Løvdal	1815	Födelse
Sigrid Knudsdatter Svinagel	1817-01-30	Födelse
Rakel Knudsdatter Ø. Løvdal	1823	Födelse
Ole Knudson Ø. Løvdal	1828	Födelse
Apelone Knudsdtr. Løvdal	1830	Födelse
Berthe Bentsdatter Fjellestad	1833-07-13	Födelse

Laudal ingår i dag i Marnadal kommune

Laudal - Svinagel

Tosten Euensen Svinagel	1722	Födelse
Torgie Tostensen Svinagel	1762-11-20	Födelse
Anne Torgiusdatter	1776-09-01	Död
Torgie Tostensen Svinagel	1786-04-18	Vigsel, Ingebor Olsdatter
Anne Torgiesdatter Svinagel	1786-10-15	Födelse
Thorsten Torgiesen Sviagel	1788-12-06	Födelse
Tosten Torgiesen Svinagel	1791-05-22	Födelse
Ole Torgiesen Svinagel	1793-07-14	Födelse
Aase Torgiesdatter Svinagel	1795-09-20	Födelse
Tosten Euensen Svinagel	1798	Död
Kirsten Torgiesen Svinagel	1798-01-28	Födelse
Asbor Torgiesdatter Svinagel	1800-04-09	Födelse
Gunvor Olesdatter Ø. Løvdal	1826-04-28	Död
Torgie Tostensen Svinagel	1829-08-14	Död

Siri Knudsatter	Ytre Øydne	1831-01-28	Död
Aanen Knudson Ø.	Løvdal	1832-10-22	Födelse
Anne Marie Knudsatter	Svinagel	1834-10-08	Födelse
Anne Marie Knudsatter	Svinagel	1835-03-11	Död
Lars Knudsen	Svinagel	1836-11-25	Födelse

Svinagel som i dag heter Sveinall er en gård i Laudal i Marnadal. Den ligger ca to km vest for Laudal kirke. Det finns vaga rykten om at det skal ha vært et stort Svinagelgods i "gamle dager". Svinagel skal i følge Rygh bety Gård uten svin. I Sverige finns nesten samme gårdsnavn, Svinagre, som betyr svinåker, alltså en åker der svinen får gå ute.

Laudal Øvre

Ole Thorsen		1757-04-09	Vigsel, Kiersten Gundersda
Gonild Olsdatter		1762	Födelse
Thore Olsen		1766	Födelse
Thore Olson		1769	Födelse
Gunder Olsen		1771	Födelse
Aschild Olsen		1773	Födelse
Aschild Olsson Løvdal		1775	Födelse
Ole Aanensen		1777-11-13	Vigsel, Kiersten Gundersda
Ole Olesen		1778-03-22	Födelse
Stian Torkildsen		1798-05-29	Vigsel, Randi Anensdatter Q
Thore Aschildsen		1804	Födelse
Ole Aschildsen		1806	Födelse
Gundvor Aschildsdatter		1811	Födelse
Gurine Aschildsdatter		1814	Födelse
Karen Oline Aschildsdatter		1816	Födelse
Rachel Aschildsdatter		1820	Födelse
Thore Knudson Ø. Løvdal		1821-02-14	Födelse
Anne Marie Aschildsdatter		1822	Födelse
Anne Marie Aschildsdatter		1822	Död
Anne Marie Aschildsdatter		1823	Födelse
Søverine Aschildsdatter		1827	Födelse
Aschild Olsson Løvdal		1837-02-12	Död
Lars Knudsen Svinagel		1846-12-09	Död
Oslu Thoresdotter		1851-02-27	Död
Gunvor Povelsen Ø. Løvdal		1855-11-29	Födelse
Knud Povelson Svinagel		1856-02-26	Död
Gunvor Olesdatter Ø. Løvdal		1859-12-18	Födelse
Knud Olsen Ø. Løvdal		1861-11-04	Födelse
Gunvor Povelsdatter Stocheland		1862-01-30	Död
Knud Aanensen Ø. Løvdal		1862-10-21	Födelse
Knud Aanensen Ø. Løvdal		1863-03-13	Död
Knud Aanensen Ø. Løvdal		1864-01-26	Födelse
Targjer Olesdatter Ø. Løvdal		1864-05-07	Födelse
Anne Severine Olesdatter Ø. Løvdal		1865-12-20	Födelse
Knud Aanensen Ø. Løvdal		1865-12-21	Död
Bent Aanensen Ø. Løvdal		1867-01-26	Födelse
Tomine Olesdatter Ø. Løvdal		1867-11-12	Födelse
Knud Aanensen Ø. Løvdal		1869-12-22	Födelse
Knud Aanensen Ø. Løvdal		1870-04-07	Död
Knud Aanensen Ø. Løvdal		1871-05-21	Födelse
Gunvor Anensdatter Ø. Løvdal		1874-08-03	Födelse
Randi Anensdatter Ø. Løvdal		1877-12-10	Födelse
Apelone Knudsdr. Løvdal		1897-05-14	Död
Ole Thorsen		(.. JAN 1776)	Död

Øvre Laudal ligger ca 4 km vest for Laudal kirke ved veien mellom Laudal og Konsmo.

Lauen

Gunvor Tronsdtr	1733	Födelse
-----------------	------	---------

Lie

Ingjer Rasmusdatter	1704	Födelse
Knud Toresen	1747	Födelse
Tore Knudsen Lie	1785	Födelse

Liegårdene ligger i Holum

Lyngdal

Ansten Anstensen	1764	Födelse
Isak Christensen	1858-01-03	Födelse
Abraham Christensen	1858-01-03	Födelse
Torkel Olaus Torkildsen Aartun	1952	Död

Løvstø

John Christensen	1838-07-01	Födelse
Knud Christensen	1840-01-28	Födelse
Tomine Christensdatter	1843-12-03	Födelse

Løvstø ligger i Holum

Mandal

Kjell Gunnar Kristensen	45-03-07	Födelse
Janne Kristensen	68-04-11	Födelse
Eivind Ljotsen	1487	Lagrettsdomare
Isak Christensen	1868-04-16	Död
Christen Joensen Gangsaa	1872-04-14	Död
Elias Knudsen Lie	1877-03-14	Vigsel, Christiane Cecilie Christensdatter
Carl Eliasen Lie	1877-11-13	Födelse
Elisabeth Gjerdal	1878	Födelse
Randine Sofie Eliasen Lie	1879-01-15	Födelse
Kathinka Elisabeth Eliasen Lie	1880-11-13	Födelse
Karl Johan Eliasen Lie	1882-09-27	Födelse
Thorvald Kornelius Christensen	1882-10-26	Födelse
Sören Gjerdal	1883	Födelse
Edvarda Marie Christensen	1884	Födelse
Emilie Klaudine Eliasen Lie	1884-12-09	Födelse
Thora Gjerdal	1887	Födelse
Einar Køhler Eliasen Lie	1887-04-15	Födelse
Juliane Henriette Henriksen	1889	Födelse
Talia Gjerdal	1890	Födelse
Christiane Cecilie Christensdatter	1891-07-20	Död
Alma Viktoria Gjerdal	1892	Födelse
Teodorus Gjerdal	1892	Födelse
Sigrid Emilie Christensen	1892-03-05	Födelse
Martin Christensen	1893-02-27	Födelse
Mathilde Gurine Willumsen	1893-03-04	Död
Abigael Gjerdal	1894	Födelse
Pauline Laurense Gjerdal	1897	Födelse
Allis Kristensen	1901-08-19	Födelse
Kristine Hansen	1905-05-12	Födelse
Jørgen Harry Kristensen	1907-03-13	Födelse

Jørgen Hansen	1907-10-08	Födelse
Gladys Thyra Kristensen	1909-08-10	Födelse
Arna Hansen	1910-01-29	Födelse
Sigrid Lucy Kristensen	1910-06-21	Födelse
Reinholt Kristiansen	1910-07-17	Födelse
Erling Kristiansen	1910-07-17	Födelse
Reinholt Kristiansen	1910-10-10	Död
Einar Køhler Eliasen Lie	1911-01-26	Vigsel, Julianne Henriette He
Ågot Johanne Kristensen	1911-05-07	Födelse
Eivind Lie Hansen	1912-08-27	Födelse
Karla Jensine Kristiansen	1912-10-15	Födelse
Mary Kristensen	1913-05-22	Födelse
Sigrid Knudsdatter Svinagel	1914-06-24	Död
Karl August Andersson	1914-11-28	Vigsel, Sigrid Emilie Christe
Guno Leon Larsen	1915-01-21	Födelse
Johan Waldemar Andersen	1915-02-10	Födelse
Ellen Margaretha Christensen	1916-04-22	Födelse
Ellen Margaretha Christensen	1916-12-11	Död
Anna Kristine Larsen	1917-01-09	Födelse
Karl Evald Andersen	1917-02-20	Födelse
Aksel William Andersson	1919-08-09	Födelse
Maj Kristensen	1924-02-24	Födelse
Thorleif Kristensen	1926-05-26	Födelse
Gerd Kristensen	1928-11-28	Födelse
Tomine Emilie Torkildsdatter	1931-02-10	Död
Karla Tørressen	1931-02-14	Födelse
Gabriel Christensen	1933-11-20	Död
Karl Petter Lillesund	1934	Födelse
Reidun Aas	1935-03-12	Födelse
Odd Leon Larsen	1938	Födelse
Ruth Harriet Christensen	1938-01-28	Födelse
Kåre Tørressen	1938-02-18	Födelse
Ingrid Thorsen	1939-05-18	Födelse
Arvid Andersen	1940-05-26	Födelse
Alfred Tørressen	1941-10-01	Födelse
Mai-Lis Lillesund	1943	Födelse
Kjell Guno Larsen	1943	Födelse
Karl-Otto Andersen	1944-03-14	Födelse
Laila Tørressen	1944-06-10	Födelse
Inghart Thorsen	1945-01-18	Födelse
Einar William Andersen	1946-05-27	Födelse
Evelyn Eskildsen	1947	Födelse
Harald Jørgen Christensen	1947-02-14	Födelse
Aud Tove Viblemo	1948	Födelse
Bjørn Viggo Larsen	1948	Födelse
Sofrid Christensen	1949-03-29	Födelse
Maj-Britt Johnsen	1954-05-24	Födelse
Elsebett Randi Andersen	1954-06-28	Födelse
Karl-Otto Tomesen	1955-11-08	Födelse
Arild Bekkeli	1956-12-13	Födelse
Barbro Johnsen	1957-05-09	Födelse
Tore Tørresen	1959-09-17	Födelse
Siv Johnsen	1960-01-03	Födelse
Bjørg Bekkeli	1960-01-11	Födelse
Lennart Bekkeli	1961-09-19	Födelse
Kai Guno Larsen	1964	Födelse
Anne Birthe Andersen	1964-05-24	Födelse
Randi Kristensen	1964-08-15	Födelse
Sigrid Emilie Christensen	1965-03-12	Död
Lloyd Asle Larsen	1966	Födelse

Elin Sørlibråten	1966	Födelse
Ellen Bekkel i	1966-04-24	Födelse
Ove Sørlibråten	1968	Födelse
Kjell Roar Johnsen	1970-11-09	Födelse
Per Endre Larsen	1973	Födelse
Morten Tomesen	1974-11-05	Födelse
Beate Tomesen	1976-09-07	Födelse
Karl August Andersson	1978-08-11	Död
Kjell Øyvind Kristensen	1979-01-22	Födelse
Tønnes Tørling Tørressen	1980-12-28	Död
Ester Andersen	1981-03-12	Död
Linn Esther Andersen	1986-04-27	Födelse
Jørgen Harry Kristensen	1986-05-22	Död
Ole Olsen	1988-05-04	Död
David Andersen	1989	Födelse
Bjørn Viggo Larsen	1990	Död
Ellen Marie Andersen	1990-09-05	Födelse
Karl Evald Andersen	1992-12-25	Död
Sigrid Jertsen Li	1995-02-12	Död
Gladys Thyra Kristensen	1995-10-26	Död
Ågot Johanne Kristensen	1997-01-18	Död
Johan Waldemar Andersen	1997-01-23	Död

Mannflå

Tore Toresen	1720	Födelse
--------------	------	---------

Mannflå ligger i Marnadal kommune mitt imellom Laudal og Bjelland

Moseid

Markus Gunnarsen Moseid	1668	Död
-------------------------	------	-----

Modeid ligger i Vennelsa kommune

Nordre Undal

Anna Aanensdatter	1830	Födelse
Tobias Tobiassen Tjomsland	1852	Födelse
Knud Paulsen	1856	Födelse
Severine Maria Paulsdatter	1859	Födelse
Anne Tomina Paulsdatter	1862	Födelse
Aanen Paulsen	1864	Födelse
Aanen Nilsen Lysestøl	1865	Födelse
Gunhild Tobiasdatter Tjomsland	1885	Födelse
Pauline Aanensdatter Lysestøl	1888	Födelse
Peder Tobiassen Tjomsland	1889	Födelse
Torleif Tobiassen Tjomsland	1891	Födelse
Anna Aanensdatter Lysestøl	1892	Födelse
Natalia Elise Aanensdatter Lysestøl	1896	Födelse
Knut Tobiassen Tjomsland	1896	Födelse
Pauline Alberta Paulsen	1896	Födelse
Nille Gurine Paulsen	1897	Födelse
Gunda Amanda Aanensdatter Lysestøl	1899-10-16	Födelse
Klara Paulsen	1900-03-03	Födelse
Anna Tobiasdatter Tjomsland	1900-04-26	Födelse

Nordre Undal heter i dag Audnedal kommune

Notodden

Margit Aakre	1923-03-18	Födelse
--------------	------------	---------

Røyseland

Joran Rasmusdatter	Födelse
--------------------	---------

Sagåsen

Lars Joensen Gangsaa	1814	Födelse
Joen Larson Sagåsen	1838	Födelse
Asborg Tomine Larsdotter Sagåsen	1840	Födelse
Gunnar Larson Sagåsen	1842	Födelse
Aase Gurine Larsdotter Sagåsen	1844	Födelse
Anna Larsdotter Sagåsen	1847	Födelse
Jomine Larsdotter Sagåsen	1849	Födelse
Lars Larson Sagåsen	1852	Födelse
Mina Larsdotter Sagåsen	1854	Födelse
Lars Larson Sagåsen	1867	Död
Joen Larson Sagåsen	1868	Död
Anna Larsdotter Sagåsen	1871	Död
Kristine Cecilie Tobiasen	1872	Födelse
Joen Larson Sagåsen	1872	Död
Lars Tobiasen	1875	Födelse
Gunnar Larson Sagåsen	1876	Död
Lars Kristensen	1877	Födelse
Kristen Tobiasen	1879	Födelse
Kristen Tobiasen	1882	Födelse
Ole Kristensen	1885	Födelse
Aasloug Gunnarsdotter Høyland	1888	Död
Tobias Christensen	1919	Död
Asborg Tomine Larsdotter Sagåsen	1919	Död

Sagåsen i Øyslebø var opprinnelig en gård under Gangsaa men ble fra ca 1650 årene egen gård. Gården var liten og kunne knapt fø en familie. Da Asborg og Tobias overtok gården kunne de holde 3 kuer og 9 sauер.

Sandnes i Halse

Pige Olaffsdatter Sandnes	1550	Födelse
---------------------------	------	---------

Spilling

Aashild Olsdatter	Födelse
-------------------	---------

Spjodsodden

Elen Maria Knudsdatter	1824	Födelse
Bergitte Torkilsdatter	1849	Födelse
Caroline Torkilsdatter	1851	Födelse
Ole Andreas Torkildsen	1856	Födelse
Berte Marie Torkildsdatter	1865	Födelse
Knud Anstensen	1883	Död

Spjodsodden var antagelig en ganske liten plass i nærheten av Hougeland i Lyngdal.

Stocheland

Knud Povelson Svinagel	1779	Födelse
Gunvor Povelsdatter Stocheland	1782-08-04	Födelse
Asbor Povelsdatter Stocheland	1786-05-18	Födelse
Aanen Povelsen Stokkeland	1789-12-26	Födelse
Ole Povelsen Stocheland	1794-04-23	Födelse
Siri Larsdotter Stockeland	1809-03-15	Födelse
Povel Larson Stocheland	1811-02-03	Död
Povel Larsen Stockeland	1813-01-16	Födelse
Siri Larsdatter Stocheland	1816-12-27	Födelse
Reier Larsen Stockeland	1821-01-06	Födelse
Salve Aanensen Stockeland	1821-05-21	Födelse
Salve Aanensen Stockeland	1821-10-06	Död
Siri Aanensdatter Stockeland	1822-08-30	Födelse
Anne Larsen Stockeland	1824-06-19	Födelse
Salve Aanensen Stockeland	1826-01-05	Födelse
Anne Sørine Aanensdatter Stockeland	1832-09-16	Födelse
Aanen Aanensen Stockeland	1837-08-25	Födelse
Aanen Povelsen Stokkeland	1847-06-06	Död
Todne Salvesdatter	1867-01-08	Födelse

Stocheland eller Stokkeland ligger i Laudal i Marnadal kommune ganske høyt på veien mellom Marnadal og Audnedal.

Søgne

Torkel Povelsen Lone	1640	Födelse
Sigvard Abrahamsen Berge	1890	Födelse
Bjørn Abrahamsen Berge	1892	Födelse
John Christensen	1894	Död
Alma Abrahamsen Berge	1895	Födelse
Johan Abrahamsen Berge	1898	Födelse
Teodora Abrahamsen Berge	1901-08-24	Födelse
Gunlaug Pedersdatter Nome	1905	Död
Abraham Christensen	1919	Död
Live Andersen	1990	Födelse
Teodora Abrahamsen Berge	1993-09-18	Död

Tregde

Åse Gordis Ånensen	1916-05-03	Födelse
Aanen Amalius Aanensen	1948-08-11	Död
Edvarda Marie Christensen	1968-09-12	Död

Tregde ligger lengst ut ved kysten straks vest for Mandal

Ugland

Gunder Thoresen	1809-09-02	Födelse
Tobias Gundersen Ugland	1852-01-27	Födelse
Joran Gundersdatter Ugland	1853-04-15	Födelse
Knud Gundersen Ugland	1855-07-02	Födelse
Ole Gundersen Ugland	1858-01-01	Födelse

Anne Gurine Gundersdatter Ugland	1860-07-13	Födelse
Lars Gundersen Ugland	1862-09-24	Födelse
Anne Marie Gundersdatter Ugland	1865-05-03	Födelse

Ugland ligger i Laudal i Marnadal kommune vest for Laudal kirke

Vattnedal

Tobias Christensen	1846-04-12	Födelse
--------------------	------------	---------

Vattnedal ligger ca en mil nord for Mandal by mitt imellom Mandalen og Valand

Vennesla

Gunnar Markussen Vigeland	1629	Födelse
Gunnar Markussen Vigeland	1678	Död
Ole Kristensen	1912	Vigsel, Karoline Harket
Agnes Kristensen	1913-05-24	Födelse
Thorleif Kristensn	1917-04-15	Födelse
Margit Kristensen	1919-05-13	Födelse
Alf Kristensen	1921-11-06	Födelse
Ruth Kristensen	1928-04-13	Födelse
Grethe Kristensen	1948-05-24	Födelse
Magne Kristensen	1950-06-11	Födelse
Karoline Harket	1985-12-28	Födelse

Vestre Vatne

Torje Andersen	1618	Födelse
Anders Pedersen		Födelse

Vigmostad

Gunvor Torkelsdatter Løland	1691	Födelse
Inger Marie Kristensdtr. Haaland	1807	Födelse
Marit Håland	1947	Födelse

Ytre Øydne i Grindheim

Gundvor Aanensdatter Ytre Øydne	1781	Födelse
Knud Aanensen Ytre Øydne	1785	Födelse
Aanen Aanensen Ytre Øydne	1789	Födelse

Østre Skogsfjord

Gunille Christensdatter	1848-08-24	Födelse
Gabriel Christensen	1850-04-21	Födelse
Christiane Cecilie Christensdatter	1853	Födelse
Peder Christensen	1855	Födelse

Østre Skogsfjord ligger ved Skogsfjordens østre bredd og er i dag en del av Mandal by der mye er utlagt till tomter og bebygd.

Øyslebø

Gase Olaffsen Finsdal	omkring 1560	Födelse
Tarjer Gasesdatter Finsdal	omkring 1590	Födelse
Ingerid Olaffsdatter Gangsaa	1610	Födelse
Olaff Guttormsen Finsdal	1614	Födelse

Gase Olaffsen Finsdal	1623	Död
Guttorm Finsdal	omkring 1658	Död
Hans Olson Finsdal	1666	Födelse
Tarjer Gasesdatter Finsdal	omkring 1666	Död
Olaff Guttormsen Finsdal	efter 1694	Död
Kristen Hanson Finsdal	1700	Födelse
Berte Tostensdtr. Heddeland	1705	Födelse
Aashild Torkelsdtr. Heddeland	1717	Födelse
Hans Olson Finsdal	1734	Död
Helga Joensdtr. Gangsaa	1807	Födelse
Gase Joensson	1808	Födelse
Torkjell Joensson Gangsaa	1810	Födelse
Berte Jacobsdtr. Manneraak	1812	Födelse
Todne Joensdtr. Gangsaa	1812	Födelse
Randi Joensdtr. Gangsaa	1816	Födelse
Tarjer Pedersdatter Nome	1821	Födelse
Gunlaug Pedersdatter Nome	1825	Födelse
Todne Bentsdatter	1867	Födelse

Øyslebø - Finsdal

Olaf Gasesen Finsdal	1592	Födelse
Geirloug Gasedatter Finsdal	1595	Födelse
Ragnhild Gasedatter Finsdal	1605	Födelse
Joran Gasedatter Finsdal	1610	Födelse

Finsdal ligger noen km nord for Øyslebø kirke på Mandalselvens østre side. På 1600 tallet var tre fjerdedeler av gården krongods.

Øyslebø - Grimestad

Ranni Larsdtr. Grimestad	1731	Födelse
--------------------------	------	---------

Grimestad er den vestligste gården i Øyslebø og ligger høyt og fritt til på toppen av heia, skriver Paul Sveinall i Øyslebø Gard og Ått. På 1600 tallet skal de ha holdt hest, 14 kuer og 18 sau. Det skal ha vært ca 3000 mål heller dårlig skog til gården.

Øyslebø - Heddeland

Todne Kristensdtr. Heddeland	1748	Födelse
------------------------------	------	---------

Heddeland var en stor gård. Skogen var ca 7500 mål og de kunne holde 8 hester, 44 kuer og 60 får tilsammen på de åtte brukene som gården utgjorde.

Øyslebø - Skjævesland

Knud Bjørnson Skjævesland	omkring 1500	Födelse
Geirlaug Knudsdatter Skjævesland	omkring 1525	Födelse
Ragnhild Bjørnsdatter Skjævesland	1590	Födelse
Siri Bjørnsdatter Skjævesland	1592	Födelse
Magnhild Thorsdtr. Skjævesland	1732	Födelse

Skjævesland skal ha vært oppdelt på fire bruk. Den totale arealen var ca 330 mål dyrka mark og ca 8000 mål skog

Øyslebø - Usland

Gunnar Bjørnsen Usland	1345	Födelse
Bjørn Gunnarsen Usland	1380	Födelse

Gunnar Bjørnsen Gangsaa	omkring 1409	Födelse
Bjørn Gunnarsen Usland	omkring 1440	Födelse
Bjørn Bjørnson Gangsaa	omkring 1470	Födelse
Olaff Bjørnson Usland	omkring 1495	Födelse
Bjørn Olaffsen Usland	omkring 1525	Födelse
Olaff Bjørnson Gangsaa	omkring 1550	Födelse
Stig Bentson Stausland	1649	Död
Torkel Reiersen Usland	1738	Födelse
Tarjer Torkjellsdtr. Usland	1784	Födelse

Usland er en av stamgårdene i de sagnomsuste Usland-Gangsaa godset. Den dyrkede marken var på ca 300 mål og skogen på ca 5500 mål

Kilder

Forfatter	Tittel	Område
Anna Rossevatn, Eiken		Byremo
Breilid	Bjelland Gards og Åttesoge	Bjelland
Mandal og Marnadal kommuner	Det tidligere Mandal Prestegjeld	Mandalen
Digitalarkivet	http://digitalarkivet.uib.no/	Norge
Emigrantarkivet	http://digitalarkivet.uib.no/	Emigranter/sjøfolk
Olsen & Nielsen	Fra Sjø og Land II	Mandal
Paul Sveinall	Grindheim Gard og Åttesoge	Grindheim & Byremo
Statsarkivet Kristiansand	Gård & ått i Øyslebø	Øyslebø
Statsarkivet Kristiansand	Kirkeboken for Halse og Harkmark	
Statsarkivet Kristiansand	Kirkeboken for Holum	
Gunnar Espeland	Kirkeboken for Halse	
Einar Spetland	Kirkeboken for Laudal	Födte, vigde og döde
AS Norsk Faglitteratur	Mandal før og nå	
Diverse	Norges Bebyggelse	Vest-Agder
Karl A. Skarpeid	Norsk Fangeleksikon Grinifanger	
Agder Historielag	Private samlinger	
Marnadal Historielag	Skandinavisk Slekhistorie	Agder
Mandal Historielag	Årsskrift	
Karl A. Skarpeid	Marnarminnen	Marnadal
	Slekters gang	Mandal?
	http://www.songdalen.com/default.asp?page=slektshistorie/historie	

Det meste av materialet i heftet har jeg samlet ved besøk på Statsarkivet i Kristiansand. Kirkebøkene går i de fleste fall tilbake till 1700 tallets begynnelse. En del materiale har jeg funnet i panteregister og mye i de forskjellige bygdebøkene. Bygdebøkene er av ganske ulik kvalitet. Noen av dem, som Øyslebø Gard og Ått er veldig bra mens boken for Laudal etter mitt skjønn ikke er like bra. I Laudal finns derimot den store fordelen at kirkebøkene både finns som bok og digitalt på Digitalarkivet. Ett annet sted der det finns mye informasjon er på Karl Arnt Skarpeids netsider. Sørlandet er ellers ikke godt representert verken i debatter eller i skrift.